

ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ

ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ 2007-2013 (Ε.Σ.Σ.Α.ΑΛ)

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΟΓΡ/ ΜΟΥ &
ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ Γ ΚΠΣ**

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ Γ' ΚΠΣ**

**ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ 2007-2013
(Ε.Σ.Σ.Α.ΑΛ)**

ΙΟΥΝΙΟΣ 2007

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ.....	4
ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΤΟΜΕΑ ΑΛΙΕΙΑΣ	21
2.1 ΚΛΑΔΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ – ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ.....	21
2.2 ΚΛΑΔΟΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	23
2.3 ΚΛΑΔΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	25
2.4 ΑΛΙΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Σ.Α.ΑΛ.....	28
3.1 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ 2007-2013.....	32
3.2 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1: ΚΛΑΔΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ	35
3.3 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2: ΚΛΑΔΟΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ– ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	40
3.4 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3: ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΜΕΤΡΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ.....	47
3.5 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4 : ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	51
3.6 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5 : ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	54
3.7 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6: ΧΡΗΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.....	58
3.8 : ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ	62
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΣΥΝΑΦΕΙΑ & ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ Ε.Σ.Σ.Α. ΑΛΙΕΙΑΣ, Ε.Σ.Π.Α. & Ε.Σ.Σ.Α. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	65
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ε.Σ.Σ.Α.ΑΛ. 2007-2013	73
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΕΤΑΙΡΟΥΣ	75
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΠΙΝΑΚΕΣ	79

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ Γ' ΚΠΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ 2007-2013

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ελλάδα έχει πληθυσμό που πλησιάζει τα 11 εκατ. κατοίκους, με πυκνότητα 80 κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο, ενώ η έκτασή της φθάνει τις 130,1 χιλιάδες τετραγωνικά χιλιόμετρα. Ορισμένα χαρακτηριστικά στοιχεία είναι τα εξής :

Η Χώρα διαθέτει τη μεγαλύτερη ακτογραμμή της Ευρωπαϊκής Ένωσης με συνολικό μήκος που ξεπερνάει τα 16.000 χιλιόμετρα.

Το 19-20% της συνολικής έκτασης της χώρας αντιστοιχεί σε νησιωτικές περιοχές. Ο νησιωτικός χώρος αποτελεί ένα καθοριστικό στοιχείο για την ανάπτυξη της χώρας. Από τα 3.500 περίπου νησιά, νησίδες και βραχονησίδες σήμερα κατοικούνται τα 112. Περίπου το 13% του πληθυσμού κατοικεί στα νησιά. Το ανάγλυφο των περισσότερων νησιών είναι ορεινό.

Τα μεγαλύτερα αστικά κέντρα της χώρας είναι παράκτια. Το 90 % του πληθυσμού είναι συγκεντρωμένο κατά μήκος της ακτογραμμής σε πολλές περιοχές της οποίας ο πληθυσμός κατά την θερινή περίοδο δεκαπλασιάζεται.

Η Ελλάδα έχει πάνω από 40 λίμνες οι οποίες καλύπτουν το 0,5 % της συνολικής έκτασης.

ΤΟΜΕΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ

Η σημασία που έχει ο τομέας της αλιείας υπερβαίνει την άμεση συμβολή του στο Α.Ε.Π. της χώρας, καθώς συμβάλει σε σημαντικό βαθμό στη διατήρηση του οικονομικού και κοινωνικού ιστού πολλών παράκτιων & νησιωτικών κοινοτήτων. Ειδικότερα ο τομέας της Αλιείας, ο οποίος περιλαμβάνει τους κλάδους της Θαλάσσιας Αλιείας, της Υδατοκαλλιέργειας και της Μεταποίησης & Εμπορίας των Αλιευτικών προϊόντων συμβάλλει :

- στη διατήρηση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής μεγάλων παράκτιων & νησιωτικών περιοχών,
- στην εξασφάλιση ζωικών πρωτεϊνών υψηλής βιολογικής αξίας,
- στην αειφόρο & βιώσιμη αξιοποίηση τοπικών πλουτοπαραγωγικών πόρων,
- στην εξασφάλιση θέσεων εργασίας σε σημαντικό αριθμό ατόμων παράκτιων & νησιωτικών περιοχών, στις οποίες δεν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις,
- στην ανάπτυξη κλάδων (όπως της υδατοκαλλιέργειας κλπ.) που έχουν επιδείξει σημαντικές εξαγωγικές επιδόσεις (μειώνοντας το αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο).

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΛΙΕΙΑ

Ο επαγγελματικός αλιευτικός στόλος σύμφωνα με στοιχεία του Κοινοτικού Αλιευτικού Μητρώου αποτελείται το 2005 από 18.269 σκάφη, συνολικής χωρητικότητας 93.387 GT και συνολικής ισχύος κινητήρα 537.560 kW, ενώ η μέση ηλικία των αλιευτικών σκαφών είναι τα 26 έτη.

Από το σύνολο των αλιευτικών σκαφών της χώρας μας τα 16.818 (92,06 % του στόλου) είναι σκάφη μικρής παράκτιας αλιείας με ολικό μήκος <12μ., τα 425 (2,33% του στόλου) είναι σκάφη με δίχτυα-παραγάδια >12μ, τα 367 είναι πεζότρατες, τα 302 (1,65%) είναι γρι-γρι, τα 330 (1,81%) είναι μηχανότρατες, ενώ μόλις 27 σκάφη (0,15%) δραστηριοποιούνται σε διεθνή ύδατα. Ο ελληνικός στόλος είναι ο πολυπληθέστερος στην Ευρωπαϊκή κοινότητα αλλά από άποψη χωρητικότητας είναι μόλις το 4,6% περίπου του Κοινοτικού.

Ο αλιευτικός στόλος αποτελείται κυρίως από παλαιά σκάφη μικρής χωρητικότητας και ιπποδύναμης που αλιεύουν παράκτια αποθέματα κατά μήκος των νησιών και της εκτεταμένης ηπειρωτικής ακτογραμμής, καθώς και ορισμένα αποθέματα της Μεσογείου. Η παράκτια αλιεία έχει κυρίως τη μορφή παραδοσιακής οικογενειακής δραστηριότητας που συνδυάζεται και με άλλες ασχολίες, ενώ ασκείται κατά κύριο λόγο από μεγάλης ηλικίας και μη εκπαιδευμένους επαγγελματίες αλιείς.

Από το 2000 μέχρι σήμερα ο ελληνικός αλιευτικός στόλος έχει μειωθεί, στα πλαίσια της εφαρμογής της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, και κυρίως μετά τη μεταρρύθμισή της το 2002, όπου η διαχείριση του κλάδου της αλιείας προσανατολίζεται στην επίτευξη της αειφορίας και της βιώσιμης ισορροπίας μεταξύ της αλιευτικής προσπάθειας και των ιχθυοαποθεμάτων. Κατά την περίοδο 2000-2004, όπου ολοκληρώθηκε η έγκριση οικονομικών ενισχύσεων για αντικαταστάσεις σκαφών, ο ολικός αριθμός σκαφών έχει μειωθεί κατά 7,8%, η ισχύς (kW) κατά 13,5% και η χωρητικότητα (GT) κατά 12,7%. Τα μεγαλύτερα ποσοστά μείωσης του στόλου παρατηρούνται σε μικρά σκάφη (ολικού μήκους <12μέτρων).

Στον τομέα της απασχόλησης διαπιστώνεται σταδιακή μείωση των εργαζομένων στην συλλεκτική αλιεία. Το 2005 οι απασχολούμενοι στον τομέα της αλιείας ήταν περίπου 31.000 συνολικά (σημειώνεται ότι η Εθνική Στατιστική Υπηρεσίας της Ελλάδος - ΕΣΥΕ δεν καταμετρά τους αλιείς που εργάζονται σε αλιευτικά σκάφη με ισχύ μηχανής <20HP). Έχει επίσης εκτιμηθεί ότι οι μηχανότρατες απασχολούν περί τα 6 άτομα, τα γρι-γρι περί τα 9 άτομα, τα παράκτια σκάφη 1-2 άτομα και οι πεζότρατες περί τα 3 άτομα ενώ ο μέσος αριθμός εξαρτημένων ατόμων φτάνει τα 2 άτομα ανά εργαζόμενο. Η μέση ηλικία των αλιέων είναι τα 42 έτη. Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία αλιείς εργάζονται κυρίως στη μικρή και παράκτια αλιεία. Σε ένα 3% των σκαφών συμμετέχουν και γυναίκες ως αλιεργάτες (1 γυναίκα ανά σκάφος) ενώ τα τελευταία έτη οι γυναίκες συμμετέχουν ολοένα και περισσότερο και ως πλοιοκλήτες αλιευτικών σκαφών. Σχεδόν στο σύνολό τους οι αλιείς είναι ασφαλισμένοι.

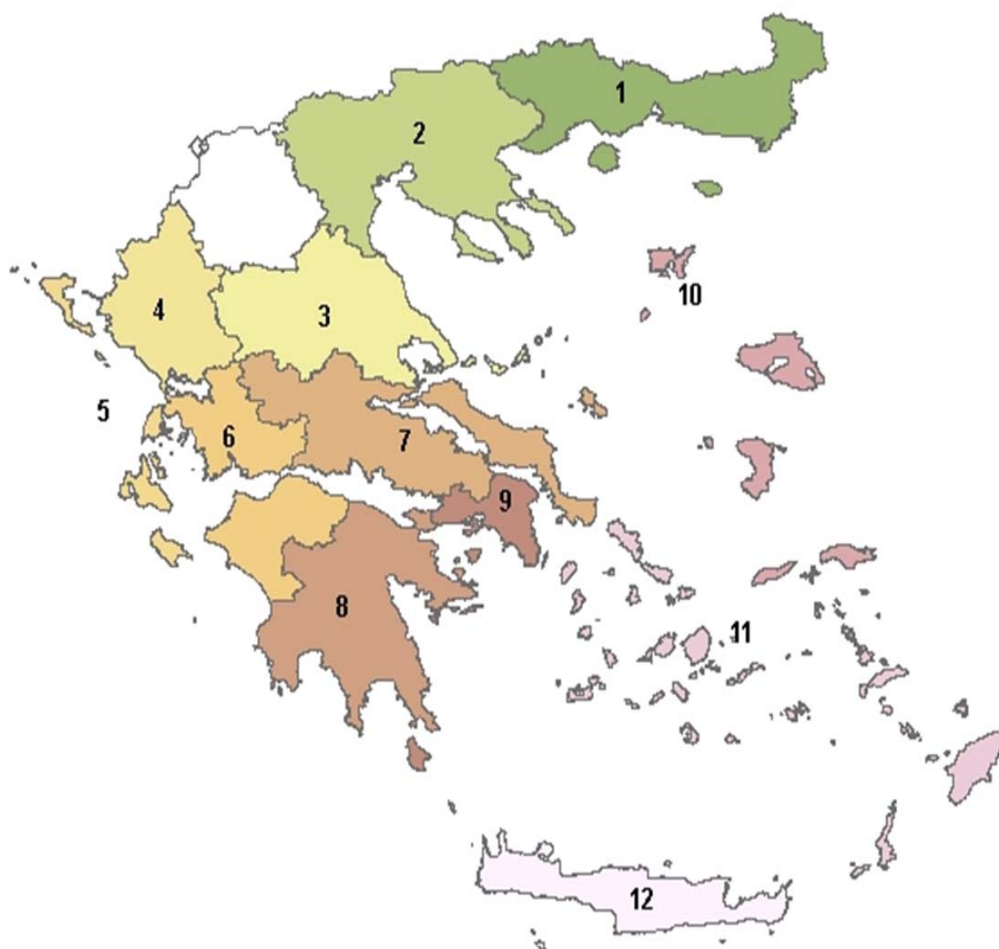
Από οικονομικής απόψεως ο κλάδος της αλιείας είναι ευάλωτος σε διαφορετικούς παράγοντες που αφορούν τόσο την ικανότητα εξασφάλισης ικανοποιητικής παραγωγής όσο και τις συνθήκες της αγοράς. Παροδικές χαμηλές αλιευτικές αποδόσεις, απρόβλεπτες αυξήσεις του λειτουργικού κόστους (υψηλές τιμές καυσίμων), προβλήματα που σχετίζονται με την εξεύρεση κατάλληλου έμπειρου προσωπικού επιδεινώνουν την βιωσιμότητα των επαγγελματιών του κλάδου.

Η ετήσια παραγωγή αλιευτικών προϊόντων από την συλλεκτική αλιεία είναι σχετικά σταθερή τα τελευταία χρόνια. Η ετήσια παραγωγή αλιευτικών προϊόντων από την συλλεκτική αλιεία για το έτος 2005 ανέρχεται περίπου στους 118.634 τόνους (Πίνακας 3). Η παραγωγή αυτή προέρχεται από:

- την Υπερπόντια αλιεία : 2.548 τόνους
- την Μέση αλιεία (μηχανότρατες και γρι-γρι) : 56.917 τόνους
- την Παράκτια αλιεία : 30.981 τόνους
- την Μικρή Παράκτια αλιεία (σκάφη < 12 μέτρων) : 28.188 τόνους

Κατά την τελευταία πενταετία διαπιστώνουμε σταθερή συνολική παραγωγή αλιευτικών προϊόντων από τη συλλεκτική αλιεία, παρά τη σταδιακή μείωση του αλιευτικού στόλου, ενώ ταυτόχρονα οι τιμές των αλιευμάτων παρουσιάζονται σχετικά αυξημένες (στο σχετικό Πίνακα 3 του Παραρτήματος δίνονται στοιχεία παραγωγής –ποσότητα & αξία - ανά τμήμα στόλου). Με δεδομένη την υφιστάμενη κατάσταση του κλάδου της θαλάσσιας αλιείας, θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν ενέργειες για τις οποίες ο κλάδος δεν έχει τη δυνατότητα διάθεσης των κεφαλαίων ή την ικανότητα αυτορρύθμισης προκειμένου να επιτευχθούν μακροπρόθεσμα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ (2005)

	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	kW	GT
1	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ	801	35.830	6.724
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	2.029	96.662	16.778
3	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	907	25.340	3.967
4	ΗΠΕΙΡΟΣ	627	8.630	1.070
5	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	1.535	32.342	3.938
6	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	1.009	23.564	3.189
7	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	1.997	58.335	9.014
8	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1.895	39.863	5.935
9	ΑΤΤΙΚΗ	1.978	87.517	21.611
10	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	2.190	41.957	6.195
11	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	2.315	63.929	10.646
12	ΚΡΗΤΗ	986	23.591	4.320
	ΣΥΝΟΛΑ (2005)	18.269	537.560	93.387

ΙΧΘΥΟΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Η συλλεκτική αλιεία στη Μεσόγειο είναι πολυ-ειδική και πολυ-συλλεκτική και στην πλειονότητα των περιπτώσεων γίνεται με παραδοσιακές μεθόδους χαμηλής αποδοτικότητας και κεφαλαιοποίησης. Η διαχείριση, επομένως, των αλιευτικών αποθεμάτων είναι αρκετά δυσχερής, πολύπλοκη και δαπανηρή. Η κατάσταση των αποθεμάτων τα τελευταία είκοσι χρόνια παρουσιάζει τάσεις μείωσης λόγω της σημαντικής εξέλιξης της αλιευτικής τεχνολογίας σε αλιευτικά εργαλεία και άλλα μέσα. Η μείωση της αλιευτικής ικανότητας με την εφαρμογή των κοινοτικών κανονισμών διαχείρισης του αλιευτικού στόλου των κρατών-μελών μειώνει σε κάποιο βαθμό την πίεση στα ιχθυοαποθέματα, μολονότι απαιτείται αρκετός χρόνος εφαρμογής του κάθε διαχειριστικού σχεδίου για να διαπιστωθούν τα πραγματικά αποτελέσματα στους πληθυσμούς των αποθεμάτων. Οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα στις ελληνικές θάλασσες είναι περιορισμένες και βασίζονται σε στοιχεία που συγκεντρώνονται στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους με αποτέλεσμα η γενικότερη πληροφόρηση την οποία έχουμε να είναι ασυνεχής και γεωγραφικά εντοπισμένη.

Η μελέτη της κατάστασης των ιχθυοαποθεμάτων είναι μια προτεραιότητα σήμερα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθώς διαφάνηκε από το προηγούμενο επιχειρησιακό πρόγραμμα ότι η αειφόρος διαχείριση της αλιείας στην Ελλάδα πρέπει να προσεγγιστεί ταυτόχρονα τόσο από πλευράς διαχείρισης του στόλου και της αλιευτικής ικανότητας όσο και από πλευράς μελέτης-παρακολούθησης των επιπτώσεων της αλιείας στα αποθέματα και την κατάστασή τους. Για το σκοπό αυτό, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στα πλαίσια του ΕΠΑΛ 2000-2006, έχει ήδη χρηματοδοτήσει ερευνητικά προγράμματα για την μελέτη των αποθεμάτων σε κλειστούς κόλπους και ευαίσθητα για τα αποθέματα παράκτια οικοσυστήματα (γεωγραφικές ενότητες αναπαραγωγής, στρατολόγησης νεαρών ατόμων, πρώτης εμφάνισης νεαρών ατόμων). Τα έργα αυτά θα αποτελέσουν την βάση για τη διαχείριση της αλιείας στο νέο στρατηγικό σχέδιο και το επιχειρησιακό πρόγραμμα 2007-2013 (Άξονας 1, Μέτρο 1.1). Επίσης, για την προστασία και ανάπτυξη των αλιευτικών πόρων των παράκτιων περιοχών έχουν τοποθετηθεί τεχνητοί ύφαλοι σε 4 περιοχές (Βιστωνίδα, Ιερισσού, Πρέβεζας & Καλύμνου), με ενθαρρυντικά αποτελέσματα (ενώ προγραμματίζονται και νέοι) στην πρώτη 5ετή επιστημονική παρακολούθηση που πραγματοποιήθηκε (Βιστωνικού κόλπου) και παράλληλα αναλαμβάνονται ενέργειες προστασίας ειδών αλλά και διαχείρισης βιοτόπων – οικοτόπων, που αφορούν λίμνες, λιμνοθάλασσες και θάλασσα.

Σύμφωνα με στοιχεία που υπάρχουν σήμερα, από τα ερευνητικά προγράμματα που έχουν εκπονηθεί τα τελευταία 15 χρόνια, τα αποθέματα των κυριότερων και σημαντικότερων - από οικονομικής απόψεως – ειδών (πχ. γαύρος, σαρδέλα, μπαρμπούνη, κουτσομούρα, μπακαλιάρος, λιθρίνη, γλώσσα) έχουν υποστεί σχετική αλιευτική πίεση. Η κατάσταση των μικρών πελαγικών (πχ. γαύρος, σαρδέλα) στη χώρα, με βάση τις υπάρχουσες εκτιμήσεις των τελευταίων ετών, εμφανίζει μικρή μείωση τόσο της αφθονίας, όσο και των νεοεισερχομένων στην αλιεία ατόμων. Όσον αφορά τα βενθοπελαγικά είδη, κατά τις πειραματικές αλιείες που διενεργούνται στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων, παρατηρείται σε ορισμένες περιοχές σημαντικό ποσοστό υπομεγεθών ατόμων. Η επέκταση της αλιείας της μηχανότρατας στα βαθιά νερά μεταφέρει την αλιευτική πίεση από τα μικρότερα βάθη και εφοδιάζει την αγορά με νέα αλιεύματα π.χ. κόκκινες γαρίδες. Αναφορικά με την κατάσταση των μεγάλων πελαγικών δεν είναι δυνατό να συμπεριλάβουμε μόνο τη χώρα μας, λαμβανομένου υπόψη ότι τα είδη είναι μεταναστευτικά και ο βιολογικός τους κύκλος ολοκληρώνεται στο μεγαλύτερο μέρος της έκτασης της Μεσογείου. Οι ετήσιες εκτιμήσεις της αφθονίας του τόνου χαρακτηρίζονται από μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας και ο περιορισμός της αλιευόμενης βιομάζας κατά 75% που προτάθηκε το 1994 δεν είναι αρκετός. Ωστόσο είναι ιδιαίτερα θετικό ότι ο σημερινός πληθυσμός χαρακτηρίζεται από υψηλό ποσοστό νεοεισερχό-

μενων ατόμων, παρά το χαμηλό ποσοστό βιομάζας που αναπαράγεται. Παρόμοια φαίνεται να είναι και η κατάσταση του ξιφία.

Σημαντική ένδειξη για την κατάσταση των βασικών ειδών που αλιεύονται (εκφορτώσεις) αποτελεί το γεγονός ότι δεν προκύπτει μείωση των σχετικών ποσοτήτων. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται στοιχεία εκφορτώσεων των σημαντικότερων ειδών για τα τρία τελευταία έτη, προερχόμενα από την ΕΤΑΝΑΛ ΑΕ (που διαχειρίζεται τις Ιχθυόσκαλες της Χώρας).

ΕΤΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (Kgr)	ΑΞΙΑ (€)
2006	Γαύρος	10.878.379	17.991.373
	Σαρδέλα	8.543.695	12.663.679
	Κουτσομούρα	1.539.208	12.347.122
	Μπακαλιάρος	3.607.628	23.322.556
	Καραβίδα	289.193	2.533.473
2005	Γαύρος	8.805.790	15.841.138
	Σαρδέλα	8.006.222	10.276.188
	Κουτσομούρα	1.802.774	11.607.691
	Μπακαλιάρος	3.010.897	19.805.057
	Καραβίδα	244.941	2.320.051
2004	Γαύρος	9.159.614	16.580.457
	Σαρδέλα	8.727.441	9.551.763
	Κουτσομούρα	1.821.267	11.789.738
	Μπακαλιάρος	3.505.481	21.009.645
	Καραβίδα	276.231	2.384.983

Στα πλαίσια εφαρμογής των απαιτήσεων του κανονισμού 1543/ΕΚ/2000 του Συμβουλίου της ΕΕ, σταθεροποιείται σε πολυετή βάση η συστηματική συλλογή βασικών δεδομένων αλιείας για κάθε κράτος-μέλος. Ο κανονισμός θεσπίζει ένα κοινοτικό πλαίσιο για τη συλλογή και τη διαχείριση στατιστικών αλιευτικών και κοινωνικοοικονομικών δεδομένων που απαιτούνται για την αξιολόγηση της κατάστασης του εθνικού αλιευτικού τομέα και του αλιευτικού στόλου, αλλά δεν στοχεύει στην εφαρμογή διαχειριστικών μέτρων. Παρόλους τους περιορισμούς στα πλαίσια του ισχύοντος κανονισμού, έχουν αρχίσει να δημιουργούνται σε κοινοτικό επίπεδο οι δομές που στο άμεσο μέλλον θα επιτρέψουν την ανάπτυξη της διαδικασίας για την εκτίμηση των ιχθυοαποθεμάτων με στόχο τη λήψη ορθολογικών διαχειριστικών μέτρων.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Ο έλεγχος των αλιευτικών δραστηριοτήτων ασκείται από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας και τις υπαγόμενες σε αυτό Λιμενικές Αρχές της χώρας, οι οποίες είναι αρμόδιες για την τήρηση της Εθνικής και Κοινοτικής αλιευτικής Νομοθεσίας. Ο έλεγχος έχει σαν στόχους, τη βελτίωση της παρακολούθησης των μεγεθών του αλιευτικού στόλου και της λειτουργίας του Κοινοτικού Αλιευτικού Μητρώου, τη τήρηση της αλιευτικής νομοθεσίας σε όλους τους τύπους, των αλιευτικών σκαφών, κλπ. Για την επίτευξη των στόχων αυτών εφαρμόστηκαν στρατηγικές για :

- την εντατική άσκηση ελέγχων στις θάλασσες.

- την αυξημένη επιτήρηση του θαλάσσιου χώρου λόγω ολοένα και εντονότερης παρουσίας αλιευτικών σκαφών τρίτων χωρών στο Αιγαίο και στο Ιόνιο πέλαγος.
- στην εντατικότερη άσκηση επιθεωρήσεων και ελέγχων κατά τις εκφορτώσεις των αλιευμάτων στα λιμάνια, στις Ιχθυόσκαλες, στους προβλήτες κλπ.
- στη μεθοδικότερη άσκηση των αλιευτικών επιθεωρήσεων στις άδειες αλιείας, στα αλιευτικά εργαλεία και στα αλιεύματα.
- στη συστηματική παρακολούθηση της βεβαίωσης των παραβάσεων και της επιβολής και εφαρμογής των κυρώσεων καθώς και στη συστηματική παρακολούθηση της πορείας των αλιευτικών παραβάσεων και ιδίως των πλέον σοβαρών.

Κατά το έτος 2005, σύμφωνα με στοιχεία του Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας, για τον έλεγχο ασχολήθηκαν τόσο σε κεντρικό επίπεδο όσο και τοπικό επίπεδο 1.581 άτομα, 203 περιπολικά σκάφη, 7 αεροσκάφη και 322 οχήματα, και διενεργήθηκαν 7.940 αλιευτικές επιθεωρήσεις, εκδόθηκαν 1.230 Αποφάσεις επιβολής κυρώσεων, επιβλήθηκαν πρόστιμα ύψους 651.293 €, παράλληλα έγινε αφαίρεση αδειών αλιευτικών σκαφών για 9.070 ημέρες (6.555 ημέρες σε επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη), ενώ αφαιρέθηκαν για 11.935 ημέρες οι ατομικές άδειες αλιείας (5.985 ημέρες αφαίρεση ατομικών αδειών αλιείας, εργαζομένων σε επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη).

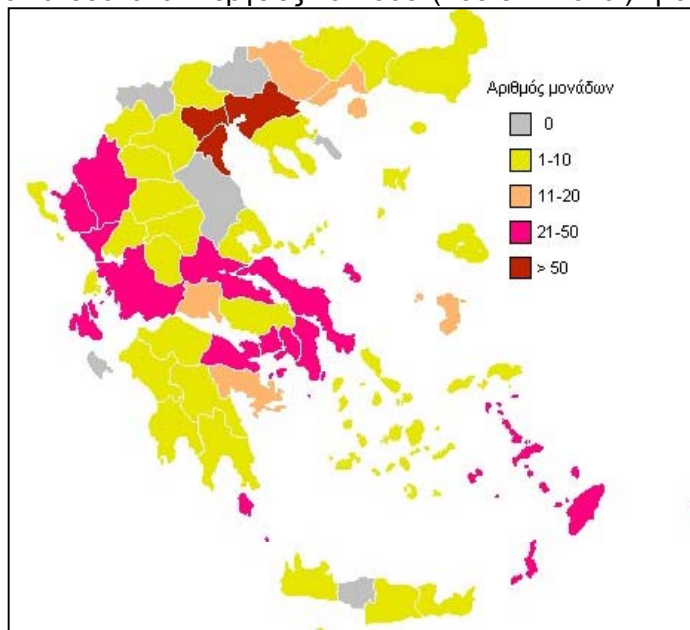
Κατά το 2005 έγινε προμήθεια επί πλέον 107 συσκευών δορυφορικής καταγραφής στίγματος ολοκληρώνοντας την υποχρέωση εγκατάστασης του συστήματος σε όλα τα υπόχρεα σκάφη τύπου «μηχανότρατας», επίσης ολοκληρώθηκαν οι εγκαταστάσεις των συσκευών σε όλα τα υπόχρεα σκάφη ολικού μήκους άνω των 18 μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 22 του καν.(ΕΚ)2371/2002. Σημειώνετε ότι στο τέλος του 2005, από το Κέντρο Παρακολούθησης Αλιείας του Υ.Ε.Ν παρακολουθούνταν συνολικά περί τα 450 αλιευτικά σκάφη.

ΥΔΑΤΟΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ

Η υδατοκαλλιέργεια, αποτελεί για την Ελλάδα σημαντικό τομέα της πρωτογενούς παραγωγής. Η σχετική μείωση των ιχθυοαποθεμάτων, σε συνδυασμό με την αύξηση της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών των Ευρωπαϊκών χωρών, αλλά και η ενίσχυση της τάσης για υγιεινή διατροφή, είναι αιτίες που ώθησαν την ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας. Ο δυναμικός κλάδος της θαλάσσιας ιχθυοκαλλιέργειας, έχει συμβάλει σημαντικά στην Εθνική Οικονομία της Ελλάδας. Κατά την τελευταία δεκαετία, η εντατική ιχθυοκαλλιέργεια θαλασσινών ειδών έχει αναδειχθεί σε ένα από τους πλέον αναπτυσσόμενους τομείς. Σήμερα η Ελλάδα κατέχει την πρώτη θέση μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και της Μεσογείου, στην παραγωγή θαλασσινών ειδών εντατικής εκτροφής, στηριζόμενη τόσο στην αξιοποίηση των ευνοϊκών συνθηκών των ελληνικών θαλασσών, όσο και στη διαρθρωτική πολιτική ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα θαλασσινά ψάρια αποτελούν το 2ο εξαγωγικό ελληνικό προϊόν στην κατηγορία «τρόφιμα – ποτά».

Επίσης, η υδατοκαλλιέργεια συμβάλλει στη μείωση της ανεργίας και στην ανάπτυξη του κοινωνικού ιστού της χώρας με την απασχόληση πολλών οικογενειών στις μονάδες εκτροφής και σε παρεμφερείς δραστηριότητες και με τη διατήρηση των κατοίκων στις εστίες τους, ιδιαίτερα στις ακριτικές νησιωτικές περιοχές, όπου η υδατοκαλλιέργεια είναι σχεδόν η μοναδική δυνατότητα εργασίας.

Η συνολική ετήσια παραγωγή από υδατοκαλλιέργειες το 2005 (105.511 τόνοι) ήταν 42 φορές μεγαλύτερη εκείνης του 1986 (2.534 τόνοι) και 1.2 φορές μεγαλύτερη εκείνης του 2000 (86.502 τόνοι). Η ραγδαία αύξηση της παραγωγής οφείλεται κυρίως στις θαλάσσιες καλλιέργειες (από 320 τόνους το 1986 σε 102.497 τόνους το 2005) και ιδιαίτερα στην εντατική εκτροφή τσιπούρας και λαβρακιού. Επίσης, σημαντική ήταν η συμβολή και των οστρακοκαλλιεργειών με έντονη ανάπτυξη στο Θερμαϊκό κόλπο.

Ειδικότερα, η ετήσια παραγωγή των θαλασσινών ειδών (τσιπούρα, λαβράκι και νέα είδη) αυξήθηκε κατά 1.5 φορές το 2005 (76.424 τόνοι) σε σχέση με αυτή του 2000 (50.296 τόνοι) και ο αριθμός των ιχθυοπαραγωγικών μονάδων ανήλθε σε 311 το 2005 έναντι των 282 του 2000. Ανάλογη είναι και η πορεία ανάπτυξης των Ιχθυογεννητικών Σταθμών (ΙΧΣ) παραγωγής ευρύαλων ειδών, που εφοδιάζουν με πρώτη ύλη και με απόλυτη επάρκεια τις μονάδες πάχυνσης. Από 36 ΙΧΣ το 2000 και παραγωγή περίπου 193.744.000 ιχθυδίων, το 2005 η παραγωγή άγγιξε τα 300.904.000 ιχθύδια από 39 ΙΧΣ.

Σημαντικές παρουσιάζονται οι προσπάθειες των παραγωγών για τη διεύρυνση των εκτρεφόμενων ειδών. Η ετήσια παραγωγή νέων ευρύαλων ειδών (όπως φαγγρί, μπάκι, συναγρίδα, σαργός, κ.λπ.) ανήλθε το 2005 περίπου στους 1.411 τόνους και ακολουθήθηκε από αντίστοιχη αύξηση στην παραγωγή ιχθυδίων των ειδών αυτών που έφθασε τα 17.5 εκατ. Επιπλέον, το 2005 υπήρχε παραγωγή 588 τόνων του ερυθρού τόννου. Αυτή η βελτίωση της παραγωγής, ιδιαίτερα σε ορισμένα νέα είδη, δίνει ελπίδες για την αύξηση της ποικιλομορφίας των εκτρεφόμενων ειδών σε θαλασσινά νερά.

Οι οστρακοκαλλιέργειες παρουσίασαν επίσης αύξηση από 32.550 τόνους το 2000 στους 37.794 τόνους το 2004 από 577 παραγωγικές μονάδες. Όμως, το 2005 η παραγωγή οστράκων μειώθηκε σε 26.066 τόνους από 553, λόγω παρουσίας βιοτοξιγόνου πλαγκτού. Τέλος, η γαριδοκαλλιέργεια περιορίζεται σε μία μονάδα στο Νομό Έβρου χωρίς ιδιαίτερες παραγωγές λόγω των τεράστιων δυσκολιών που παρουσιάζονται κατά την εκτροφή, ενώ συνεχίζονται οι προσπάθειες στην Κάλυμνο για την ελεγχόμενη παραγωγή σπόγγων.

Τα κυριότερα εκτρεφόμενα είδη ιχθύων στα γλυκά και υφάλμυρα νερά, είναι η πέστροφα, ο κυπρίνος, το χέλι, ο σολομός, η τιλάπια, ο κέφαλος κ.λπ. Σήμερα λειτουργούν 122 μονάδες γλυκού νερού, των οποίων η παραγωγή ανέρχεται σε 3.015 τόνους.

Στη χώρα μας λειτουργούν 72 οργανωμένες εκμεταλλεύσεις λιμνοθαλασσών συνολικής έκτασης 400 χιλιάδων στρεμμάτων με παραγωγή το 2005 περίπου 1.059 τόνων (2,6 κιλά / στρέμμα). Η πλειοψηφία των λιμνοθαλασσών είναι μισθωμένες σε αλιευτικούς συνεταιρισμούς. Ο αριθμός των αλιέων (αγροτοαλιείς) και η αλιευτική παραγωγή σε λίμνες και στα ποτάμια της χώρας φθίνουν συνεχώς. Η παραγωγή από την αλιεία των εσωτερικών υδάτων το 2005 ήταν περίπου 1.000 τόνοι αξίας 2.4 εκατ. ευ-

ρώ. Ο αριθμός των σκαφών, η ιπποδύναμη και η χωρητικότητα τους δεν συμπεριλαμβάνονται στο Κοινοτικό Αλιευτικό Μητρώο.

Η εγχώρια κατανάλωση τσιπούρας και λαβρακιού βαίνει αυξανόμενη τα τελευταία χρόνια. Σε 14 κύριες καταναλώτριες χώρες της Ευρώπης, όπως Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία κ.λ.π., η συνολική κατανάλωση σε τσιπούρα και λαβράκι ήταν 94.000 τόνοι το 1998, αυξήθηκε σε 157.000 τόνους το 2002 και εκτιμάται να φθάσει τους 251.000 τόνους το 2008 (βάσει μελέτης). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (βάσει αντίστοιχης μελέτης) εκτιμά την κατανάλωση τσιπούρας και λαβρακιού στους 290.000 τόνους για το έτος 2008.

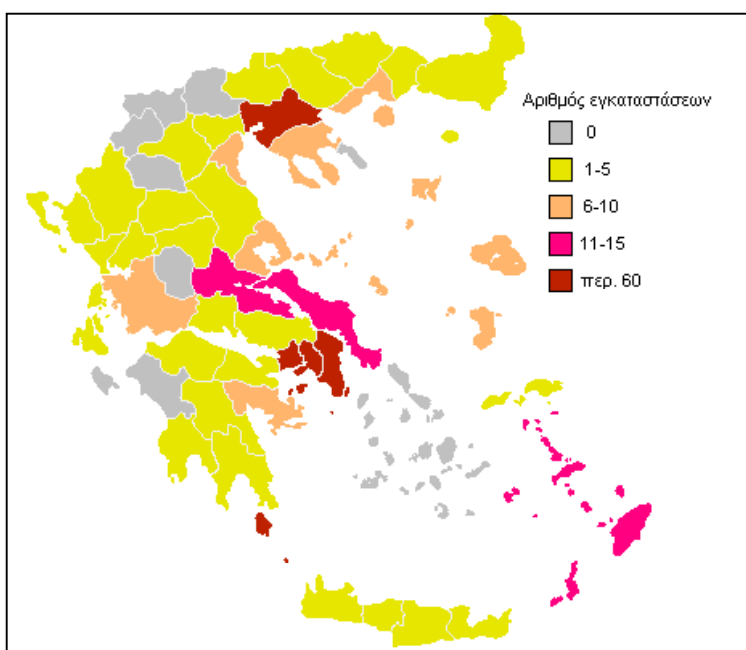
Στο πλαίσιο ενίσχυσης του τομέα εκτός των δράσεων ενίσχυσης των μονάδων (στην κατεύθυνση εκσυγχρονισμού τους), αναλαμβάνονται ενέργειες για την προώθηση της κατανάλωσης καθώς επίσης και δράσεις καινοτομίας, ενώ γίνονται προσπάθειες κατάδειξης και θέσπισης θαλάσσιων περιοχών που προσφέρουν καταλληλότητα για οργανωμένη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας (Π.Ο.Α.Υ.).

ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Η μεταποίηση και επεξεργασία των αλιευτικών προϊόντων αποτελεί δραστηριότητα άρρηκτα συνδεδεμένη με την αλιεία (ιδιαίτερα τη θαλάσσια αλιεία) και την ακολουθεί στην άνθηση και το μαρασμό της. Η επίτευξη βιώσιμης ισορροπίας μεταξύ υδρόβιων πόρων και της εκμετάλλευσής τους διασφαλίζει και το μέλλον της βιομηχανίας μεταποίησης.

Στη χώρα μας η μεταποίηση των αλιευμάτων κατ' αρχάς αναπτύχθηκε σε περιοχές με παράδοση στην αλιεία, με την ανάπτυξη όμως της τεχνολογίας αλλά και με τη σταθερότητα εφοδιασμού α' ύλης, παρατηρείται επέκταση της δραστηριότητας με δράσεις επεξεργασίας των αλιευμάτων, κύρια κοντά σε μεγάλα αστικά κέντρα με στόχο την κάλυψη της ζήτησης.

Οι περιοχές, επομένως, οι οποίες παίζουν περισσότερο σημαντικό ρόλο στον τομέα της μεταποίησης είναι αυτές με παραδοσιακή τεχνογνωσία στη διατήρηση των αλιευμάτων, όπου συνεχίζουν τη δραστηριότητά τους μονάδες με ιστορικό παρελθόν (Καβάλα, Θεσσαλονίκη, Μαγνησία, Εύβοια, Λέσβος) αλλά και περιοχές πλησίον των μεγάλων αστικών κέντρων, (Αττική, Θεσσαλονίκη) οι οποίες είναι σε θέση να εφοδιάζουν γρήγορα την αγορά και έχουν πρόσβαση κοντά στους μεγάλους οδικούς άξονες. Δεν πρέπει όμως να παραγνωρίζονται και οι περιοχές με έντονη υδατοκαλλιεργητική δραστηριότητα (Αιτωλοακαρνανία, Φθιώτιδα, Εύβοια, Αργολίδα, Δωδεκάνησα) στις οποίες παρατηρείται σημαντική παρουσία μονάδων τυποποίησης και εμπορίας, όπως συσκευαστήρια. Στο χάρτη που παρατίθεται φαίνεται η σπουδαιότητα των Νομών της χώρας ανάλογα με τον αριθμό των εγκαταστάσεων μεταποίησης και εμπορίας.

Η διαχρονική παρακολούθηση των τομέων της κατ' ουσία μεταποίησης και της επεξεργασίας κατά την τρέχουσα δεκαετία δείχνει σταθεροποίηση στην αναλογία περίπου 20% προς 80% σε όγκο παραγωγής(από 40% προς 60%).

Ο σύγχρονος τρόπος διαβίωσης, επηρέασε τις διατροφικές συνήθειες του πληθυσμού με αποτέλεσμα να προσαρμοσθεί ο κλάδος και να έχουμε : μετατόπιση των προϊόντων μεταποίησης από διατροφικό συμπλήρωμα σε κύριο πιάτο, μετατροπή των οικογενειακών μονάδων σε οργανωμένες επιχειρήσεις, στροφή των απασχολούμενων από εποχικούς σε μόνιμους και πλέον εξειδικευμένους, με τίμημα όμως τον αριθμό των απασχολούμενων.

Από έρευνα κατανάλωσης αλιευτικών προϊόντων στην Ελλάδα προκύπτει μεταξύ άλλων ότι:

- Τα νοικοκυριά αγοράζουν κατεψυγμένα ψάρια την άνοιξη και το χειμώνα,
- Τα αστικά νοικοκυριά έχουν μικρότερη πιθανότητα να αγοράσουν αλίπαστα, ξηρά και καπνιστά αλιεύματα σε σχέση με τα αγροτικά νοικοκυριά,
- Η αγορά των κονσερβών έχει μεγαλύτερη πιθανότητα να γίνει το φθινόπωρο, ενώ μεγαλύτερες δαπάνες παρατηρούνται την άνοιξη σε σχέση με τις άλλες εποχές.

Σήμερα στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται περί τις 310 (στοιχεία 2005) μονάδες επεξεργασίας, μεταποίησης & εμπορίας αλιευτικών προϊόντων. Η παραγωγή του κλάδου μεταποίησης για το 2005, από το πλέον σημαντικό μέρος του συνόλου των μονάδων ανήλθε περίπου στους 59.300 τόνους, αντίστοιχης αξίας περίπου 294 εκ. ευρώ. Η παραγωγή του κλάδου το 2000 ήταν 53.500 περίπου τόνοι, ισοδύναμης αξίας 266 εκ. ευρώ. Διαπιστώνεται σαφώς ότι κατά τη διάρκεια του 3ου ΚΠΣ, η παραγωγή παρουσιάζει συνεχή αυξητική πορεία, οφειλόμενη βεβαίως στην ενίσχυση του ΕΠΑΛ, ενώ η αντίστοιχη αξία διατηρείται στα ίδια περίπου επίπεδα, με υψηλές όμως διακυμάνσεις, πράγμα που ερμηνεύεται ως τακτική προσαρμογή στις εκάστοτε απαιτήσεις της αγοράς. Οι επιχειρήσεις του τομέα απασχολούν περίπου 2.650 άτομα σε μόνιμη ή εποχική σχέση εργασίας. Το εθνικό ισοζύγιο αλιευτικών προϊόντων γενικά είναι αρνητικό (όπως άλλωστε και το κοινοτικό) παρουσιάζοντας για το 2005 έλλειμμα 115.000 τόνων, με εξαίρεση τα νωπά προϊόντα εξαιτίας της μεγάλης αύξησης των εξαγωγών των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, που εμφανίζεται με πλεόνασμα 45.000 τόνων.

Ο κλάδος της εμπορίας συνίσταται στο δημόσιο δίκτυο 11 ιχθυοσκαλών και στα 77 ιδιωτικά συσκευαστήρια αλλά και 11 κέντρα αποστολής οστράκων (Κ.Α.Ο.). Από τις πρώτες διακινούνται υπό συνθήκες χονδρικής πώλησης κυρίως τα προϊόντα συλλεκτικής αλιείας, και λιγότερο αυτά των υδατοκαλλιέργειών, ενώ τα συσκευαστήρια και τα Κ.Α.Ο. υποστηρίζουν άμεσα ή έμμεσα τις μονάδες υδατοκαλλιέργειας.

Ο κλάδος της εμπορίας απαιτεί ριζική υποστήριξη ώστε να ανταποκριθεί περισσότερο στους κανόνες υγιεινής και σύγχρονης εμπορίας, τόσο του δημόσιου τομέα (ιχθυόσκαλες) με τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων πρώτης πώλησης, όσο και του ιδιωτικού δικτύου (συσκευαστήρια και ΚΑΟ), ώστε να υποστηρίζουν τη διακίνηση των καλλιεργούμενων ειδών.

Ο κλάδος της μεταποίησης δρα αμοιβαία με τις αρχές της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, ώστε να τηρούνται οι αρχές χρηστής επίδρασης προς το περιβάλλον και να εξασφαλίζεται βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου. Η πρόσβαση στα ύδατα και τους πόρους για εξεύρεση πρώτης ύλης γίνεται βάσει κοινών θεσμοθετημένων αρχών, ο εφοδιασμός της αγοράς συμπληρώνεται με ευνοϊκές διατάξεις που ενισχύουν την επιχειρηματικότητα βάσει καθορισμένης δασμολογικής πολιτικής, ενώ ο έλεγχος διασφαλίζει την τήρηση ισόρροπων κανόνων για όλους τους εμπλεκόμενους.

Για τη βελτίωση των συνθηκών εκφόρτωσης αλιευμάτων και της ασφάλειας & υγιεινής των τροφίμων αναλαμβάνονται προσπάθειες κατασκευής, βελτίωσης & εκσυγ-

χρονισμού των υποδομών (αλιευτικοί λιμένες, αλιευτικά καταφύγια, Ιχθυόσκαλες), ενώ για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και τη βελτίωση της ποιότητας έχουν δοθεί σήματα ποιότητας σε επιχειρήσεις.

Στον τομέα δραστηριοποιούνται τρεις αναγνωρισμένες βάσει της Κοινής Οργάνωσης της Αγοράς Οργανώσεις Παραγωγών (Ο.Π), στις περιοχές Μαγνησίας, Ημαθίας και Καβάλας.

Η κατανάλωση των μεταποιημένων αλιευμάτων τα τελευταία χρόνια δείχνει αυξητικές τάσεις. Η ετήσια κατά κεφαλή κατανάλωση προϊόντων αλιείας είναι για τη χώρα μας τα 23,2 kg, ελαφρά υψηλότερη από το μέσο κοινοτικό (Ε.Ε.-25) που είναι τα 22,7 kg.

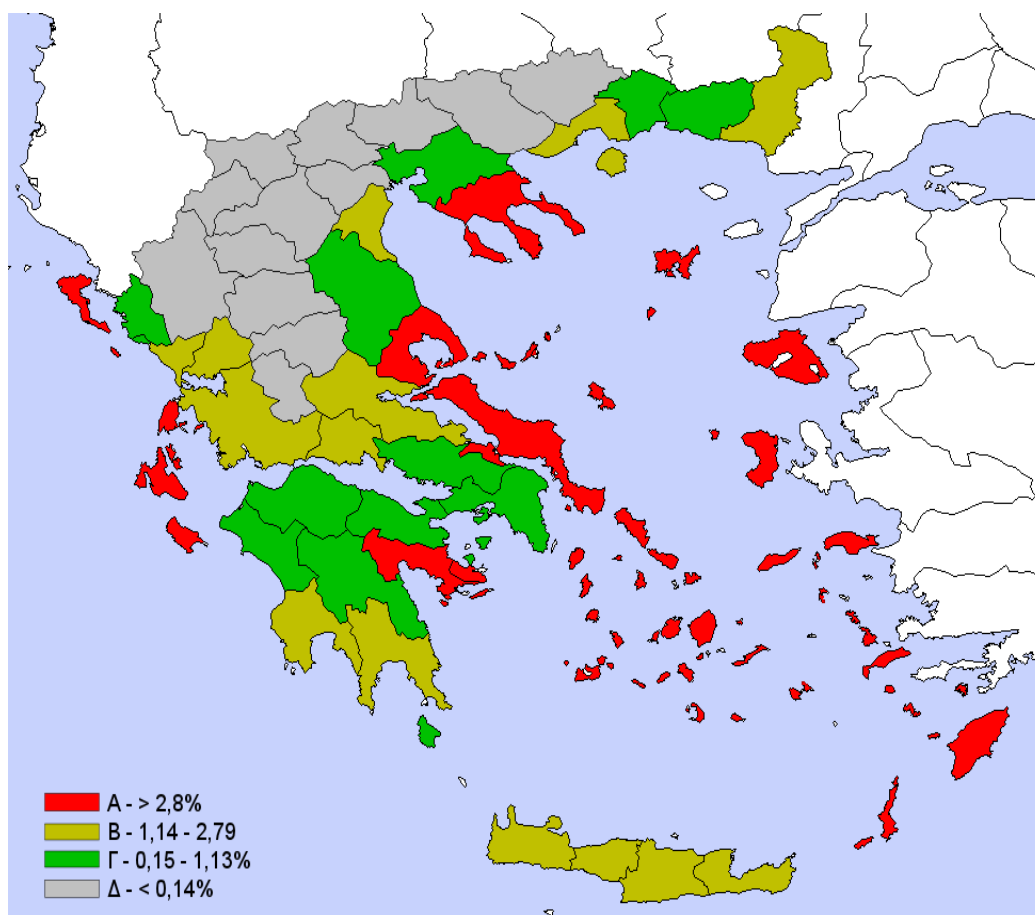
ΑΛΙΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Παρά τις πτωτικές τάσεις του τομέα της Αλιείας, τόσο σε όρους απασχόλησης όσο και όρους αλιευτικού στόλου, ο τομέας παραμένει ισχυρός σε ορισμένες περιοχές. Η αλιευτική δραστηριότητα συγκεντρώνεται σε μεγάλο βαθμό στις νησιωτικές περιοχές της χώρας, αφού οι αμιγώς νησιωτικές περιφέρειες της χώρας (Βόρειο Αιγαίο, Νότιο Αιγαίο, Κρήτη και Ιόνιοι Νήσοι) συγκεντρώνουν το 45% περίπου της συνολικής απασχόλησης στο τομέα της αλιείας. Αν στις περιοχές αυτές συνυπολογιστούν και τα υπόλοιπα νησιά της χώρας, όπως η Εύβοια (6,4% της συνολικής απασχόλησης της χώρας στην αλιεία) και μικρότερα νησιά όπως οι Σποράδες, η Σαμοθράκη, η Θάσος, τα νησιά του Αργοσαρωνικού κ.λ.π., οι νησιωτικές περιοχές της χώρας συγκεντρώνουν περισσότερο από το 60% της συνολικής απασχόλησης στην αλιεία.

Ο βαθμός εξάρτησης της απασχόλησης στον αλιευτικό τομέα (συλλεκτική αλιεία, υδατοκαλλιέργεια, αλιεία εσωτερικών υδάτων, μεταποίηση προϊόντων αλιείας & υδατοκαλλιέργειας) με βάση το δείκτη απασχολούμενων στο τομέα προς το συνολικό ενεργό απασχολούμενο δυναμικό κατά Περιφέρεια της χώρας συνοψίζεται στον ακόλουθο πίνακα:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ (NUTS II)	ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΗ ΑΛΙΕΙΑ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	ΑΛΙΕΙΑ ΕΣ. ΥΔΑΤΩΝ	ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΓΛΥΚΩΝ ΝΕΡΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ
ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	1.154%	0.314%	0.144%	0.022%	0.001%	1.635%
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	0.722%	0.114%	0.056%	0.182%	0.004%	1.077%
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	0.000%	0.003%	0.437%	0.000%	0.007%	0.446%
ΗΠΕΙΡΟΣ	0.836%	0.085%	0.251%	0.055%	0.145%	1.372%
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	3.643%	0.000%	0.031%	0.315%	0.000%	3.989%
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	0.794%	0.056%	0.432%	0.072%	0.004%	1.357%
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	1.857%	0.084%	0.013%	0.211%	0.010%	2.175%
ΑΤΤΙΚΗ	0.442%	0.021%	0.000%	0.010%	0.000%	0.031%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1.531%	0.000%	0.003%	0.094%	0.001%	1.628%
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	8.504%	0.068%	0.000%	0.274%	0.000%	8.846%
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	5.125%	0.000%	0.000%	0.162%	0.000%	5.287%

Ο βαθμός εξάρτησης της απασχόλησης στον αλιευτικό κλάδο (συλλεκτική αλιεία) φαίνεται στο συνημμένο χάρτη :

Ζώνες εξάρτησης από την συλλεκτική αλιεία

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Εισαγωγή

Στους τρεις κλάδους του τομέα της Αλιείας απασχολούνται μόνιμα (στοιχεία 2005) περί τα 38.150 άτομα, ενώ με τους εποχιακά απασχολούμενους φθάνουν τα 40.253 άτομα. Ο κλάδος της συλλεκτικής αλιείας απασχολεί περίπου 31.000 άτομα, ενώ η υδατοκαλλιέργεια και η μεταποίηση άλλα 6.600 και 2.650 άτομα αντίστοιχα. Κατά την εξαετία 2000-2005 διαπιστώνεται σταδιακή μείωση των απασχολούμενων, οφειλόμενη κυρίως στη συλλεκτική αλιεία, η οποία είναι περισσότερο αισθητή μετά την αναμόρφωση της ΚΑΛΠ. Ο τομέας της αλιείας της χώρας μας από πλευράς απασχόλησης βρίσκεται στη 5η θέση των 25 κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετά την Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο.

Κατάσταση από άποψη ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών

1. Οι εργαζόμενοι στη Θαλάσσια Αλιεία και τον αλιευτικό στόλο αντιμετωπίζουν προβλήματα στην εργασία τους, από τα οποία τα πιο σημαντικά είναι τα εξής:

- Οι συνθήκες εργασίας & υγιεινής είναι εξαιρετικά δύσκολες στην μέση και παράκτια αλιεία, η εργασία στα αλιευτικά σκάφη είναι έντονα εποχική, ενώ το ωράριο εργασίας δεν είναι σταθερό.

- Σημαντικός αριθμός εργαζομένων βρίσκεται σε νησιωτικές & απομακρυσμένες περιοχές.
- Η μέση ηλικία των εργαζομένων ξεπερνάει τα 40 χρόνια. Ενώ παρατηρείται έλλειψη κατάρτισης σε θέματα σχετικά με το αντικείμενο της δουλειάς.

Λόγω των προβλημάτων αυτών και ο ρόλος των γυναικών στην αλιεία καθίσταται πολύ δύσκολος, με αποτέλεσμα η παρουσία τους να είναι περιορισμένη σε όλα τα επίπεδα του τομέα του κλάδου. Σήμερα αριθμός γυναικών υποστηρίζουν τις αλιευτικές προσπάθειες, απασχολούμενες κυρίως με συμπληρωματικές εργασίες, όπως το αρμάτωμα των δικτύων, το δόλωμα των παραγαδιών, ως οδηγοί μεταφοράς αλιευμάτων και υπεύθυνες στη πώληση και διαχείριση των αλιευτικών συγκροτημάτων κ.λ.π. ενώ μικρότερος είναι ο αριθμός των γυναικών που ασχολούνται με την αλιεία ως αλιείς ή βοηθοί αλιέων, ακόμα και πλοιοκτήτες .

2. Οι εργαζόμενοι στο κλάδο της υδατοκαλλιέργειας και ιδιαίτερα αυτοί που απασχολούνται στις μονάδες παραγωγής και τους Ιχθυογεννητικούς Σταθμούς, αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα που έχουν σχέση:

- με τις άσχημες και επικίνδυνες συνθήκες εργασίας (εργασία σε ιχθυοκλωβούς - υψηλό ποσοστό υγρασίας-κακές καιρικές συνθήκες κλπ), και τη πολύωρη απασχόληση (όχι συνεχές ωράριο).
- Με την εργασία τους σε νησιωτικές και απομακρυσμένες περιοχές.

Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να υπάρχει μικρή απασχόληση των γυναικών στις μονάδες παραγωγής και μεγαλύτερο ποσοστό στις διοικητικές υπηρεσίες και τα συσκευαστήρια. Η έλλειψη κατάρτισης και μόρφωσης οδηγεί σε εποχιακή περισσότερη παρά μόνιμη ενασχόληση τους και σε χαμηλές αμοιβές .

Παρατηρείται σχετική έλλειψη γυναικείας επιχειρηματικότητας

3. Στο κλάδο της μεταποίησης η θέση της γυναίκας σήμερα έχει αντιστραφεί σε σχέση με τις προηγούμενες δεκαετίες. Η συμμετοχή των γυναικών είναι σημαντική και συμβάλλει ουσιαστικά στην πρόοδο των επιχειρηματικών σχεδίων.

Η ισόρροπη συμμετοχή των γυναικών στην απασχόληση του κλάδου της μεταποίησης δεν εμποδίζεται, αντίθετα παρέχονται ίσες ή και περισσότερες ευκαιρίες για απασχόληση.

Επί πλέον, η εποχική αβεβαιότητα για εξεύρεση πρώτης ύλης και η άμεση επεξεργασία της από τις μεταποιητικές μονάδες σε περίπτωση αφθονίας, τροφοδοτεί με έκτακτη απασχόληση τον ανειδίκευτο γυναικείο πληθυσμό των τοπικών κοινωνιών, παρέχοντας ένα συμπληρωματικό οικογενειακό εισόδημα στις νοικοκυρές.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ

Η σημερινή μορφή του Ελλαδικού χώρου (χερσαίας και θαλάσσιας περιοχής) είναι αποτέλεσμα της επίδρασης πολύπλοκων γεωτεκτονικών δραστηριοτήτων που οδήγησαν στον κατακερματισμό του ορεινού όγκου της χώρας, την διαμόρφωση της εκτεταμένης «δαντελωτής» ακτογραμμής και του ιδιαίτερα μεγάλου αριθμού νησιών και βραχονησίδων του Αιγαίου και του Ιονίου Πελάγους. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της μορφολογίας του Ελληνικού θαλάσσιου χώρου καθορίζουν τις φυσικοχημικές θαλάσσιες παραμέτρους όπως θερμοκρασία, αλατότητα, ρεύματα και κυματισμό. Τα κυριότερα γενικά χαρακτηριστικά της Ανατολικής Μεσογείου τμήμα της οποίας αποτελεί ο θαλάσσιος χώρος της Ελλάδας είναι:

Υψηλές θερμοκρασίες: Η ελάχιστη ετήσια θερμοκρασία 12°C που φτάνει μέχρι και 25°C την καλοκαιρινή περίοδο.

Υψηλή αλατότητα: Η Μεσόγειος είναι η πιο αλμυρή από τις θάλασσες της Ευρώπης καθώς η εξάτμιση είναι μεγαλύτερη από την ποσότητα του γλυκού νερού που προστίθεται σε αυτήν.

Μικρής έκτασης παλιρροιακά φαινόμενα: Η τυπική διακύμανση της στάθμης λόγω παλιρροιακών φαινομένων είναι μικρότερη από 50 cm.

Ολιγοτροφικός χαρακτήρας: Η Μεσόγειος εμφανίζεται γενικά φτωχή σε θρεπτικά συστατικά γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα χαμηλή πρωτογενή παραγωγή και φυτοπλαγκτονική βιομάζα.

Μεγάλη βιοποικιλότητα: Η χλωρίδα και η πανίδα είναι από τις πλέον πλούσιες σε αριθμό ειδών, ειδικά στην παράκτια ζώνη.

Υψηλός αριθμός εισβαλλόντων ειδών: Ένας μεγάλος αριθμός ειδών έχει μεταναστεύσει στην Μεσόγειο δια μέσου της διώρυγας του Σουέζ (Λεσεπσιανά είδη) ή έχουν μεταφερθεί από άλλες περιοχές του πλανήτη με την βοήθεια ποντοπόρων πλοίων.

1. Προστατευόμενες θαλάσσιες και παράκτιες περιοχές

Από τις 359 περιοχές που περιλαμβάνονται στον Εθνικό κατάλογο προτεινόμενων περιοχών για ένταξη στο διευρωπαϊκό δίκτυο Natura 2000 (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ- Τόποι Κοινοτικού Ενδιαφέροντος «SCI» και Οδηγία 79/409/ΕΟΚ για την προστασία της ορνιθοπανίδας-Ζώνες Ειδικής Προστασίας «SPA»), οι 124 (34,5%) περιελάμβαναν και παράκτια ή θαλάσσια τμήματα. Τα λιβάδια που σχηματίζει το θαλάσσιο φανερόγαμο *Posidonia oceanica* αποτελούν τον πιο συχνό τύπο προστατευόμενου θαλάσσιου οικοτόπου.

Στην Ελλάδα έχουν θεσμοθετηθεί εκτενείς θαλάσσιες περιοχές ως Εθνικά θαλάσσια πάρκα:

Το Εθνικό θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου - Βορείων Σποράδων (ΕΘΠΑΒΣ) στο Βόρειο Αιγαίο, αποτελεί την πρώτη θαλάσσια περιοχή για την οποία θεσπίστηκαν μέτρα κυρίως για το είδος της μεσογειακής φώκιας *Monachus monachus*. Έχει έκταση επιφάνειας 2.200Km² και 180 περίμετρο.

Το Εθνικό θαλάσσιο πάρκο Ζακύνθου περιλαμβάνει τον κόλπο του Λαγανά και τις νησίδες Μαραθονήσι και Πελούζα στη Ζάκυνθο, με σκοπό την προστασία των σημαντικότερων θέσεων ωτοκίας της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta*.

Το Εθνικό Πάρκο Λιμνοθαλασσών Μεσολογγίου - Αιτωλικού, κάτω ρου και εκβολών ποταμών Αχελώου και Ευήνου και νήσων Εχινάδων, είναι το μεγαλύτερο Εθνικό Πάρκο της χώρας. Έχει έκταση 33.470,62 εκτάρια και περιλαμβάνει χερσαίες και λιμνοθαλάσσιες περιοχές του Νομού Αιτωλοακαρνονίας και το σύμπλεγμα των Εχινάδων νήσων του Νομού Κεφαλληνίας.

1.2 Περιβαλλοντικές πιέσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον

Οι βασικές ανθρωπογενείς δραστηριότητες που προκαλούν πίεση στα παράκτια και θαλάσσια οικοσυστήματα είναι:

Η αστική ανάπτυξη: Οι περισσότερες μεγάλες πόλεις της Ελλάδας εντοπίζονται κοντά στην ακτή. Ο μισός πληθυσμός της Ελλάδας κατοικεί στην Αθήνα και στην Θεσσαλονίκη, πόλεις που γειτνιάζουν με την θάλασσα

Η βιομηχανική ανάπτυξη: Η βιομηχανική ανάπτυξη συνδέεται με την αστική ανάπτυξη. Πλέον του 80% των βιομηχανιών της Ελλάδας εδράζεται σε κοντινές στην ακτή περιοχές

Η αγροτική ανάπτυξη: Η ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην παράκτιες περιοχές αφορά το 35% της συνολικής έκτασης των περιοχών αυτών

Η τουριστική ανάπτυξη. Η ραγδαία ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας των τελευταίων 40-50 χρόνων έχει αναπόφευκτα επηρεάσει την φυσιογνωμία των παράκτιων περιοχών. Η Ελλάδα δέχεται κάθε χρόνο 14-15 εκατομμύρια τουρίστες, το 90% των οποίων κατευθύνονται στις παράκτιες περιοχές .

Ποντοπόρος ναυσιπλοΐα: Η βασική περιβαλλοντική απειλή σχετίζεται τόσο με πλοία που διασχίζουν τόσο τις ελληνικές θάλασσες όσο και με αυτά που κινούνται στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Μεσογείου.

Η αλιεία: Η κατάσταση των αποθεμάτων την τελευταία εικοσαετία παρουσιάζει τάσεις μείωσης. Η επίδραση της αλιείας μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την μείωση της αφθονίας των αλιευμάτων, την αλλαγή της ηλικιακής τους κατανομής και της κατανομής των μεγεθών, της κατανομής των φύλων και της γενετικής ποικιλότητας των πληθυσμών

Η υδατοκαλλιέργεια: Την τελευταία δεκαετία σημαντικός αριθμός ερευνητικών εργασιών χρηματοδοτούμενων από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους έχει επικεντρωθεί στην μελέτη των επιπτώσεων της υδατοκαλλιέργειας στο θαλάσσιο περιβάλλον εξετάζοντας πλήθος παραμέτρων από διάφορες οπτικές γωνίες.

2. ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΝΕΡΑ – ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ

Στον κατάλογο των Ελληνικών προστατευόμενων περιοχών που συντάχθηκε στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ «για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» περιλαμβάνονται περιοχές στις οποίες εμφανίζονται τύποι οικοτόπων με βασικό στοιχείο τα ρέοντα ή στάσιμα γλυκά νερά. Στην ελληνική επικράτεια εντοπίζονται 228 σημεία εντός των προστατευόμενων περιοχών όπου συναντώνται οικοτόποι αυτού του είδους.

3. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3.1 Προκειμένου να γίνει προγραμματισμένη ανάπτυξη των παραγωγικών δραστηριοτήτων στο σύνολο της χώρας εκδόθηκε ο Νόμος 2742/1999 (ΦΕΚ207/Α' /7.10.1999) περί «Χωροταξικό σχεδιασμό και αειφόρο ανάπτυξη και άλλες διατάξεις». Στο άρθρο 10 του νόμου καθορίζονται οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (Π.Ο.Α.Π.Δ.). Με την αριθμ. Η.Π.17239/30.8.2002 Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ καθορίζονται τα δικαιολογητικά, οι διαδικασίες και οι προϋποθέσεις χωροθέτησης Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Ο.Α.Υ.)».

3.2 Οδηγία – Πλαίσιο για τα Νερά

Έχει τεθεί σε ισχύ ο Νόμος 3199/2003 (Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ) για τη διαχείριση των υδάτων. Η εφαρμογή της Ο.Π. προβλέπεται καταρχήν να ολοκληρωθεί έως το 2015 με πολλά ενδιάμεσα βήματα.

3.3 Πρωτόκολλο της Βαρκελώνης

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα είναι συμβαλλόμενο μέρος στη σύμβαση για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση (σύμβαση της Βαρκελώνης), που εγκρίθηκε με την απόφαση 77/585/ΕΚ(2), και στην αναθεώρησή της του 1995, που εγκρίθηκε με την απόφαση 1999/802/ΕΚ(3). Η Κοινότητα είναι επίσης συμβαλλόμενο μέρος στα τέσσερα πρωτόκολλα της σύμβασης της Βαρκελώνης.

3.4 Προστασία φυσικών περιοχών

Ο νόμος 1650/86 για την προστασία του περιβάλλοντος, στο οποίο καθορίζονται οι τύποι, τα χαρακτηριστικά και η διαδικασία για την ανακήρυξη προστατευόμενων φυσικών περιοχών, οι ΚΥΑ 414985/1985 (ΦΕΚ 757/Β/18-12-85) και 33318/3028 (ΦΕΚ 1289Β/98), οι οποίες εναρμονίζουν το Εθνικό Δίκαιο με τις Κοινοτικές Οδηγίες 79/409/ΕΟΚ για την προστασία της ορνιθοπανίδας και 92/43/ΕΟΚ για την προστασία των φυσικών οικοτόπων και των οικοτόπων ειδών χλωρίδας και πανίδας αντίστοιχα,

αποτελούν το βασικό θεσμικό πλαίσιο για την διαμόρφωση του δικτύου προστατευόμενων θεσμικά φυσικών περιοχών στην Ελλάδα.

Κατ' εφαρμογή της συγκεκριμένης Οδηγίας η Ελλάδα έχει ήδη συντάξει λίστα με περισσότερες από 350 περιοχές (Εθνικός Κατάλογος υποψήφιων προς ένταξη περιοχών στο δίκτυο Natura 2000), οι οποίες θεωρούνται ήδη προστατευτές και εμπίπτουν στις διατάξεις της Οδηγίας

3.5 Άλλες διατάξεις

Η **Οδηγία 91/271/ΕΟΚ** σχετικά με την επεξεργασία των αστικών λυμάτων [ΚΥΑ 5673/400/1997 (ΦΕΚ 192Β/97)] Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων, [ΚΥΑ 19661/1999 (ΦΕΚ 1811Β/99)] Τροποποίηση της 5673/400/1997 Κ.Υ.Α. «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων»(Β192) - Κατάλογος ευαίσθητων περιοχών για την διάθεση αστικών λυμάτων σύμφωνα με το άρθρο 5 (παρ.1) της απόφασης αυτής], αφορά τη συλλογή, την επεξεργασία και την απόρριψη των αστικών λυμάτων καθώς και λυμάτων από ορισμένους βιομηχανικούς τομείς.

Επίσης σημαντική είναι η **Οδηγία 91/676/ΕΟΚ** για την προστασία των νερών από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης(ΚΥΑ 16190/1335/1997 (ΦΕΚ 519Β/1997)).

ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ (ΠΛΑΙΣΙΟΥ) ΤΟΜΕΑ ΑΛΙΕΙΑΣ**1. ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ**

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Αριθμός σκαφών	19.870	19.940	19.353	18.927	18.588	18.269
Χωρητικότητα (GT)	107.085	108.221	101.631	98.283	95.289	93.387
Παραγωγή (τον.)	121.534,0	117.454,2	120.079,2	117.819,6	119.328,4	118.634,0
Αξία ('000 ευρώ)	334.929,8	335.498,1	342.420,1	359.479,4	376.506,8	399.283,3
Εργαζόμενοι μόνιμοι	37.626	37.490	34.492	31.721	31.052	31.000

2. ΥΔΑΤΟΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Παραγωγή (τν.)	89.934,8	96.608,0	100.569,7	103.711,9	108.894,2	107.571,9
Αξία ('000 ευρώ)	291.535,0	301.964,0	328.132,5	370.675,2	371.609,8	421.631,2
Εργαζόμενοι μόνιμοι	4.934	4.697	4.745	4.980	5.207	5.215

3. ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Παραγωγή (τν.)	53.528,7	45.971,0	49.156,8	55.312,6	62.074,9	59.283,9
Αξία ('000 ευρώ)	266.596,2	130.949,4	170.580,0	197.716,4	184.563,4	294.371,8
Εργαζόμενοι μόνιμοι	1.378	1.629	1.717	2.172	1.902	1.936

4. ΙΣΟΖΥΓΙΟ & ΦΑΙΝΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Πρωτογενής παραγωγή	211.468,8	214.062,2	220.648,9	221.531,5	228.222,6	226.205,9
<i>Εισαγωγές</i>						
Ποσότητα (τν.)	114.609,2	122.735,3	182.737,4	112.496,7	112.062,2	126.261,6
Αξία ('000 ευρώ)	283.522,1	302.359,6	380.441,5	350.399,6	347.059,8	369.521,2
<i>Εξαγωγές</i>						
Ποσότητα (τν.)	89.383,2	82.309,8	87.095,0	93.479,9	97.143,6	98.402,2
Αξία ('000 ευρώ)	257.582,8	250.479,2	299.396,0	317.605,8	336.997,1	367.832,4
<i>Ισοζύγιο</i>						
Ποσότητα (τν.)	-25.226,0	-40.425,6	-95.642,4	-19.016,8	-14.918,5	-27.859,5
Αξία ('000 ευρώ)	-25.939,3	-51.880,4	-81.045,5	-32.793,8	-10.062,7	-1.688,8
Φαινομένη κατανάλωση (τν.)	236.694,8	254.487,8	316.291,3	240.548,3	243.141,1	254.065,4

Πηγή: ΕΣΥΕ- Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ Γ' ΚΠΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΤΟΜΕΑ ΑΛΙΕΙΑΣ

**ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ 2007-2013**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΤΟΜΕΑ ΑΛΙΕΙΑΣ

2.1 ΚΛΑΔΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ – ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Εκτεταμένη χρήση επιλεκτικών εργαλείων από σκάφη παράκτιας αλιείας 2. Ισχυρή προτίμηση καταναλωτών σε νωπό εγχώριο προϊόν, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες (ζήτηση σε υψηλά επίπεδα) 3. Παράκτια αλιεία με τη μορφή της οικογενειακής δραστηριότητας που συνδυάζεται και με άλλες, κυρίως αγροτουριστικές (ανθεκτικότητα σε περιόδους κρίσης) διευκολύνοντας τη τοπική απασχόληση. 4. Απασχόληση σημαντικού αριθμού εργαζομένων σε κλάδους συναφείς με αυτόν της αλιείας (ναυπηγό / κάραβο / ξυλουργούς / εταιρείες αλιευτικού & ναυτικού εξοπλισμού κλπ) 5. Σχετικά περιορισμένος αριθμός σκαφών μέσης αλιείας και ιδιαίτερα μηχανοτρατών (δυναμικά εργαλεία) 6. Μη τεχνολογική ανάπτυξη της παράκτιας αλιείας στο μεγαλύτερο μέρος των σκαφών της 7. Γεωμορφολογία των θαλάσσιων περιοχών της χώρας και μεγάλος αριθμός νησιών που επιτρέπει την ανάπτυξη συμπληρωματικών αλιευτικών τεχνικών 8. Μεγάλη αλιευτική εμπειρία 9. Αυξανόμενη περιβαλλοντική ευαισθησία και ενδιαφέρον για εγκατάσταση μέσων προστασίας & ανάπτυξης αλιευτικών πόρων (π.χ. τεχνητοί ύφαλοι) και για ενέργειες προστασίας ειδών και διαχείρισης βιοτόπων - οικοτόπων	<ol style="list-style-type: none"> 1. Μεγάλος αριθμός μικρών σκαφών που δραστηριοποιούνται στην παράκτια ζώνη με αρνητικές επιπτώσεις, στις συνθήκες διεξαγωγής της αλιευτικής δραστηριότητας, στο εισόδημα και στην κατάσταση των ιχθυοαπο-θεμάτων 2. Παλαιότητα αλιευτικού στόλου με επιπτώσεις στο εισόδημα και στις συνθήκες διεξαγωγής της αλιευτικής δραστηριότητας (ασφάλεια, υγιεινή) 3. Μεγάλης ηλικίας, μη επαρκούς εκπαίδευσης αλιείς που εμφανίζουν αδυναμίες προσαρμογής στις νέες αντιλήψεις / δραστηριότητες της αλιείας, μη διευκολύνοντας τη σύγχρονη διαχείριση των αλιευτικών πόρων αλλά και την ανάπτυξη της παραγωγικότητας 4. Έλλιπής δυνατότητα εμπορίας και προώθησης των αλιευτικών προϊόντων από τους παραγωγούς 5. Μικρή ανανέωση του στόλου, λόγω απουσίας οικονομικών ενισχύσεων 6. Απουσία εξειδικευμένου εργατικού προσωπικού σε ορισμένες ειδικότητες της αλιείας όπως π.χ. αλιεργάτες στη μέση αλιεία 7. Παρούσα αδυναμία για την αξιολόγηση της κατάστασης των ιχθυοαποθεμάτων προκειμένου να εκτιμηθεί η αλιευτική θνησιμότητα ανά εργαλείο σε σχέση με τα σημεία αναφοράς που απαιτούνται για την προληπτική διαχείριση 8. Αδυναμία στη προαγωγή της εταιρικής σχέσης μεταξύ επιστημόνων και επιχειρήσεων στον αλιευτικό κλάδο 9. Δημογραφική και κοινωνική τάση αποσταθεροποίησης ορισμένων παράκτιων περιοχών και νησιών με αποτέλεσμα την αποδιοργάνωση του παραγωγικού ιστού τους 10. Αυξημένο λειτουργικό κόστος 11. Μικρή συμμετοχή των αλιέων σε Οργανώσεις που είναι απαραίτητες για την προώθηση του κλάδου 12. Επιπτώσεις στην ποιότητα των παράκτιων νερών, σε συνάρτηση με την αστική, γεωργική, βιομηχανική και ναυσιπλοϊκή χρήση

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΙΝΔΥΝΟΙ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Βελτίωση της διαχείρισης των αλιευτικών πόρων μέσω της προαγωγής περισσότερο επιλεκτικών αλιευτικών τεχνικών 2. Βελτίωση και ανανέωση της ηλικιακής πυραμίδας των επαγγελματιών αλιέων και ενίσχυση εισόδου νέων αλιέων στο επάγγελμα 3. Απόσυρση σκαφών με προτεραιότητα τα παλαιότερα και ολιγότερο εξοπλισμένα 4. Ενίσχυση της συμμετοχής των αλιέων στην αλιευτική διαχείριση 5. Βελτίωση της γνώσης της κατάστασης των ιχθυοαποθεμάτων με την ενίσχυση της έρευνας και την εφαρμογή περισσότερο αειφόρων διαχειριστικών συστημάτων_προκειμένου να εντοπιστούν τα είδη αλιείας που βρίσκονται σε κίνδυνο. 6. Βελτίωση της διαχείρισης της αλιείας ενισχύοντας την παρακολούθηση της αλιείας 7. Ενίσχυση του τουρισμού στις νησιωτικές και παράκτιες περιοχές τους καλοκαιρινούς μήνες με αποτέλεσμα την αύξηση της κατανάλωσης αλιευμάτων, αλλά και την ανάπτυξη διατομεακών δράσεων, όπως αλιείας και τουρισμού 8. Δυνατότητα για εγκατάσταση μέσων προστασίας και ανάπτυξης αλιευτικών πόρων (τεχνητών υφάλων) και για ενέργειες προστασίας ειδών και διαχείρισης βιοτόπων – οικοτόπων 9. Δυνατότητα για βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στους επαγγελματίες του κλάδου, μέσω της δημιουργίας και βελτίωσης υποδομών 10. Δυνατότητα για κατάρτιση των επαγγελματιών του κλάδου 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Κίνδυνος αποδιάρθρωσης του κλάδου λόγω του οικονομικού αντίκτυπου των μέτρων 2. Αδυναμία-αδιαφορία να ανταποκριθούν οι αλιείς στην ανάγκη αναπροσαρμογής των αλιευτικών δραστηριοτήτων 3. Μη συμμετοχή των ψαράδων σε οργανώσεις που είναι απαραίτητες για την προώθηση της εμπορίας της αλιευτικής παραγωγής και της διαχείρισης των αλιευτικών πόρων. 4. Κίνδυνοι αποδιάρθρωσης του παραγωγικού ιστού των παράκτιων περιοχών και των νησιών εξαιτίας της φθίνουσας πορείας του τομέα της αλιείας 5. Ανταγωνισμός από ερασιτεχνική αλιεία 6. Υψηλές τιμές καυσίμων 7. Ρύπανση των παράκτιων περιοχών από οικιστικά και βιομηχανικά λύματα με αποτέλεσμα αρνητικές επιπτώσεις σε ευαίσθητα οικοσυστήματα και σε νεαρά στάδια ανάπτυξης έμβιων οργανισμών

2.2 ΚΛΑΔΟΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ευνοϊκές γεωμορφολογικές, κλιματολογικές, υδροβιολογικές συνθήκες 2. Απόκτηση τεχνογνωσίας, εμπειρίας στην εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων παραγωγής και διακίνησης προϊόντος 3. Συμμετοχή των παραγωγικών μονάδων στην υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων σε συνεργασία με τα ερευνητικά ιδρύματα 4. Καθετοποίηση των παραγωγικών μονάδων 5. Χαμηλό και μειούμενο κόστος παραγωγής και δημιουργία ιδιαίτερα ανταγωνιστικής τιμής σε σχέση με τα αλιευμένα προϊόντα 6. Εγγύτητα σε κύριες αγορές διάθεσης (Ε.Ε.) και έγκαιρες παραδόσεις λόγω στρατηγικής θέσης της χώρας. 7. Αυξανόμενη κατανάλωση (ιδιαίτερα στους θερινούς μήνες λόγω τουρισμού) 8. Εφαρμογή συστημάτων ελέγχου και διασφάλισης της ποιότητας του προϊόντος. 9. Ισχυρή διείσδυση σε μεγάλους λιανοπωλητές 10. Οι κλάδος της υδατοκαλλιέργειας κατέχει την 2η θέση στο Ελληνικό εξαγωγικό εμπόριο στη κατηγορία των Τροφίμων – Ποτών 11. Επενδυτικό ενδιαφέρον 12. Δημιουργία μεγάλων ομίλων του κλάδου που σήμερα με την παγκοσμιοποίηση είναι πλέον απαραίτητοι 13. Δημιουργία θέσεων εργασίας σε νησιωτικές & προβληματικές περιοχές 14. Παράλληλη ανάπτυξη επιχειρήσεων που ενισχύουν το κλάδο σε προϊόντα – εξοπλισμούς & υπηρεσίες 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εν γένει ελλιπής εφαρμογή σύγχρονων στρατηγικών μάρκετινγκ 2. Προβλήματα οικονομικής φύσης (ρευστότητας, λήψης & εξυπηρέτησης δανείων) 3. Συνεχής μείωση της τιμής του προϊόντος και μείωση του περιθωρίου κέρδους για ορισμένα εκτρεφόμενα είδη 4. Πολύ μικρή διαφοροποίηση ειδών και μορφών (τύπων) προϊόντος 5. Έλλειψη πιστοποίησης και σήμανσης επώνυμων προϊόντων 6. Μη σύγχρονο Νομικό πλαίσιο 7. Ανταγωνισμός στη χρήση του αιγιαλού με άλλες δραστηριότητες, όπως ο τουρισμός 8. Έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού. 9. Αθέμιτος ανταγωνισμός από χώρες εκτός Ε.Ε. 10. Πρόβλημα διακίνησης προϊόντων, ιδιαίτερα των μικρών και νησιωτικών επιχειρήσεων 11. Επιχειρήσεις υψηλού ρίσκου 12. Επιπτώσεις στην ποιότητα των εσωτερικών νερών προερχόμενες από διάφορες πηγές ρύπανσης όπως: αστική, γεωργική και βιομηχανική 13. Περιορισμένη συμμετοχή των υδατοκαλλιεργητών σε οργανώσεις για την ανάληψη δράσεων κοινού ενδιαφέροντος απαραίτητων για τη βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου 14. Αντικρουόμενα συμφέροντα σε σχέση με τον τουρισμό 15. Επιπτώσεις στην ποιότητα των εσωτερικών νερών, σε συνάρτηση με την αστική, γεωργική και βιομηχανική ρύπανση 16. Οι παραδοσιακές δραστηριότητες υδατοκαλλιέργειας δείχνουν πτωτική τάση

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΙΝΔΥΝΟΙ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Στοχευμένη ανάπτυξη του κλάδου και έλεγχος των διαδικασιών παραγωγής σε όλα τα στάδια 2. Περαιτέρω απόκτηση τεχνογνωσίας και δημιουργία περισσότερων εξειδικευμένων στελεχών του χώρου 3. Βελτιστοποίηση των συνθηκών παραγωγής με στόχο την ευζωία των εκτρεφόμενων οργανισμών, την προστασία του περιβάλλοντος, τη δημόσια υγεία και την ποιότητα του τελικού προϊόντος 4. Μείωση του κόστους παραγωγής και δημιουργία πιο ανταγωνιστικής τιμής προϊόντος, ιδιαίτερα στα νέα είδη 5. Εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων και τεχνικών προώθησης του κλάδου και των προϊόντων 6. Αύξηση της ενημέρωσης και κατανάλωσης μέσω συντονισμένων δραστηριοτήτων – διείσδυση του προϊόντος σε ευρύτερες ομάδες καταναλωτών 7. Βελτιστοποίηση των συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και διαδικασιών πιστοποίησης του προϊόντος. 8. Εκσυγχρονισμός πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων μονάδων 9. Ανάπτυξη, αναδιάρθρωση και βελτίωση μέσω του καθορισμού των περιοχών οργανωμένης ανάπτυξης υδατοκαλλιέργειας 10. Αύξηση των τάσεων κατανάλωσης και ζήτησης προϊόντων προστιθέμενης αξίας 11. Ανάληψη δράσεων κοινού ενδιαφέροντος όπως δημιουργία ομάδων παραγωγών και συνεργασία των επιχειρήσεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου 12. Δραστηριοποίηση συνεταιριστικών φορέων 13. Δυνατότητα για στήριξη δράσεων που συμβάλλουν στην προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος 14. Δυνατότητα για κατάρτιση των επαγγελματιών του κλάδου 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Μεγάλος ανταγωνισμός στο διεθνές περιβάλλον 2. Ανταγωνισμός από εναλλακτικές διατροφικές πηγές και αρνητική μη τεκμηριωμένη δημοσιότητα 3. Μείωση των ιχθυαποθεμάτων που προορίζονται για τις ιχθυοτροφές 4. Αύξηση κόστους παραγωγής λόγω αύξησης της τιμής των καυσίμων, των πρώτων υλών κλπ. 5. Αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον 6. Διαφυγή εκτρεφόμενων αλιευμάτων στο θαλάσσιο περιβάλλον 7. Μετάδοση ασθενειών και κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία 8. Μη συμμετοχή των υδατοκαλλιέργειών σε οργανώσεις που είναι απαραίτητες για την προώθηση της εμπορίας των προϊόντων

2.3 ΚΛΑΔΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Κλάδος αναπτυσσόμενος με δυνατότητα υλοποίησης επενδύσεων & ανάγκη εκσυγχρονισμού 2. Διεύρυνση Ε.Ε. – Νέες αγορές. 3. Αυξανόμενη ζήτηση των μεταποιημένων αλιευτικών προϊόντων 4. Σημαντική αύξηση, κατά τους θερινούς μήνες του καταναλωτικού κοινού, λόγω τουρισμού 5. Απόκτηση τεχνογνωσίας σε ορισμένα προϊόντα βασισμένη σε παραδοσιακές μεθόδους παρασκευής 6. Αναπτυσσόμενη αγορά λόγω μεγάλης ζήτησης οφειλόμενη στον σύγχρονο τρόπο σίτισης και σημαντική αύξηση της κατανάλωσης λόγω του τουρισμού 7. Εξασφάλιση νέων θέσεων εργασίας. 8. Εφαρμογή συστημάτων ελέγχου και διασφάλιση της ποιότητας του προϊόντος	<ol style="list-style-type: none"> 1. Χαμηλό επίπεδο εφαρμοσμένης τεχνολογίας 2. Έλλειψη επαρκών ψυκτικών & αποθηκευτικών χώρων 3. Ανεπάρκεια οργανωμένων δικτύων διανομής πωλήσεων 4. Ελλιπής σχεδιασμός προώθησης προϊόντων και ενημέρωσης του καταναλωτή 5. Έλλειψη επαρκών χώρων τυποποίησης και συσκευασίας 6. Μειωμένη δυνατότητα κατανάλωσης ορισμένων μεταποιημένων προϊόντων λόγω του σύγχρονου τρόπου διατροφής στις αστικές κοινωνίες 7. Μικρός αριθμός μορφών τελικών προϊόντων 8. Έλλειψη επαρκών υποδομών, ιχθυοσκαλών και εξοπλισμένων αλιευτικών λιμένων
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΙΝΔΥΝΟΙ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ανάπτυξη νέων προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας 2. Βελτίωση συστημάτων οργάνωσης & διοίκησης των επιχειρήσεων, ανάπτυξη συνεργασιών & δικτύων διανομής και προώθησης των προϊόντων 3. Επέκταση σε νέες αγορές 4. Εφαρμογή νέων τεχνολογιών 5. Δυνατότητα ανάπτυξης μέσω της αναζήτησης ποιοτικά βελτιωμένων οργανοληπτικών χαρακτηριστικών. 6. Δυνατότητα απασχόλησης σε γυναίκες 7. Περαιτέρω δυνατότητα εφαρμογής συστημάτων ελέγχου και διασφάλισης της ποιότητας του προϊόντος. 8. Δυνατότητα δημιουργίας και βελτίωσης υποδομών, ιχθυοσκαλών & αλιευτικών λιμένων 9. Δυνατότητα για στήριξη δράσεων που συμβάλλουν στην προστασία και την βελτίωση του περιβάλλοντος 10. Δυνατότητα για κατάρτιση των επαγγελματιών του κλάδου	<ol style="list-style-type: none"> 1. Διαθεσιμότητα πρώτης ύλης σε επαρκείς ποσότητες και ανταγωνιστικές τιμές, συμπεριλαμβανομένων υπόψη των δυσχερειών σε παγκόσμιο επίπεδο λόγω υπερεκμετάλλευσης πολλών αποθεμάτων 2. Μεγάλος ανταγωνισμός σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο 3. Άσκηση υψηλής διαπραγματευτικής δύναμης των ενδιάμεσων στην αλυσίδα πώλησης καθώς και των μεγάλων αλυσίδων πώλησης 4. Μικρής δυναμικότητας μονάδες πιο ευάλωτες στον ανταγωνισμό. 5. Υψηλές τιμές καυσίμων 6. Αύξηση εισαγωγών από τρίτες χώρες, χωρίς δασμούς

2.4 ΑΛΙΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Εκτεταμένη ακτογραμμή όπου είναι συγκεντρωμένο το 90% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. 2. Ύπαρξη μεγάλου αριθμού αλιέων, με πολυπληθείς συνήθως οικογένειες, που σχηματίζουν ισχυρούς τοπικούς δεσμούς σε περιοχές με σημαντική παράδοση και εμπειρία στην ανάπτυξη αλιευτικών δραστηριοτήτων 3. Ευνοϊκές εξελίξεις στις αγορές όσον αφορά την απορρόφηση της παραγωγής των αλιευτικών περιοχών (τάσεις κατανάλωσης, ισχυρή θέση ελληνικών ιχθυοκαλλιεργειών). 4. Αλιευτικές περιοχές που εντοπίζονται σε περιοχές φυσικού κάλλους, ιδιαίτερα σε νησιωτικές περιοχές. 5. Τάσεις μεγέθυνσης και εκσυγχρονισμού του τομέα της μεταποίησης αλιευτικών προϊόντων 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Φθίνουσα τάση της αλιευτικής δραστηριότητας 2. Αποδιοργάνωση του παραγωγικού ιστού και χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα 3. Μεγάλη απόσταση των νησιωτικών κυρίως αλιευτικών περιοχών από αστικά κέντρα και έλλειψη επαρκών ενδοπεριφερειακών συνδέσεων 4. Ανεπάρκεια τεχνικών και κοινωνικών υποδομών, ιδιαίτερα στις νησιωτικές αλιευτικές περιοχές 5. Δημογραφική και κοινωνική αποσταθεροποίηση και χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα, κυρίως των νησιωτικών περιοχών 6. Μεγάλη μέση ηλικία αλιευτικού πληθυσμού με χαμηλό μορφωτικό και δυσκολίες προσαρμογής σε νέα δεδομένα
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΙΝΔΥΝΟΙ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ανεκμετάλλετες δυνατότητες για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων σε αλιευτικές περιοχές 2. Δυνατότητες δημιουργίας προτύπου πολυαπασχόλησης και διασύνδεσης των τομέων της τοπικής οικονομίας (τουρισμός-αλιεία κλπ) με στόχο την αειφόρο ανάπτυξη τουριστικών περιοχών 3. Ύπαρξη τουριστικού ρεύματος στις νησιωτικές και παράκτιες περιοχές, ιδιαίτερα κατά τους θερινούς μήνες. 4. Ο νησιωτικός χώρος με τον ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό νησιών αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την ισόρροπη ανάπτυξη της χώρας 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Επιδείνωση της κακής κοινωνικοοικονομικής κατάστασης των αλιευτικών περιοχών, λόγω φθίνουσας πορείας του τομέα της αλιείας και της αδυναμίας επαναπροσδιορισμού των δραστηριοτήτων των αλιέων 2. Περαιτέρω πληθυσμιακή γήρανση. 3. Περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις σε ορισμένες αλιευτικές περιοχές, εξ αιτίας είτε της τουριστικής δραστηριότητας, είτε άλλων παραγωγικών δραστηριοτήτων, είτε της μακροχρόνιας έλλειψης φροντίδας

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ Γ' ΚΠΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

**ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ 2007-2013**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Σ.Α.ΑΛ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν κεφάλαιο στοχεύει στην παρουσίαση και ανάπτυξη του **Στρατηγικού Σχεδιασμού** του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Αλιείας για προγραμματική περίοδο 2007-2013. Η ανάπτυξη του στρατηγικού σχεδιασμού στοχεύει στα κάτωθι :

- Στην αποτύπωση του Αναπτυξιακού Οράματος του ΕΣΣΑΑΛ 2007-2013.
- Στην παρουσίαση και ανάλυση των βασικών αναπτυξιακών αξόνων προτεραιότητας του ΕΣΣΑΑΛ 2007-2013
- Την παρουσίαση και ανάλυση των γενικών και ειδικών στόχων .

Για την ανάπτυξη του στρατηγικού σχεδιασμού οι βασικές εισροές είναι οι κάτωθι:

- Τα πορίσματα από την ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος του Τομέα της Αλιείας και τις προοπτικές για την νέα προγραμματική περίοδο.
- Η Κοινή Αλιευτική Πολιτική (Κ.Α.Λ.Π)
- Η στρατηγική της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ.
- Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ).
- Η εθνική στρατηγική για την περίοδο 2007 – 2013, όπως έχει αποτυπωθεί στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) που εκπονήθηκε από το ΥΠ.ΟΙ.Ο.
- Η μέχρι σήμερα πορεία των αναπτυξιακών προγραμμάτων που αφορούν τον Τομέα (ΕΠ Αλιείας και Περιφερειακά ΕΠ 2000 – 2006).
- Οι απόψεις και προτάσεις των «εταίρων», στα πλαίσια της εταιρικής σχέσης (άρθρο 8 του καν(ΕΚ)1198/2006)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με 10 νέα κράτη μέλη (2004), και αργότερα με 2 πρόσθετα με την προσχώρηση της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας στην Ένωση (2007), έχει αλλάξει σημαντικά τα επίπεδα ανισότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το στοιχείο αυτό σε συνδυασμό με την ανάγκη ικανοποίησης των αρχών της Στρατηγικής της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ, διαμορφώνουν σε μεγάλο βαθμό την πολιτική συνοχής της Ε.Ε (3rd Cohesion Report), στο πλαίσιο της οποίας τίθενται οι ακόλουθοι στόχοι:

- μείωση των οικονομικών, κοινωνικών και χωρικών ανισοτήτων,
- ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας,
- αύξηση της απασχόλησης των Περιφερειών και των Κρατών Μελών της Ε.Ε.

Η πολιτική της συνοχής στοχεύει στη μείωση των οικονομικών, κοινωνικών και χωρικών ανισοτήτων, την ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας και την αύξηση της απασχόλησης των περιφερειών και Κρατών – μελών της ΕΕ. Η πολιτική της συνοχής έχει σημαντική μακροοικονομική επίπτωση, ειδικά στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα όσον αφορά το σύνολο της ΕΕ - 25. Αξιοποιώντας τις δυνατότητες που υπάρχουν σε όλες τις περιοχές, βελτιώνει τη γεωγραφική ισορροπία της οικονομικής ανάπτυξης και αυξάνει τους ρυθμούς της στο σύνολο της ΕΕ.

Η πολιτική αυτή συμβάλλει στην υλοποίηση της Στρατηγικής της Λισσαβόνας (ΣΤΛ) που το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υιοθέτησε το Μάρτιο του 2003 και η οποία περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα στόχων και πολιτικών μέσων για να γίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση πιο δυναμική και πιο ανταγωνιστική. Στους στόχους αυτούς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσέθεσε και την περιβαλλοντική διάσταση (Γκέτεμποργκ, 2001).

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναπροσδιόρισε το Μάρτιο 2005 τις προτεραιότητες για την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση, δίνοντας νέα ώθηση στη ΣΤΛ. Στο πλαίσιο αυτό, «η Ένωση πρέπει να κινητοποιήσει όλα τα κατάλληλα Εθνικά και Κοινωνικά μέσα –περιλαμβανομένης και της πολιτικής της συνοχής», δεδομένου ότι για να καταστεί δυνατή η εστίαση της στρατηγικής σε νέους στόχους είναι απαραίτητη η προώθηση μιας ανανεωμένης εταιρικής σχέσης μεταξύ των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την πλήρη συνεργασία των φορέων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το Δεκέμβριο 2005 αποφάσισε να δώσει περαιτέρω έμφαση στην Ανταγωνιστικότητα και συγκεκριμένα στην έρευνα και καινοτομία μέσω της αύξησης και της συγκέντρωσης των πόρων της Συνοχής σε επενδύσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της Λισσαβόνας. Στην κατεύθυνση αυτή, αποφασίστηκε ότι το 60% των δαπανών για το στόχο «Σύγκλιση» και το 75% των δαπανών για το στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» πρέπει να διατεθεί για την προώθηση των νέων προτεραιοτήτων της ΕΕ (earmarking).

ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η αναπτυξιακή πολιτική της Ε.Ε βάσει της αναθεωρημένης στρατηγικής της Λισσαβόνας εξειδικεύτηκε από την Ελλάδα στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) 2005-2008. Ως βασικοί στόχοι του ΕΠΜ έχουν αναδειχθεί η ενίσχυση της Απασχόλησης, της Ανάπτυξης και της Κοινωνικής Συνοχής, ενώ περιλαμβάνει παρεμβάσεις που αφορούν στη δημοσιονομική εξυγίανση και τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών, καθώς και διαρθρωτικές αλλαγές στις αγορές προϊόντων (βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, άνοιγμα αγορών και αύξηση του ανταγωνισμού, δράσεις για την εξωστρέφεια).

Παράλληλα αναφέρονται δράσεις για «την προώθηση της Κοινωνίας της Γνώσης, για την Έρευνα & Ανάπτυξη και την Καινοτομία». Επίσης δράσεις για τις «Αγορές Κεφαλαίου, το Περιβάλλον και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, την Περιφερειακή και Κοινωνική Συνοχή, καθώς και για την Επανάδραση της Δημόσιας Διοίκησης».

Παράλληλα, για την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013 η Ελλάδα προχώρησε στην εκπόνηση Εθνικού Στρατηγικού Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ), με στόχο την αποτύπωση της εθνικής στρατηγικής, καθώς και την σύνδεση των κοινοτικών προτεραιοτήτων με το ΕΠΜ. Σημειώνεται ότι κάθε εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς αποτελεί μέσο αναφοράς για την εκπόνηση του προγραμματισμού των Διαρθρωτικών Ταμείων (ΕΤΠΑ-ΕΚΤ- Ταμείο Συνοχής).

Η εθνική στρατηγική, όπως παρουσιάζεται στο ΕΣΠΑ, εστιάζει στην ανάγκη άσκησης πολιτικής σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο με τρόπο που θα καταστήσει τις Περιφέρειες, αλλά και τις πόλεις της χώρας, τόπους έλξης και εγκατάστασης επιχειρήσεων, βελτιώνοντας ταυτόχρονα το βιοτικό επίπεδο των πολιτών της και αμβλύνοντας τις διαπεριφερειακές και ενδοπεριφερειακές ανισότητες. Η νέα αυτή προσέγγιση εδράζεται στην αποτελεσματικότητα των πολιτικών μέσω απλοποιημένων μηχανισμών σχεδιασμού και εφαρμογής. Ουσιαστικά στόχο (αναπτυξιακό όραμα) για την νέα προγραμματική περίοδο αποτελεί:

«η διεύρυνση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της χώρας, η επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης και η αύξηση της παραγωγικότητας σε επίπεδα υψηλότερα του μέσου κοινοτικού όρου, για την επίτευξη της πραγματικής σύγκλισης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής όλων των πολιτών χωρίς αποκλεισμούς»

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, η στρατηγική εστιάζει :

- **στην προώθηση της καινοτομίας, της έρευνας και της επιχειρηματικότητας καθώς και στη διασύνδεσή τους.** Η υποστήριξη της οικονομίας της γνώσης θα αναζητηθεί στη διαρκή βελτίωση της παραγωγής γνώσης από το σύνολο του παραγωγικού ιστού της χώρας,
- **στην επένδυση σε βιώσιμες υποδομές,** απαραίτητη προϋπόθεση βελτίωσης της ελκυστικότητας της χώρας για την προσέλκυση επενδύσεων και την ποιότητα ζωής,
- **στην επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο,** που κατέχει κυρίαρχη θέση στη στρατηγική της χώρας και αποσκοπεί στη δημιουργία περισσότερων αλλά και καλύτερων θέσεων εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, υπογραμμίζεται η σημασία της **Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση (ΕΣΑ)**, τόσο όσον αφορά στον καθορισμό των πολιτικών για την αγορά εργασίας, όσο και τα μέτρα στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής που αποβλέπουν στην ενσωμάτωση ομάδων που απειλούνται με αποκλεισμό.

Στο πλαίσιο ικανοποίησης του αναπτυξιακού οράματος της χώρας, το ΕΣΠΑ θέτει **πέντε (5) θεματικές προτεραιότητες,** οι οποίες εξειδικεύουν τη στρατηγική στόχευση της χώρας για τη νέα προγραμματική περίοδο. Ειδικότερα:

- Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας.
- Κοινωνία της γνώσης και καινοτομία.
- Απασχόληση και Κοινωνική Συνοχή.
- Θεσμικό Περιβάλλον.
- Ελκυστικότητα της Ελλάδας και των Περιφερειών, ως τόπου επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης.

Επισημαίνεται ότι βασικό στοιχείο της **αναπτυξιακής στρατηγικής της χώρας** αποτελεί η ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων. **Το μέλλον κάθε ελληνικής Περιφέρειας εξαρτάται από την ανταγωνιστικότητα του παραγωγικού ιστού της** η οποία συνδέεται άμεσα με τις επενδύσεις σε κλάδους παραγωγής που είναι εκτεθειμένοι στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό.

Η στρατηγική ανάπτυξης της χώρας ολοκληρώνεται με τη χωρική της διάσταση, με την εισαγωγή στον προβληματισμό συγκεκριμένων στοιχείων που προκύπτουν από τη θεώρηση της γεωγραφικής - φυσικής διάστασης του χώρου. Η εξισορροπημένη και αειφόρος χωρική ανάπτυξη φιλοδοξεί να ικανοποιήσει, ταυτόχρονα, στόχους που συνδέονται άρρηκτα με την οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον.

Στο ως άνω πλαίσιο οριοθετούνται **τρεις στόχοι άμεσα συνδεδεμένοι με το χώρο,** οι οποίοι και προσδιορίζουν το περιεχόμενο της χωρικής ανάπτυξης:

- η ανάπτυξη ενός ισόρροπου και πολυκεντρικού αστικού συστήματος και μιας νέας σχέσης πόλης – υπαίθρου,
- η εξασφάλιση της ισότητας πρόσβασης στις υποδομές και στη γνώση,
- η αειφόρος ανάπτυξη και ορθολογική διαχείριση και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Έτσι αναδεικνύονται πέντε χωρικές προτεραιότητες:

- η βιώσιμη αστική ανάπτυξη,
- η ανάπτυξη των ορεινών περιοχών,
- η ανάπτυξη των νησιωτικών περιοχών,
- η ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και των περιοχών που συνδέονται με την αλιεία,
- η διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία.

ΚΟΙΝΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΚΑΛΠ)

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα καθιέρωσε από 1-1-2003, τη νέα Κοινή Αλιευτική Πολιτική με τον αριθ.2371/2002 Καν(ΕΚ) του Συμβουλίου, με κύριο στόχο την επίτευξη βιώσιμης εκμετάλλευσης των έμβιων υδρόβιων πόρων και της υδατοκαλλιέργειας στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης, λαμβάνοντας υπόψη κατά ισόρροπο τρόπο τις περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές πτυχές. Για τον σκοπό αυτό εφαρμόζεται μια προληπτική προσέγγιση λαμβάνοντας μέτρα που έχουν ως στόχο τη προστασία και τη διατήρηση των έμβιων υδρόβιων πόρων, τη λήψη μέτρων για την βιώσιμη εκμετάλλευσή τους και την ελαχιστοποίηση της επίπτωσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων στα θαλάσσια οικοσυστήματα

Η Κοινή Αλιευτική Πολιτική (ΚΑΛΠ) καλύπτει δραστηριότητες διατήρησης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης των έμβιων υδρόβιων πόρων την υδατοκαλλιέργεια και τη μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, κατά το μέτρο που οι δραστηριότητες αυτές πραγματοποιούνται στο έδαφος κρατών μελών, σε κοινοτικά ύδατα ή από κοινοτικά αλιευτικά σκάφη ή υπηκόους κρατών μελών .

Η ΚΑΛΠ κατευθύνεται από τις ακόλουθες αρχές ορθής διαχείρισης :

- σαφή ορισμό των ευθυνών σε κοινοτικό, εθνικό και τοπικό επίπεδο .
- διαδικασία λήψης αποφάσεων που θα στηρίζεται σε έγκυρες επιστημονικές συμβουλές .
- ευρεία συμμετοχή των ενδιαφερομένων σε όλα τα στάδια της πολιτικής .
- συνοχή με άλλες κοινοτικές πολιτικές ιδίως με περιβαλλοντικές κοινωνικές, περιφερειακές, αναπτυξιακές πολιτικές και πολιτικές προστασίας της υγείας και του καταναλωτή

Για την επίτευξη των στόχων της νέας ΚΑΛΠ προβλέπεται η εφαρμογή μίας δέσμης συνεκτικών μέτρων που αφορούν :

- α) τη διατήρηση, διαχείριση και εκμετάλλευση των έμβιων υδρόβιων πόρων.
- β) στον περιορισμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της αλιείας .
- γ) τους όρους πρόσβασης σε ύδατα και πόρους
- δ) τη διαρθρωτική πολιτική και τη διαχείριση της αλιευτικής ικανότητας του στόλου .
- ε) τον έλεγχο και την εφαρμογή
- στ) την υδατοκαλλιέργεια
- ζ) την κοινή οργάνωση αγορών και
- η) τις διεθνείς σχέσεις

Η εφαρμογή των κατευθύνσεων της ΚΑΛΠ, εξειδικεύεται στην Μεσόγειο θάλασσα με το κανονιστικό πλαίσιο των μέτρων διαχείρισης της Μεσογείου (Καν(ΕΚ) αριθμ. 1967/2006).

3.1 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ 2007-2013

Εισαγωγή

Η αποτύπωση του σημερινού επιπέδου ανάπτυξης των κλάδων του τομέα της Αλιείας της χώρας, δηλαδή της θαλάσσιας αλιείας και του αλιευτικού στόλου, της υδατοκαλλιέργειας, της μεταποίησης και εμπορίας των προϊόντων αλιείας & υδατοκαλλιέργειας, που προηγήθηκε ανέδειξε με σαφήνεια την εικόνα της εξέλιξης του τομέα. Τα κύρια χαρακτηριστικά του τομέα της αλιείας είναι συνοπτικά τα εξής:

- Η ορθή και αειφόρος διαχείριση του κλάδου της αλιείας συμβάλλει στη διατήρηση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής μεγάλων παράκτιων & νησιωτικών περιοχών, στην εξασφάλιση προϊόντων υψηλής διατροφικής αξίας και στην εξασφάλιση θέσεων εργασίας σε σημαντικό αριθμό ατόμων παράκτιων & νησιωτικών περιοχών στις οποίες δεν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις εκτός από την ανάπτυξη της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης
- Ο αλιευτικός στόλος είναι πολυπληθής, αποτελείται κυρίως από μικρά σκάφη μικρότερα των 12 μέτρων, και είναι μεγάλης ηλικίας. Ο κλάδος είναι ευάλωτος από οικονομικής άποψης σε διάφορους παράγοντες που έχουν σχέση με τις αλιευτικές αποδόσεις το λειτουργικό κόστος και τις συνθήκες της αγοράς .
- Η κατάσταση των ιχθυοαποθεμάτων τα τελευταία είκοσι χρόνια παρουσιάζει τάσεις μείωσης .
- Ο κλάδος της υδατοκαλλιέργειας κατά την τελευταία δεκαετία έχει αναδειχθεί σε μια από τις πλέον βασικές αναπτυξιακές δραστηριότητες του πρωτογενούς τομέα της χώρας (κατέχει την 1^η θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση στην παραγωγή θαλασσινών ειδών με εντατικό σύστημα). Συγχρόνως, ο κλάδος συμβάλλει στην κάλυψη των αναγκών της εγχώριας και κοινοτικής αγοράς αλλά και στη μείωση του αρνητικού εμπορικού ισοζυγίου της χώρας, κυρίως μέσω των εξαγωγικών δραστηριοτήτων του (κατέχει την 2^η θέση στο εξαγωγικό εμπόριο στη κατηγορία «τρόφιμα»). Στα επόμενα χρόνια και στα πλαίσια του σύγχρονου παγκοσμιοποιημένου περιβάλλοντος της αγοράς των αλιευτικών προϊόντων και τροφίμων, ο κλάδος καλείται να καθορίσει νέους ποιοτικούς και ποσοτικούς στόχους, σταθεροποιώντας τη θέση του, αλλά και ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητά του σε εγχώριο, κοινοτικό και διεθνές επίπεδο.
- Η μεταποίηση των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας βοηθάει στη διάθεση στη αγορά των προϊόντων, σε μορφές που ταιριάζουν στις μεταβαλλόμενες διατροφικές συνήθειες των καταναλωτών και στο σύγχρονο τρόπο διαβίωσης. Η ανάπτυξη του κλάδου θα γίνει κυρίως μέσω της προσφοράς προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας και υψηλής ποιότητας.
- Η αυξανόμενη ζήτηση των καταναλωτών σε αλιευτικά υγιεινά προϊόντα.
- Η ύπαρξη μεγάλης ακτογραμμής (η μεγαλύτερη της Ευρωπαϊκής Ένωσης) καθώς και μεγάλου αριθμού νησιών, συμβάλλει στην ανάπτυξη αλιευτικών κοινοτήτων, αλλά και στην ανάπτυξη του τομέα της αλιείας γενικότερα.

Σύμφωνα με την ανάλυση που προηγήθηκε, και αναφορικά με τον τομέα της Αλιείας για την προγραμματική περίοδο 2007 -2013 τίθεται το ακόλουθο αναπτυξιακό όραμα:

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΟΡΑΜΑ

«Η βιώσιμη και αειφόρος ανάπτυξη του τομέα της Αλιείας στην κατεύθυνση ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της διατήρησης της κοινωνικής & οικονομικής συνοχής»

Το ως άνω αναπτυξιακό όραμα εξειδικεύεται σε σειρά **στρατηγικών στόχων**, ως ακολούθως:

- Σ.Σ.1:** Η επίτευξη διαρκούς ισορροπίας μεταξύ των αλιευτικών πόρων και των αντίστοιχων αλιευτικών δραστηριοτήτων, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την οικονομική βιωσιμότητα του κλάδου, σύμφωνα με τις αρχές της κοινής αλιευτικής πολιτικής .
- Σ.Σ 2.1:** Η αειφόρο ανάπτυξη του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων και των επιχειρήσεων και η διασφάλιση της βιωσιμότητας του κλάδου (οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα).
- Σ.Σ 2.2:** Η Ανάπτυξη βιώσιμων επιχειρήσεων στον κλάδο της μεταποίησης και εμπορίας αλιευτικών προϊόντων και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρησιακών δομών .
- Σ.Σ 3 :** Η Βελτίωση του αναγκαίου περιβάλλοντος για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων του τομέα της Αλιείας και η επιδίωξη της επίτευξης των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής.
- Σ.Σ 4:** Η αειφόρος ανάπτυξη επιλεγμένων αλιευτικών περιοχών.
- Σ.Σ.5.1:** Η προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος, ιδιαίτερα αυτού που σχετίζεται με τον αλιευτικό τομέα.
- Σ.Σ.5.2:** Η διατήρηση, ενίσχυση και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού του τομέα, με παράλληλη στήριξη της ισότητας των ευκαιριών.
- Σ.Σ.6.1:** Η συμβολή των επιθεωρήσεων και ελέγχων της αλιευτικής δραστηριότητας στην βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων.
- Σ.Σ.6.2:** Η επιτάχυνση του προγράμματος της συλλογής των αλιευτικών στοιχείων για την στήριξη της διαμόρφωσης της αλιευτικής πολιτικής, την αποτελεσματικότερη διαχείριση των κοινών αλιευτικών πόρων και την βέλτιστη εκμετάλλευση και διατήρηση των αποθεμάτων.
- Σ.Σ..6.3.** Η διασφάλιση της επιβίωσης και ανταγωνιστικότητας του ελληνικού αλιευτικού στόλου Υπερπόντιας Αλιείας.

ΑΞΙΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ – ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Οι ανωτέρω Στρατηγικοί Στόχοι και οι πολιτικές κατά την προγραμματική περίοδο 2007- 2013 θα υλοποιηθούν μέσω έξι (6) Αξόνων Προτεραιότητας :

- Άξονας Προτεραιότητας 1: Θαλάσσια Αλιεία.
- Άξονας Προτεραιότητας 2: Υδατοκαλλιέργεια –Μεταποίηση & Εμπορία αλιευτικών προϊόντων.
- Άξονας Προτεραιότητας 3 : Διάρθρωση του κλάδου & Οικονομικό περιβάλλον-Μέτρα Συλλογικού ενδιαφέροντος.

- Άξονας Προτεραιότητας 4 : Αειφόρος ανάπτυξη αλιευτικών περιοχών.
- Άξονας Προτεραιότητας 5: Ανθρώπινο κεφάλαιο & Κοινοτικές Πολιτικές.
- Άξονας Προτεραιότητας 6 : Χρηστή Διαχείριση της Κοινής Αλιευτικής πολιτικής (Κ.Α.Π.)

Εφαρμογή:

- **Ο Άξονας προτεραιότητας 1**, θα εφαρμοστεί σύμφωνα με το Στρατηγικό Σχέδιο, αλλά και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, έως το τέλος του έτους 2013, στα πλαίσια και της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, κανονισμός (Ε.Κ) 2371 / 2002 του Συμβουλίου «για τη διατήρηση της βιώσιμης εκμετάλλευσης των αλιευτικών πόρων στο πλαίσιο της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής». Η συνέχιση της πολιτικής αυτής ή η τροποποίησή της, για την αειφόρο διαχείριση των αποθεμάτων και της αλιείας, θα εξαρτηθεί από την Απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την νέα Κοινή Αλιευτική Πολιτική η οποία θα εφαρμοστεί αμέσως μετά το 2013. Η στήριξη της πολιτικής αυτής θα βασιστεί κυρίως στις Δημόσιες Δαπάνες (Κοινοτικές και Εθνικές), δεδομένου ότι ο αλιευτικός στόλος έχει σημαντικά προβλήματα να αντιμετωπίσει που αναφέρονται κυρίως, στη σύνθεσή του (είναι πολυπληθής, αποτελείται κυρίως από μικρά σκάφη μικρότερα των 12 μέτρων και είναι μεγάλης ηλικίας), στην κατάσταση των αλιευτικών αποθεμάτων (σχετική σταδιακή μείωση), στα λειτουργικά κόστη (αυξήσεις στα καύσιμα), στη χαμηλή ανταγωνιστικότητα, στη μείωση του εισοδήματος και στην επιδείνωση της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης και στις απαιτήσεις σε κανόνες ασφάλειας και υγιεινής που συνεχώς αυξάνονται.

- **Ο Άξονας προτεραιότητας 2**, θα εφαρμοστεί όπως αναλύεται στο Στρατηγικό Σχέδιο, αλλά και στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας, μέχρι και το έτος 2013. Η πολιτική για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της υδατοκαλλιέργειας και την μεταποίησης των αλιευτικών προϊόντων θα συνεχίσει να είναι στις Κοινοτικές και Εθνικές προτεραιότητες και μετά το 2013 προσαρμοζόμενη στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς και του ανταγωνισμού. Η διεθνοποίηση των αγορών και η αύξηση του ανταγωνισμού από Τρίτες χώρες είναι τα βασικά χαρακτηριστικά που καθιστούν απαραίτητες τις Δημόσιες ενισχύσεις (Κοινοτικές και Εθνικές) για τη στήριξη της πολιτικής αυτής. Η ζήτηση σε αλιευτικά προϊόντα, συλλεκτικής αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εκτιμάται ότι θα είναι συνεχώς αυξανόμενη μέχρι το 2013 αλλά και μετά.

- **Ο Άξονας προτεραιότητας 3**, θα εφαρμοστεί όπως αναλύεται στο Στρατηγικό Σχέδιο αλλά και στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας, έως και το έτος 2013, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς. Η ενίσχυση της συλλογικής δραστηριότητας στον τομέα της Αλιείας είναι απαραίτητη για την αειφόρο ανάπτυξη του τομέα και θα πρέπει να συνεχιστεί. Η ελλιπής οργάνωση των παραγωγών του τομέα, ο μεγάλος αριθμός των αλιευτικών λιμένων και των τόπων εκφόρτωσης η ανάγκη για την εφαρμογή των μέτρων διαχείρισης στην Μεσόγειο θάλασσα (Καν(ΕΚ) αριθμ. 1967/2006), η ανάγκη για την ανάπτυξη και την καινοτομία, είναι δράσεις - ενέργειες που ξεπερνούν το ατομικό συμφέρον είναι συνεπώς είναι απαραίτητο η πολιτική αυτή να υποστηριχθεί με Δημόσιες ενισχύσεις (Κοινοτικές και Εθνικές).

- **Ο Άξονας προτεραιότητας 4**, θα εφαρμοστεί όπως αναλύεται στο Στρατηγικό Σχέδιο αλλά και στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας, έως το έτος 2013. Είναι η πρώτη φορά που η βιώσιμη ανάπτυξη και η βελτίωση της ποιότητας της ζωής στις αλιευτικές περιοχές της χώρας, μπαίνουν στο πλαίσιο μιας συνολικής τοπικής στρατηγικής την οποία σχεδιάζουν και υλοποιούν Ομάδες Τοπικής Δράσης Αλιείας (ΟΤΔ-ΑΛΙΕΙΑΣ). Η συνέχιση μιας τέτοιας ολοκληρωμένης στρατηγικής και μετά το 2013 είναι απαραίτητη και δίνει μια διέξοδο για την περαιτέρω

στήριξη των αλιευτικών κοινοτήτων και την αειφόρο ανάπτυξη τους. Η νέα αυτή πολιτική για τον τομέα της αλιείας είναι απαραίτητο να στηριχθεί με Δημόσιες Δαπάνες (Κοινοτικές και Εθνικές).

- **Ο Άξονας προτεραιότητας 5**, θα εφαρμοστεί όπως αναλύεται στο Στρατηγικό Σχέδιο έως το έτος 2013. Οι πολιτικές για το περιβάλλον, το ανθρώπινο δυναμικό και την απασχόληση είναι σημαντικές πολιτικές τόσο σε Κοινοτικό όσο σε Εθνικό επίπεδο και θα συνεχιστούν και μετά το τέλος του 2013. Ο αλιευτικός τομέας σχετίζεται άμεσα με το υδάτινο περιβάλλον και τις πολιτικές του καθώς και με το ανθρώπινο δυναμικό και την απασχόληση. Οι Δημόσιες Δαπάνες είναι συνεπώς απαραίτητες για την υλοποίηση μιας τέτοιας Στρατηγικής στους δύο αυτούς σημαντικούς τομείς .

- **Ο Άξονας προτεραιότητας 6**. Οι επιθεωρήσεις & οι έλεγχοι των αλιευτικών δραστηριοτήτων καθώς η συλλογή των αλιευτικών δεδομένων, συμβάλουν στη σωστή διαχείριση & στη βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων, σύμφωνα με τις αρχές της κοινής Αλιευτικής Πολιτικής. Η στήριξη της πολιτικής αυτής θα βασιστεί κυρίως στις Δημόσιες Δαπάνες (Κοινοτικές & Εθνικές). Η συνέχιση της πολιτικής αυτής και μετά το 2013 κρίνεται απαραίτητη δεδομένου ότι η αειφόρος ανάπτυξη & η βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων είναι ένα συνεχές ζητούμενο.

Δεδομένου ότι το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Αλιείας 2007-2013 συμβάλλει σημαντικά στη περαιτέρω ανάπτυξη της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής δεν μπορεί να υποστηριχθεί μόνο από τη χώρα μας (και από τα άλλα κράτη μέλη), λόγω των διαρθρωτικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε για την ανάπτυξη του τομέα της αλιείας, καθώς και των περιορισμών που υφίστανται από απόψεως των χρηματοδοτικών πόρων που διατίθενται στα κράτη μέλη (και στη χώρα μας) της διευρυμένης Ένωσης, μπορεί συνεπώς και πρέπει η Πολιτική αυτή να επιτευχθεί καλύτερα σε Κοινοτικό επίπεδο με την παροχή πολυετούς χρηματοδότησης, η οποία θα επικεντρώνεται στις σχετικές προτεραιότητες του Σχεδίου.

Αναλυτικά κατά Άξονα προτεραιότητας :

3.2 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1: ΚΛΑΔΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η θαλάσσια αλιεία αποτελεί για τη χώρα μας την κύρια δραστηριότητα του τομέα της αλιείας (Θαλάσσια Αλιεία – Υδατοκαλλιέργειες – Εμπορία και Μεταποίηση), τόσο από πλευράς όγκου παραγωγής αλιευτικών προϊόντων, όσο και από πλευράς απασχόλησης. Ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο κοινωνικο-οικονομικός ρόλος της αλιείας στις νησιωτικές και υποβαθμισμένες οικονομικά παράκτιες περιοχές, αλλά και γενικότερα στο σύνολο των παράκτιων περιοχών της χώρας.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ

- **Αλιευτικός στόλος** : Ο στόλος της μέσης αλιείας είναι σχετικά μικρός και εμφανίζει περιορισμένη παλαιότητα, σε αντίθεση με τον στόλο της παράκτιας αλιείας που αποτελείται από πολλά σκάφη ως επί το πλείστον μικρά και παλαιά , με ελλείψεις στον εξοπλισμό τους.
- **Ιχθυοαποθέματα**: Εμφανίζονται σχετικές τάσεις πίεσης στα ιχθυοαποθέματα. Η εκτίμηση των αποτελεσμάτων της εφαρμογής προγραμμάτων μείωσης της αλιευτικής ικανότητας στην ανάκαμψη των αποθεμάτων, απαιτεί την παρέλευση αρκετού χρόνου.

- **Μεγάλος αριθμός αλιευτικών τεχνικών:** Παρουσιάζει πλεονεκτήματα δεδομένου ότι έχει τη δυνατότητα να αξιοποιήσει καλύτερα διαφορετικά είδη και θεωρητικά να περιορίσει τις συγκρούσεις μεταξύ των διαφόρων τύπων αλιείας
- **Απασχολούμενοι στην αλιεία:** Σημαντικός αριθμός ψαράδων, με μεγάλο μέσο όρο ηλικίας και χαμηλό επίπεδο μόρφωσης. Περιορισμένος αριθμός ψαράδων για την επάνδρωση της μέσης αλιείας.
- **Εμπορία των αλιευμάτων:** Δεν είναι οργανωμένη με τέτοιο τρόπο που να υποστηρίζει τον αλιέα, να ενισχύει την κερδοφορία του κλάδου και να αυξάνει την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής αλιείας .
- **Κοινωνική και οικονομική εξάρτηση:** Ο κοινωνικός και οικονομικός ιστός των παρακτίων περιοχών της χώρας, αλλά κυρίως των νησιωτικών και υποβαθμισμένων παρακτίων περιοχών, εξαρτάται άμεσα από την ανάπτυξη της αλιείας.
- **Αλιευτικό θεσμικό πλαίσιο της χώρας:** Σε μεγάλο ποσοστό δεν βασίζεται σε σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα, αλλά σε γενικές αρχές της αλιευτικής διαχείρισης της Μεσογείου θαλάσσης και στη προσπάθεια διατήρησης ισορροπίας μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών αλιευτικών εργαλείων και μεθόδων.
- **Θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ:** Η μεταρρύθμιση της ΚΑΛΠ επιτάχυνε τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης του κλάδου της αλιείας της ΕΕ και της χώρας μας και τον έθεσε σε μια τροχιά αναζήτησης της αειφορίας. Επιπλέον, προς την κατεύθυνση αυτή οδηγεί και η ψήφιση του νέου Κανονισμού 1967/2006 σχετικά με μέτρα διαχείρισης για τη βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων στη Μεσόγειο Θάλασσα.

Με δεδομένη την υφιστάμενη κατάσταση στον κλάδο της θαλάσσιας αλιείας, καθορίζονται οι εξής στρατηγικοί, γενικοί και ειδικοί στόχοι :

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ & ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Οι Στρατηγικός στόχος στο κλάδο της θαλάσσιας αλιείας είναι, η επίτευξη διαρκούς ισορροπίας μεταξύ των αλιευτικών πόρων και των αντίστοιχων αλιευτικών δραστηριοτήτων, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την οικονομική βιωσιμότητα του κλάδου, σύμφωνα με τις αρχές της κοινής αλιευτικής πολιτικής, ενώ,

Γενικοί στόχοι ανάπτυξης της θαλάσσιας αλιείας για τη νέα προγραμματική περίοδο 2007-2013 είναι οι ακόλουθοι:

- **Υψηλότερες αλιευτικές αποδόσεις:** Η επίτευξη της αειφόρου αλιείας θα περιορίσει τον ρυθμό αλίευσης σε χαμηλότερα επίπεδα, ενισχύοντας τα ιχθυοαποθέματα και αυξάνοντας μακροπρόθεσμα το εισόδημα των αλιέων. Η αλίευση προκαλεί σχετική πίεση στα αποθέματα και επιταχύνει την αλιεία τους, η οποία με τη σειρά της αναγκάζει την αύξηση της αλιευτικής προσπάθειας, περιορίζοντας τα κίνητρα για τήρηση των κανόνων διαχείρισης της αλιείας και οδηγώντας σε μικρότερες αποδόσεις και έσοδα για τους αλιείς
- **Ανταγωνιστικός και βιώσιμος κλάδος:** Η δημιουργία ανταγωνιστικού και οικονομικά βιώσιμου κλάδου θαλάσσιας αλιείας θα διασφαλίσει επαρκές επίπεδο διαβίωσης στους απασχολούμενους στον κλάδο, θα μειώσει τις συγκρούσεις μεταξύ των διάφορων αλιευτικών εργαλείων, ενισχύοντας συγχρόνως τα συμφέροντα των καταναλωτών. Η προσπάθεια αυτή πρέπει να συμβαδίζει με το κοινοτικό δίκαιο, λαμβανομένου υπόψη ότι τα κράτη μέλη πιθανόν να επιθυμούν να βοηθήσουν τις αλιευτικές επιχειρήσεις, παρέχοντας κρατική ενίσχυση, πά-

ντοτε όμως υπό τους όρους των ισχυουσών κατευθυντηρίων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης της ΕΕ.

- **Ενίσχυση του κοινωνικού-οικονομικού ρόλου:** Η αλιεία ενισχύει την κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη των παρακτίων και νησιωτικών περιοχών της χώρας.
- **Εκμετάλλευση των δυνατοτήτων των θεσμικών πλαισίων:** Ο εκσυγχρονισμός του εθνικού πλαισίου με τη σύγχρονη εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που ενισχυτικά παρέχει το κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο, θα βοηθήσει την ανάπτυξη της αλιείας
- **Επίτευξη βιώσιμης ισορροπίας μεταξύ των αλιευτικών πόρων και της εκμετάλλευσής τους** και ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων των αλιευτικών δραστηριοτήτων στα θαλάσσια οικοσυστήματα (οικολογική προσέγγιση της αλιείας).

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Στο πλαίσιο των παραπάνω στρατηγικών στόχων, καθορίζονται οι ακόλουθοι ειδικοί στόχοι:

- Διατήρηση του αλιευτικού στόλου σε επίπεδο ενίσχυσης της αειφορικής διαχείρισης της αλιείας στο πλαίσιο εφαρμογής της ΚαλΠ και ιδίως του Καν. 1967/2006
- Εκσυγχρονισμός & αντικατάσταση του αλιευτικού στόλου
- Ανάπτυξη των δεξιοτήτων των απασχολούμενων στον κλάδο της θαλάσσιας αλιείας
- Ενίσχυση της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας
- Προσέλκυση νέων στην ηλικία ατόμων στον κλάδο
- Διατήρηση του εξαρτωμένου από την αλιεία πληθυσμού στις παράκτιες και νησιωτικές περιοχές
- Ενίσχυση της εμπορίας των αλιευμάτων προς όφελος των αλιέων
- Δημιουργία των αλιευτικών υποδομών για την εξυπηρέτηση των αλιευτικών σκαφών και της εμπορίας των αλιευμάτων
- Κωδικοποίηση αλιευτικής νομοθεσίας, αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου για τις άδειες αλιείας (Β.Δ.666/1966) και επικαιροποίησή του σύμφωνα με τα δεδομένα και τις σύγχρονες ανάγκες της αλιείας της χώρας, συμπεριλαμβανομένου νέων κριτηρίων για τον καθορισμό του επαγγελματία και ερασιτέχνη ψαρά
- Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων διενέργειας αλιείας στα διεθνή ύδατα ως και στα ύδατα ξένων χωρών.

ΜΕΤΡΑ

Οι παραπάνω στόχοι θα επιτευχθούν μέσω της υλοποίησης των παρακάτω μέτρων:

1. Μείωση της αλιευτικής ικανότητας του στόλου βάσει σχεδίων προσαρμογής της αλιευτικής προσπάθειας, με ή χωρίς οικονομική ενίσχυση.

1.1 Η μόνιμη παύση θα επιτευχθεί μέσω εθνικών σχεδίων παροπλισμού, με απόσυρση από την αλιεία κατά προτεραιότητα των ακολούθων σκαφών.

- μικρά και παλαιά σκάφη, τα οποία δεν ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις ασφάλειας και υγιεινής και δεν αποτελούν οικονομικά βιώσιμες εμπορικές εκμεταλλεύσεις

- αλιευτικά σκάφη που ασκούν την αλιευτική τους δραστηριότητα σε κλειστούς κόλπους και σε ευαίσθητα οικοσυστήματα.
- 1.2. Η προσωρινή παύση, εφόσον κριθεί αναγκαίο, θα επιτευχθεί στα πλαίσια εφαρμογής σχεδίων αποκατάστασης, επειγόντων μέτρων ή μη ανανέωσης αλιευτικής συμφωνίας
2. Επενδύσεις στον αλιευτικό στόλο με ή χωρίς οικονομική ενίσχυση στα πλαίσια των κοινοτικών κανονισμών.
- 2.1. Κατασκευή νέων αλιευτικών σκαφών σε αντικατάσταση παλαιών (ίσης χωρητικότητας και ισχύος) προκειμένου να εξασφαλιστεί η οικονομική βιωσιμότητα του κλάδου. Επισημαίνεται ότι πρόκειται για αμιγώς ιδιωτικές επενδύσεις και δεν θα χορηγηθεί ούτε εθνική ούτε κοινοτική οικονομική ενίσχυση.
- 2.2. Εκσυγχρονισμός του αλιευτικού στόλου, προκειμένου να βελτιωθούν η ασφάλεια επί του σκάφους, οι συνθήκες εργασίας, οι όροι υγιεινής, η ποιότητα των αλιευμάτων, η ενεργειακή απόδοση και η επιλεκτικότητα των αλιευτικών εργαλείων.
3. Κοινωνικοοικονομικά μέτρα υπέρ των αλιέων για:
- Διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων με στόχο την προώθηση της πολλαπλής απασχόλησης ή μερικής απασχόλησης για άτομα που απασχολούνται στην αλιεία.
  - Επαναπροσανατολισμό σε επαγγέλματα εκτός θαλάσσιας αλιείας
  - Πρόωρη αποχώρηση από τις αλιευτικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της πρόωρης συνταξιοδότησης.
4. Ενίσχυση νέων αλιέων για την πρώτη αγορά ενεργού αλιευτικού σκάφους, καθώς και για την εκπαίδευσή τους.
5. Μέτρα ενίσχυσης της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας
- βελτίωση της διαχείρισης και έλεγχου των όρων πρόσβασης σε καθορισμένες ζώνες αλιείας
  - οργάνωση της εμπορίας της αλιευτικής παραγωγής της μικρής παράκτιας αλιείας, ενισχύοντας τους συλλόγους ευρύτερων γειτονικών περιοχών
  - προώθηση σε εθελοντική βάση της μείωσης της αλιευτικής προσπάθειας για τη διατήρηση αλιευτικών πόρων σε κλειστούς κόλπους
  - ενίσχυση χρήσης τεχνολογικών καινοτομιών οι οποίες δεν αυξάνουν την αλιευτική προσπάθεια
  - ενίσχυση χρήσης νέων αλιευτικών τεχνικών οι οποίες στοχεύουν στην αλιεία ιχθύων τα οποία βρίσκονται σε κατάσταση υποαλίευσης.
  - βελτίωση επαγγελματικών δεξιοτήτων και κατάρτιση σε θέματα ασφάλειας.
6. Επενδύσεις στην εμπορία
- οργάνωση της διακίνησης των προϊόντων της αλιείας από μέρος των παραγωγών
  - οργάνωση της διακίνησης της παραγωγής στη μεταποίηση σε τοπικό επίπεδο.
7. Επενδύσεις σε αλιευτικούς λιμένες και ιχθυόσκαλες
- κατασκευή αλιευτικών λιμένων και καταφυγίων για τη βελτίωση των προσφερομένων στους αλιείς υπηρεσιών, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στη μείωση του κόστους των λειτουργικών εξόδων της αλιείας και στην αύξηση της ποιότητας των διακινουμένων αλιευτικών προϊόντων

- κατασκευή ή ανακατασκευή ιχθυοσκαλών
8. Ανάπτυξη παράκτιων περιοχών με την εφαρμογή προγραμμάτων τουριστικής αλιείας, οικοτουρισμού κλπ
9. Προώθηση της έρευνας προκειμένου να υποστηριχθεί η λήψη διαχειριστικών μέτρων αλιείας σε διάφορες περιοχές.
10. Μέτρα εφαρμογής του κανονισμού 1967/2006 του Συμβουλίου, σχετικά με μέτρα διαχείρισης για τη βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων στη Μεσόγειο θάλασσα.

ΠΟΡΟΙ

Πηγές χρηματοδότησης για την υλοποίηση του Άξονα προτεραιότητας μπορούν να αποτελέσουν:

- το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ) ή / και
- το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ή / και,
- Ιδιωτικές επενδύσεις.

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ		
Ονομασία και μονάδα μέτρησης	Ενδιάμεσος Στόχος 2010	Στόχος 2013
αρ. σκαφών που διαλύονται	700	1.700
αρ. σκαφών που κατασκευάζονται σε αντικατάσταση υπαρχόντων	848	1.848
αρ. σκαφών που εκσυγχρονίζονται	800	1.800
ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ		
Ονομασία και μονάδα μέτρησης	Ενδιάμεσος Στόχος μείωσης 2010	Στόχος μείωσης 2013
μείωση χωρητικότητας σε GT	2.310	5.610
μείωση ισχύος σε KW	23.191	56.321

Σημείωση: Η κατασκευή αλιευτικών σκαφών αφορά σε αντικατάσταση παλαιών, ίσης χωρητικότητας και ισχύος. Πρόκειται για αμιγώς ιδιωτικές επενδύσεις (δεν θα χορηγηθεί ούτε εθνική ούτε κοινοτική οικονομική ενίσχυση)

Συμβολή του Άξονας προτεραιότητας 1 στο Περιβάλλον : Η μείωση της αλιευτικής προσπάθειας αποτελεί άμεσο επακόλουθο της απόσυρσης αλιευτικών σκαφών. Αποτέλεσμα της μείωσης της αλιευτικής προσπάθειας είναι η μείωση των επιπτώσεων της πιθανής υπεραλίευσης επί των αλιευτικών πεδίων. Οι συνέπειες αυτής της «οικολογικής ελάφρυνσης» των αλιευτικών πεδίων αλλά και του εκσυγχρονισμού των αλιευτικών σκαφών και η αντικατάσταση των παλαιάς τεχνολογίας κινητήρων και της βελτίωσης της επιλεκτικότητας των αλιευτικών εργαλείων, αναμένεται να έχουν μεσοπρόθεσμα κυρίως δε μακροπρόθεσμα θετική συνεισφορά στην δυνατότητα ανάκαμψης των πληθυσμών των ειδών που αποτελούν στόχο της αλιείας και των ειδών με οικολογική εξάρτηση από αυτά.

3.3 ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2: ΚΛΑΔΟΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ– ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

3.3.1 ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας στη χώρα μας, και ειδικότερα η θαλάσσια ιχθυοκαλλιέργεια, στηρίχθηκε σε σημαντικό βαθμό στις ιδανικές γεωμορφολογικές και περιβαλλοντικές συνθήκες των Ελληνικών θαλασσών, στο εγχώριο επενδυτικό ενδιαφέρον και στην Ευρωπαϊκή πολιτική χρηματοδοτικών κινήτρων.

Σήμερα, η Ελλάδα κατέχει κυρίαρχη θέση μεταξύ των χωρών της ΕΕ και της Μεσογείου σε ότι αφορά την παραγωγή θαλάσσιας ιχθυοκαλλιέργειας, προσφέροντας προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας στους καταναλωτές. Η επιχειρηματική δραστηριότητα που αναπτύχθηκε γύρω από τον κλάδο οδήγησε στην επένδυση σημαντικών κεφαλαίων για τη δημιουργία της απαραίτητης υποδομής και την ανάπτυξη και βελτίωση της τεχνολογίας και τεχνογνωσίας. Αποτέλεσμα των επενδύσεων αυτών υπήρξε η βελτίωση των οικονομικών μεγεθών του κλάδου, καθιστώντας τον σήμερα ως ένα σημαντικό τομέα της πρωτογενούς παραγωγής και ενισχύοντας τη θέση του στον ευρύτερο χώρο της εθνικής οικονομίας (το 2^ο εξαγωγικό προϊόν στη κατηγορία «τρόφιμα-ποτά»).

Σε κάθε περίπτωση όμως, και λαμβάνοντας υπόψη πώς:

- α. η κατανάλωση ιχθυηρών παρουσιάζει σταθερά αυξητικές τάσεις τόσο στην εγχώρια όσο και τις διεθνείς αγορές,
- β. η παραγωγή από την παραδοσιακή αλιεία μειώνεται συνεχώς και κυρίως
- γ. ότι η αγορά των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραμένει έντονα ελλειμματική σε αλιευτικά προϊόντα

γίνεται προφανές πως υπάρχει ανάγκη περαιτέρω στήριξης και ενίσχυσης του κλάδου, τόσο σε ότι αφορά τις δυνατότητες παραγωγής όσο και τον συνεχή εκσυγχρονισμό των συστημάτων εκτροφής, με παράλληλη στήριξη των παραδοσιακών δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας και μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος. Αναγκαία όμως θεωρείται η ύπαρξη μηχανισμών για την αποφυγή αντιπαραγωγικών αποτελεσμάτων, ιδίως δε του κινδύνου δημιουργίας πλεονασματικής παραγωγικής ικανότητας ή ικανότητας που έχει αρνητικές επιπτώσεις στην πολιτική διατήρησης των αλιευτικών πόρων.

Στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο και έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον της παραγωγής και εμπορίας προϊόντων διατροφής, στο οποίο ο κλάδος δραστηριοποιείται, η αύξηση της παραγωγής παράλληλα με τη διαφοροποίηση αυτής προς είδη με καλές προοπτικές αγοράς, στη νωπή ή/και επεξεργασμένη μορφή τους (προϊόντα προστιθέμενης αξίας), ο εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων μονάδων παραγωγής και η αναβάθμιση της ποιότητας των παραγομένων προϊόντων, καθίστανται αναγκαίες δράσεις τόσο για τις μεγάλες και τις μεσαίες όσο και για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις. Ωστόσο, προτεραιότητα χρειάζεται να δοθεί στον εκσυγχρονισμό των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων.

Η περαιτέρω ανάπτυξη των παραγωγικών επενδύσεων στην υδατοκαλλιέργεια και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου θα συμβάλλει σημαντικά στη βιώσιμη ανάπτυξη του οικονομικού και κοινωνικού ιστού της χώρας, ιδιαίτερα στα νησιά και τις απομακρυσμένες περιοχές με περιορισμένες εναλλακτικές δυνατότητες ανάπτυξης. Όμως, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας θα πρέπει να πραγματοποιηθεί στα πλαίσια μίας αειφόρου ανάπτυξης της υδατοκαλλιέργειας και να συνοδεύεται με την προαγωγή μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον.

Κατά την περίοδο 2007 – 2013, οι επενδύσεις σχετικά με τον τομέα τον υδατοκαλλιέργειών θα χρηματοδοτούνται μόνο από το ΕΤΑ, μέχρι εξαντλήσεως των πόρων του. Στην συνέχεια, εάν παραστεί ανάγκη, θα μπορούν να συγχρηματοδοτούνται και από αμιγώς Εθνικούς πόρους στο πλαίσιο των κανόνων για τις Κρατικές βοήθειες.

Όλες οι ενέργειες, μέτρα και έργα που προβλέπονται, τόσο για τις παράκτιες περιοχές όσο και για τα εσωτερικά νερά, θα πρέπει να συμμορφώνονται με την ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ .

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Στρατηγικός στόχος στο κλάδο της υδατοκαλλιέργειας είναι η αειφόρος ανάπτυξη του κλάδου, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων και των επιχειρήσεων και η διασφάλιση της βιωσιμότητας του κλάδου (οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα).

Γενικοί στόχοι ανάπτυξης της υδατοκαλλιέργειας για τη νέα προγραμματική περίοδο 2007-2013 είναι οι ακόλουθοι:

- Η αύξηση της παραγωγής και η βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων της υδατοκαλλιέργειας, των συνθηκών εργασίας, της υγιεινής και της υγείας των ανθρώπων ή των ζώων καθώς και του περιβάλλοντος, μέσω της ενίσχυσης των επενδύσεων για την κατασκευή, την επέκταση, τον εξοπλισμό και τον εκσυγχρονισμό εγκαταστάσεων παραγωγής.
- Η προστασία του περιβάλλοντος και η διατήρηση της φύσης και της γενετικής ποικιλότητας μέσω της χρήσης παραγωγικών μεθόδων υδατοκαλλιέργειας που συμβάλλουν προς την κατεύθυνση αυτή, μέσω της χορήγησης αντισταθμίσεων.
- Η βελτίωση της δημόσιας υγείας και της υγείας των ζώων στο κλάδο της υδατοκαλλιέργειας, μέσω της χορήγησης αποζημιώσεων.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Αναβάθμιση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων και εξασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος.
- Βελτίωση της υγιεινής και της υγείας των ανθρώπων ή των ζώων.
- Τεχνολογική αναβάθμιση των συστημάτων παραγωγής με εφαρμογή καινοτόμων δράσεων, σύγχρονων συστημάτων παρακολούθησης και διάθεσης, καθώς και εντατικών ελέγχων.
- Αύξηση της παραγωγής και διεύρυνση των παραγόμενων ειδών, όπως ορίζουν οι τάσεις ζήτησης των καταναλωτών.
- Εφαρμογή μεθόδων που μειώνουν ουσιαστικά τις αρνητικές επιπτώσεις ή βελτιώνουν τις θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον σε σύγκριση με τις συνήθειες πρακτικές στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας.
- Εκσυγχρονισμός των επιχειρήσεων με προτεραιότητα ενισχύσεων στις πολύ μικρές και μικρές.
- Διασφάλιση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας, δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και εξασφάλιση ισοτιμίας των δύο φύλων αλλά και βελτίωση των συνθηκών εργασίας και ασφάλειας των εργαζομένων.
- Στήριξη και περαιτέρω ανάπτυξη των υποβαθμισμένων και μειονεκτικών περιοχών της χώρας.
- Ορθολογική εκμετάλλευση των εσωτερικών υδάτων
- Στήριξη των παραδοσιακών μεθόδων υδατοκαλλιέργειας.

- Δημιουργία Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης της υδατοκαλλιέργειας (ΠΟΑΥ).
- Διατήρηση της κυρίαρχης θέσης της Ελλάδας στον κλάδο της υδατοκαλλιέργειας .

ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Για την πραγματοποίηση των παραπάνω στόχων θα ληφθούν μέτρα στον κλάδο της υδατοκαλλιέργειας που θα σχετίζονται με :

- Τη μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων πάχυνσης σε πλωτές εγκαταστάσεις σε νέες θέσεις (έξω από κλειστούς κόλπους κ.λ.π.), όπου θα διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος, η παραγωγική αποτελεσματικότητα και η οικονομική βιωσιμότητα, καθώς και θα αποφεύγονται συγκρούσεις με άλλες δραστηριότητες, όπως ο τουρισμός.
- Την ίδρυση νέων αλλά και την επέκταση των υφιστάμενων μονάδων και ΙΧΣ, κυρίως σε είδη με καλές προοπτικές εμπορίας. Σε ότι αφορά στα είδη γλυκού νερού μπορούν να ιδρυθούν μονάδες εκτροφής ψαριών γλυκού νερού σε πλωτές εγκαταστάσεις εντός λιμνών και μονάδες που λειτουργούν με κλειστό κύκλωμα νερού.
- Τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων μονάδων & ΙΧΣ, με ιδιαίτερη έμφαση στη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων, της ασφάλειας, των συνθηκών εργασίας, της υγιεινής και της υγείας των ανθρώπων ή των ζώων καθώς και στην αναβάθμιση της οργανωτικής και διοικητικής δομής και στην εφαρμογή νέων τεχνολογιών και σύγχρονων εξοπλισμών, συμπεριλαμβανομένων και αυτών για τον έλεγχο των περιβαλλοντικών παραμέτρων και για την προστασία από τους άγριους θηρευτές.
- Τη στήριξη των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων μέσω χορήγησης ενίσχυσης κατά προτεραιότητα κατά την κατάταξη/ επιλογή των δικαιούχων προς χρηματοδότηση, αλλά και μέσω πριμοδότησης με αυξημένο ποσοστό επιδότησης.
- Τον εκσυγχρονισμό λιμνοθαλασσών με τη διατήρηση των παραδοσιακών μεθόδων λειτουργίας και την περιβαλλοντική αναβάθμιση τους.
- Την εντατική εκτροφή νέων ειδών υδρόβιων οργανισμών που χαρακτηρίζονται από καλές προοπτικές εμπορίας, ταχεία ανάπτυξη και από δυνατότητα δημιουργίας νέων εμπορικών προϊόντων αυξημένης προστιθέμενης αξίας (π.χ. φιλετοποίηση).
- Την εκτροφή των ειδών σε διαφορετικό εμπορεύσιμο μέγεθος ανάλογα με τη ζήτηση της αγοράς προορισμού και με προγραμματισμό της παραγωγικής διαδικασίας, ώστε να υπάρχει δυνατότητα διάθεσης του προϊόντος καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, σε συνδυασμό με τη διευκόλυνση της μεταποίησης του.
- Πιλοτικές μονάδες στις οποίες θα εφαρμόζονται καινοτόμες τεχνολογίες και μέθοδοι αναπαραγωγής και εκτροφής των υδρόβιων οργανισμών, οι οποίες αποδεδειγμένα έδωσαν ενθαρρυντικά ερευνητικά αποτελέσματα.
- Την ενθάρρυνση της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας σε προβληματικές περιοχές της χώρας (παραμεθόριες, νησιωτικές, μειονεκτικές περιοχές της χώρας κ.λ.π.).
- Τη χρησιμοποίηση νέων μορφών ενέργειας στις χερσαίες εγκαταστάσεις των μονάδων υδατοκαλλιέργειας.

- Τη χορήγηση αντιστάθμισης για τη χρήση παραγωγικών μεθόδων υδατοκαλλιέργειας που συμβάλλουν στην προστασία και στη βελτίωση του περιβάλλοντος καθώς και στη διατήρηση της φύσης.
- Σύγχρονες μεθόδους που αφορούν στη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων για την υδατοκαλλιέργεια.
- Την εντατικοποίηση των ελέγχων για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων και τον έλεγχο της ποιότητας του νερού στο χώρο παραγωγής.
- Την ενθάρρυνση και οικονομική ενίσχυση της δημιουργίας φορέων διαχείρισης των ΠΟΑΥ και θεσμοθέτηση της δημιουργίας και λειτουργίας αυτών των περιοχών.
- Την ίδρυση νέων μονάδων με προτεραιότητα στις θεσμοθετημένες ΠΟΑΥ.
- Τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου που αφορά στην αδειοδότηση, εγκατάσταση και λειτουργία μονάδας υδατοκαλλιέργειας .
- Την προώθηση βιολογικών ή οικολογικών προϊόντων.
- Την ενθάρρυνση δημιουργίας ομάδων παραγωγών στον κλάδο της υδατοκαλλιέργειας.
- Τη δια βίου εκπαίδευση των απασχολουμένων στο κλάδο της υδατοκαλλιέργειας.
- Την απόκτηση πιστοποιητικών HACCP και ISO καθώς και την εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας του προϊόντος.
- Την εκπόνηση αναλύσεων των προοπτικών της αγοράς για τα είδη υδατοκαλλιέργειας και τη λήψη μέτρων για την αποφυγή πλεονασματικής παραγωγικής ικανότητας.
- Τη στήριξη της κατανάλωσης προϊόντων υδατοκαλλιέργειας μέσω ενεργειών προώθησης.
- Την αποζημίωση των οστρακοκαλλιεργητών για τυχόν προσωρινή αναστολή της συλλογής εκτρεφόμενων μαλακίων.
- Τη στήριξη για την κατασκευή, την επέκταση, τον εξοπλισμό και τον εκσυγχρονισμό εγκαταστάσεων αλιείας εσωτερικών υδάτων, προκειμένου να βελτιωθούν η ασφάλεια, οι συνθήκες εργασίας, η υγιεινή, η υγεία των ανθρώπων ή των ζώων και η ποιότητα των προϊόντων ή να μειωθούν οι αρνητικές ή να ενισχυθούν οι θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.
- Τη στήριξη του λιανικού εμπορίου εντός της μονάδας υδατοκαλλιέργειας .
- Τη συνεισφορά στη χρηματοδότηση του ελέγχου και της εξάλειψης νόσων στη υδατοκαλλιέργεια.

ΠΟΡΟΙ

Πηγές χρηματοδότησης για την υλοποίηση του Άξονα προτεραιότητας μπορούν να αποτελέσουν:

- το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ) ή / και
- το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ή / και,
- Ιδιωτικές επενδύσεις.

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΦΡΩΝ				
Όνομασία και μονάδα μέτρησης	Αριθμός μονάδων Έτος 2005	Ενδιάμεσος Στόχος 2010	Στόχος 2013	Αύξηση
Αριθμός μονάδων (ίδρυση-επέκταση- εκ-συγχρονισμός)	1030	100	240	240
ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ				
Όνομασία και μονάδα μέτρησης	Παραγωγή Έτος 2005	Ενδιάμεσος Στόχος 2010	Στόχος 2013	Αύξηση
Παραγωγή μονάδων υδατοκαλλιεργειών (τόνοι)	105.511	5.600	13.330	13.330

Συμβολή του Άξονας προτεραιότητας 2 (υδατοκαλλιέργεια) στο Περιβάλλον : Στον άξονα περιλαμβάνονται μεταξύ των άλλων μέτρα στην κατεύθυνση μείωσης των επιπτώσεων της παραγωγικής διαδικασίας των υδατοκαλλιεργειών στο περιβάλλον. Σε αυτά περιλαμβάνονται δράσεις εκσυγχρονισμού για την προμήθεια του εξοπλισμού ή και μετεγκατάστασης, καθώς και δράσεις ενίσχυσης των παραδοσιακών μορφών υδατοκαλλιέργειας. Περιλαμβάνονται επίσης δράσεις για μεθόδους εκτροφής που μειώνουν τις αρνητικές επιπτώσεις στο ή που αυξάνουν τις θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, για τη συμμετοχή επιχειρήσεων στα συστήματα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS) καθώς και δράσεις για αντισταθμιστικά μέτρα για τις μονάδες που λειτουργούν σε περιοχές οικολογικής σημασίας (περιοχές Natura 2000). Θετική επίπτωση στο περιβάλλον αναμένεται τέλος να προκύψει μέσω της εφαρμογής βιολογικών μεθόδων παραγωγής.

3.3.2 ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο τομέας της μεταποίησης κατέχει σημαντικό ρόλο στην αλιευτική βιομηχανία διότι αξιοποιεί μεταξύ των άλλων και τις πλεονασματικές ποσότητες αλιευμάτων προκειμένου να παραταθεί η διάρκεια ζωής του προϊόντος σε αποδεκτές για την ανθρώπινη κατανάλωση συνθήκες. Η μεταποίηση αποτελεί σταθερή επένδυση που διασφαλίζει την υγιεινή ενός ευπαθούς προϊόντος και παρέχει θέσεις εργασίας σε άμεσα αλλά και σε έμμεσα συνεργαζόμενους (ψαράδες, παραγωγοί δευτερευόντων προϊόντων κλπ). Ενώ με την ανάπτυξη της τεχνολογίας και της βιομηχανικής εξέλιξης, έδωσε στροφή σε μαζική παραγωγή προϊόντων και διευρύνθηκε το φάσμα των τελικών προϊόντων. Παράλληλα ο κλάδος της εμπορίας διακινεί σύντομα και αποτελεσματικά ένα ευπαθές προϊόν τηρώντας τους κανόνες υγιεινής.

Μεγάλη συμμετοχή στη σημερινή εικόνα της μεταποίησης και εμπορίας έχει η σημαντική αύξηση του καταναλωτικού κοινού εξ αιτίας του τουρισμού και η επιβολή μέτρων υγιεινής κατά τα διεθνή πρότυπα και σύγχρονες απαιτήσεις και η τυποποίηση του προϊόντος που το έκανε πιο οικείο στο μέσο καταναλωτή. Ωστόσο, ο κλάδος δέχεται ισχυρές πιέσεις από το διεθνή και ανταγωνισμό.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Στρατηγικός στόχος για τον κλάδο, είναι η αιεφόρος ανάπτυξη βιώσιμων επιχειρήσεων μεταποίησης και εμπορίας αλιευτικών προϊόντων και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρησιακών δομών, ώστε να επωφεληθεί ο κλάδος με τα μέγιστα μακροπρόθεσμα επιχειρηματικά και κοινωνικά οφέλη.

Γενικός στόχος είναι η αύξηση της παραγωγής, ιδίως με παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας, η βελτίωση των συνθηκών εργασίας, των συνθηκών δημόσιας υγείας και υγιεινής και μείωση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Ειδικότερα, θα προκριθούν παρεμβάσεις που θα αποσκοπούν στα εξής:

- Επιδίωξη της ανταγωνιστικότητας μέσα από την ανασυγκρότηση του παραγωγικού ιστού και την αύξηση της παραγωγικότητας, στη κατεύθυνση της παραγωγής προϊόντων που ενσωματώνουν γνώση, τεχνολογία και περιβαλλοντική μέριμνα.
- Παροχή νέων προϊόντων, υψηλής προστιθέμενης αξίας, στον καταναλωτή.
- Βελτίωση της παραγωγικής διαδικασίας ώστε να προσδίδεται η μεγαλύτερη δυνατή αξία στα αλιεύματα με περιορισμό των απωλειών και απορρίψεων.
- Ενθάρρυνση της χρησιμοποίησης προϊόντων, ιδίως του τοπικού στόλου, που είναι χαμηλής ζήτησης.
- Ώθηση να καταστήσουμε τη μεγαλύτερη δυνατή ποσότητα προϊόντων, κατάλληλη για ανθρώπινη κατανάλωση.
- Ανάπτυξη καινοτόμων δυνατοτήτων που προβλέπουν υψηλής ποιότητας πρότυπα που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες του κοινού για τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.
- Βελτίωση του εφοδιασμού της αγοράς με προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.
- Σύγχρονη πολιτική διάθεσης των αλιευμάτων στο εμπόριο με την ανάπτυξη τοπικών εγκαταστάσεων μεταποίησης και εμπορίας.
- Βελτίωση των συνθηκών διακίνησης με την ενθάρρυνση της τήρησης κανόνων υγιεινής, ανάπτυξη σύγχρονων τεχνικών διακίνησης και πύκνωσης του δικτύου διανομών.
- Βελτίωση των συνθηκών εμπορίας δημοσίων εγκαταστάσεων με στόχο την παροχή αυξημένων δυνατοτήτων εμπορίας στο συναλλασσόμενο κοινό.

ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Στα πλαίσια των στόχων που αναφέρθηκαν, θα αναληφθούν ενέργειες για επενδύσεις στη μεταποίηση και εμπορία των αλιευτικών προϊόντων προς τις εξής κατευθύνσεις:

- Κατασκευή νέων παραγωγικών μονάδων μεταποίησης αλιευτικών προϊόντων και εγκατάσταση νέων γραμμών παραγωγής, ιδιαίτερα αυτών που θα στοχεύουν σε προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας, τα οποία θα μπορούν να ανταγωνιστούν τα παραγόμενα των τρίτων χωρών.
- Παρουσίαση επώνυμου προϊόντος στην αγορά με ταυτότητα και προβολή των ποιοτικών προτύπων των μεταποιητικών μονάδων.
- Εγκατάσταση κατάλληλου εξοπλισμού σε σκάφη για ελαφριά μορφής μεταποίηση, τυποποίηση και εμπορία, ώστε να αξιοποιηθεί το συγκριτικό πλεονέκτημα ποιότητας του ελληνικού αλιευτικού στόλου που αλιεύει και εκφορτώνει την παραγωγή του εντός 24-48 ωρών κατά μέσο όρο .

- Διαφοροποίηση των παραγόμενων προϊόντων προκειμένου να καλύπτονται όλα τα εξελισσόμενα καταναλωτικά πρότυπα.
- Περιβαλλοντική μέριμνα για την αδρανοποίηση και αξιοποίηση των στερεών αποβλήτων.
- Κατασκευή νέων εγκαταστάσεων εμπορίας για τη βελτίωση του συστήματος διακίνησης των αλιευτικών προϊόντων.
- Βελτίωση και ολοκλήρωση της κατασκευής μονάδων συσκευασίας αλιευτικών προϊόντων, ιδιαίτερα των προϊόντων της υδατοκαλλιέργειας, προκειμένου το σύνολο της παραγωγής να διακινείται μέσω εγκεκριμένων εγκαταστάσεων σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Κανονισμών 853/2004 και (ΕΚ)854/2004 ,με έμφαση αυτών που αφορούν θέματα ποιότητας και υγιεινής.
- Βελτίωση και ολοκλήρωση της κατασκευής κέντρων αποστολής οστράκων, προκειμένου το σύνολο της παραγωγής να διακινείται μέσω εγκεκριμένων εγκαταστάσεων σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Κανονισμών 853/2004 και (ΕΚ)854/2004 .
- Εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων εμπορίας του δημοσίου για τη βελτίωση των συνθηκών διακίνησης και υποστήριξη της χονδρικής πώλησης σύμφωνα με σύγχρονες μεθόδους και έγκριτες διαδικασίες υγιεινής.
- Ενθάρρυνση της δια βίου εκπαίδευσης των εργαζομένων στον κλάδο, με έμφαση στην ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση.
- Βελτίωση της τροφοδοσίας των βιομηχανικών μονάδων με πρώτες ύλες προκειμένου να εκμεταλλευτούν τις ημέρες υπερπροσφοράς.
- Προώθηση νέων ελκυστικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας που θα στοχεύουν τόσο στη χονδρική (catering) όσο και στη λιανική (καταναλωτής).
- Βελτίωση των αποθηκευτικών χώρων, πρώτης ύλης και τελικού προϊόντος με σύγχρονο απογραφικό έλεγχο και μηχανογραφική υποστήριξη για την ιχνηλασιμότητα του προϊόντος μέχρι τον τελευταίο καταναλωτή.
- Υποστήριξη για τη βελτίωση των διαδικασιών logistics και των συγχρόνων τρόπων παρακολούθησης και διακίνησης των προϊόντων τους, ώστε να εξισορροπηθεί η επιβάρυνση των κοστολογίων και της οργανωτικής δομής των επιχειρήσεων εξαιτίας της πληθώρας παραγόμενων προϊόντων και δικτύου διανομών.
- Προώθηση της κατανάλωσης και του marketing, ιδιαίτερα με διαφήμιση και ενημέρωση του καταναλωτή για τις μορφές των προϊόντων, την ποιότητά τους και τη διατροφική τους αξία.
- Εκσυγχρονισμός των παραγωγικών μονάδων για τη βελτίωση της απόδοσης πρώτων και βοηθητικών υλών, τη μείωση του κόστους συντήρησης και την αύξηση της ποιότητας των προϊόντων.
- Υποστήριξη του κλάδου μέσω του Νομικού και επιχειρηματικού πλαισίου, δεδομένου ότι με τη διεύρυνση ανοίγονται νέες αγορές και αυξάνονται οι επιχειρηματικές προκλήσεις.
- Επιδίωξη αύξησης της κατά κεφαλή κατανάλωσης ώστε να περιοριστούν οι αρνητικές πτυχές της εποχικότητας και να αξιοποιηθούν τα ιχθυηρά ως προϊόντα παροχής ζωικών πρωτεϊνών.
- Εκπόνηση μελετών κατανάλωσης ανά είδος.

ΠΟΡΟΙ

Πηγές χρηματοδότησης για την υλοποίηση του Άξονα προτεραιότητας μπορούν να αποτελέσουν:

- Το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ή / και,
- Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ) ή / και
- Ιδιωτικές επενδύσεις.

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΦΡΩΣΗ				
Όνομασία και μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης 2005	Ενδιάμεσος στόχος 2010	Στόχος 2013	Αύξηση
Αριθμός νέων μονάδων και μονάδων που θα επεκταθούν ή θα εκσυγχρονιστούν	310	26	73	73
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ				
Όνομασία και μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης 2005	Ενδιάμεσος στόχος 2010	Στόχος 2013	Αύξηση
Παραγωγή (τόννοι)	59.300	65.000	71.800	12.500

Συμβολή του Άξονα προτεραιότητας 2 (Μεταποίηση & Εμπορία) στο Περιβάλλον :

Ο Άξονας αναμένεται ότι θα συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος τόσο άμεσα με την βελτίωση των φιλοπεριβαλλοντικών χαρακτηριστικών των επιχειρήσεων του κλάδου όσο και έμμεσα στην περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου με τρόπο εναρμονισμένο με τις ανάγκες του ανθρώπου και της φύσης.

3.4 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3: ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΜΕΤΡΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι ομαδικές δραστηριότητες στον τομέα της αλιείας, βρίσκονται σε χαμηλό επίπεδο, εξαιτίας του έντονου νησιωτικού χαρακτήρα της χώρας και των ιδιομορφιών του κλάδου όπως η ευρεία διασπορά των σημείων εκφόρτωσης, ο μεγάλος αριθμός πλοιοκτητών, ο οικογενειακής μορφής χαρακτήρας των περισσότερων αλιευτικών, η αντιπαλότητα μεταξύ των χρηστών διαφορετικών αλιευτικών εργαλείων κλπ. Στον τομέα δραστηριοποιούνται μόνο τρεις αναγνωρισμένες από την Ευρωπαϊκή Ένωση Οργανώσεις Παραγωγών (Ο.Π. Βόλου, Ημαθίας & Καβάλας) και η σύσταση και λειτουργία επιπλέον Οργανώσεων, θα αποτελούσε ένα επιπλέον εργαλείο για την καλύτερη οργάνωση της αγοράς και την υποστήριξη του εισοδήματος των παραγωγών. Στις Λιμνοθάλασσες, στις περισσότερες περιπτώσεις, οι αλιείς ανήκουν σε αλιευτικούς συνεταιρισμούς, οι οποίοι έχουν και την εκμετάλλευση των λιμνοθαλασσών. Όλη η ανωτέρω διάρθρωση αποτελεί δυσκολία και στην εκπροσώπηση των αλιείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (RACS κλπ)

Όσον αφορά την υδρόβια πανίδα & χλωρίδα, έχει αποδειχθεί ότι τα παράκτια οικοσυστήματα της χώρας εξακολουθούν να δέχονται έντονες πιέσεις κυρίως από τις δραστηριότητες της παράκτιας ζώνης, με αποτέλεσμα την μείωση των ιχθυοαποθεμάτων. Η προστασία και ανάπτυξη των υδάτινων πόρων των παράκτιων περιοχών εί-

ναι ένα συνεχές ζητούμενο. Ήδη έχουν τοποθετηθεί τεχνητοί ύφαλοι σε 4 θαλάσσιες περιοχές (Βιστωνίδα, Ιερισσού, Πρέβεζας & Καλύμνου).

Μεγάλος αριθμός αλιευτικών λιμένων & καταφύγιων υπάρχουν στην χώρα μας (περίπου 800), ως συνέπεια της εκτενούς γραμμής των ακτών και του έντονου νησιωτικού χαρακτήρα. Τα αποκλειστικά αλιευτικά λιμάνια (Ιχθυόσκαλες) της χώρας μας (11 συνολικά) καλύπτουν μικρό μόνο μέρος όλου του αλιευτικού χώρου, έτσι μεγάλος αριθμός αλιευτικών σκαφών εξυπηρετείται από λιμάνια μικρής κλίμακας και μικτής χρήσης τα οποία διαθέτουν κυρίως χώρους ελλιμενισμού χωρίς να παρέχονται άλλες εξυπηρετήσεις. Παρά τις επιτυχημένες παρεμβάσεις που έγιναν στα πλαίσια των προηγούμενων Προγραμματικών περιόδων υπάρχει ακόμα ανάγκη για βελτίωση των εγκαταστάσεων των αλιευτικών λιμένων ιδίως και στο πλαίσιο των κανονιστικών υποχρεώσεων που απορρέουν από τα μέτρα διαχείρισης για την Μεσόγειο θάλασσα (Καν.(ΕΚ) αριθμ. 1967/2006).

Η μεγάλη ανάπτυξη των υδατοκαλλιεργειών στην χώρα μας, η αύξηση της παραγωγής επεξεργασμένων αλιευτικών προϊόντων, η ύπαρξη πλεονασματικών αλιευτικών προϊόντων σε συνδυασμό με τις συνθήκες αγοράς που δημιουργούνται από την παγκοσμιοποίηση και τον έντονο ανταγωνισμό, επιβάλλουν την ανάγκη διεύρυνσης των υπάρχουσών αγορών και εξεύρεσης νέων με καλύτερη προώθηση των προϊόντων στην αγορά.

Η Έρευνα και η Καινοτομία θα πρέπει να συνεχίσει να προωθείται και να ενισχύεται, καθότι προηγείται των εξελίξεων και τις διαμορφώνει κι επομένως είναι μια δράση απαραίτητη και ιδιαίτερα κρίσιμη.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Η Βελτίωση του αναγκαίου περιβάλλοντος για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων του τομέα της Αλιείας και η επιδίωξη της επίτευξης των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής και των μέτρων διαχείρισης στην Μεσόγειο θάλασσα (Καν. 1967/2006).

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Η ανάπτυξη – ενίσχυση της συλλογικότητας των παραγωγών του τομέα της αλιείας
- η προστασία και η ανάπτυξη της υδρόβιας πανίδας & χλωρίδας και η βελτίωση του υδάτινου περιβάλλοντος
- η βελτίωση της υποδομής των αλιευτικών λιμένων και η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στους επαγγελματίες αλιείς και τα επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη
- η βελτίωση της ασφάλειας ελλιμενισμού & εκφόρτωσης των αλιευτικών σκαφών
- η βελτίωση της υποδομής των αλιευτικών λιμένων και των τόπων εκφόρτωσης και η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στους επαγγελματίες αλιείς και τα επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη και στο πλαίσιο των κανονιστικών υποχρεώσεων των μέτρων διαχείρισης για την Μεσόγειο (Καν.(ΕΚ)αριθμ. 1967/2006),
- η αύξηση της ποιότητας & της αξίας των αλιευτικών προϊόντων και η ανάπτυξη νέων αγορών
- η ανάπτυξη της καινοτομίας στον τομέα της αλιείας και η απόκτηση & διάδοση τεχνικών γνώσεων

ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Μέτρα κοινού ενδιαφέροντος, ιδίως για:

- τη συμβολή, κατά βιώσιμο τρόπο, στην καλύτερη διαχείριση ή διατήρηση των πόρων, την προαγωγή επιλεκτικών αλιευτικών μεθόδων ή εργαλείων και τη μείωση των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων, την αφαίρεση απωλεσθέντων αλιευτικών εργαλείων από το θαλάσσιο βυθό προκειμένου να καταπολεμηθεί η άδηλη αλιεία.
- τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και της ασφάλειας,
- τη συμβολή στη διαφάνεια των αγορών προϊόντων αλιείας και υδατ/ργείας, περιλαμβανομένης της ιχνηλασιμότητας, την βελτίωση της ποιότητας & της ασφάλειας των τροφίμων,
- την ανάπτυξη, την αναδιάρθρωση ή την βελτίωση ζωνών υδατοκαλλιέργειας,
- τις επενδύσεις σε εξοπλισμό και υποδομή παραγωγής, μεταποίησης ή εμπορίας, περιλαμβανομένων του εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων επεξεργασίας απορριμμάτων,
- την αναβάθμιση των επαγγελματικών δεξιοτήτων, ή την ανάπτυξη νέων μεθόδων και εργαλείων κατάρτισης, και την προαγωγή της εταιρικής σχέσης μεταξύ επιστημόνων και επιχειρήσεων στον αλιευτικό κλάδο,
- την δικτύωση και την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ οργανώσεων που προάγουν την ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και άλλων ενδιαφερομένων,
- τη συμβολή στους στόχους που καθορίζονται για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας.
- τη βελτίωση της διαχείρισης και του ελέγχου των συνθηκών πρόσβασης στις περιοχές αλιείας, ιδίως μέσω της εκπόνησης τοπικών διαχειριστικών σχεδίων που εγκρίνονται από τις εθνικές αρμόδιες αρχές,
- τη δημιουργία οργανώσεων παραγωγών που αναγνωρίζονται δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000, την αναδιάρθρωσή τους και την υλοποίηση των προγραμμάτων τους για τη βελτίωση της ποιότητας.

Μέτρα για την προστασία και ανάπτυξη της υδρόβιας πανίδας & χλωρίδας για :

- Την κατασκευή ή τοποθέτηση στατικών ή κινητών εγκαταστάσεων για την προστασία και την ανάπτυξη της υδρόβιας πανίδας και χλωρίδας ή την αποκατάσταση εσωτερικών υδάτων, περιλαμβανομένων των τόπων ωτοκίας και των οδών μετανάστευσης για τα μεταναστευτικά είδη ή εφόσον αφορούν άμεσα τις αλιευτικές δραστηριότητες, την προστασία και βελτίωσης του περιβάλλοντος στο πλαίσιο του NATURA 2000.

Μέτρα για την βελτίωση της υποδομής των αλιευτικών λιμένων, & καταφύγια, για :

- τη βελτίωση των συνθηκών εκφόρτωσης, μεταποίησης, αποθήκευσης στους λιμένες και δημοπράτησης των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας,
- την προμήθεια καυσίμων, πάγου, νερού και ηλεκτρικής ενέργειας,
- τη συντήρηση αλιευτικών σκαφών και την επισκευή του εξοπλισμού,
- την κατασκευή, τον εκσυγχρονισμό και την επέκταση αποβαθρών με στόχο τη βελτίωση της ασφάλειας κατά την εκφόρτωση ή τη φόρτωση,
- την μηχανογραφική διαχείριση αλιευτικών δραστηριοτήτων,
- την βελτίωση της ασφάλειας και των συνθηκών εργασίας,
- την αποθήκευση και την επεξεργασία απορριμμάτων και μέτρα για τη μείωση των απορρίψεων.

- επενδύσεις που σχετίζονται με την ασφάλεια και αφορούν την κατασκευή ή τον εκσυγχρονισμό μικρών αλιευτικών καταφυγίων.

Μέτρα για ανάπτυξη νέων αγορών & εκστρατείες προώθησης, που αφορούν ιδίως για:

- την διεξαγωγή εθνικών ή διακρατικών εκστρατειών προώθησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εκστρατείες για τη βελτίωση της εικόνας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και του αλιευτικού κλάδου και διεξαγωγή ερευνών της αγοράς.
- την διάθεση στην αγορά πλεοναζόντων ειδών ή ειδών που επιδέχονται περαιτέρω εκμετάλλευση .
- την εφαρμογή πολιτικής ποιότητας για τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και την πιστοποίηση ποιότητας, περιλαμβανομένων της δημιουργίας σημάτων και της πιστοποίησης προϊόντων που αλιεύονται ή εκτρέφονται με φιλοπεριβαλλοντικές μεθόδους παραγωγής, την προώθηση προϊόντων που παράγονται με τη χρήση μεθόδων που προκαλούν μικρές επιπτώσεις στο περιβάλλον,
- την προώθηση προϊόντων που αναγνωρίζονται δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2081/92,

Μέτρα για την καινοτομία, πιλοτικά σχέδια, τα οποία μπορούν:

- να δοκιμάζουν, υπό σχεδόν πραγματικές συνθήκες του κλάδου παραγωγής, την τεχνική ή οικονομική βιωσιμότητα μιας καινοτόμου τεχνολογίας .
- να καθιστούν δυνατή τη διενέργεια δοκιμών σχεδίων διαχείρισης και σχεδίων κατανομής της αλιευτικής προσπάθειας, περιλαμβανομένων, εφόσον απαιτείται, του καθορισμού ζωνών απαγόρευσης της αλιείας,
- να αναπτύσσουν και να δοκιμάζουν μεθόδους για τη βελτίωση της επιλεκτικότητας των εργαλείων, τη μείωση των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων, των απορρίψεων ή των επιπτώσεων στο περιβάλλον, ιδίως δε στο θαλάσσιο βυθό,
- να δοκιμάζουν εναλλακτικούς τύπους τεχνικών διαχείρισης της αλιείας.

Μέτρα για τροποποίηση αλιευτικών σκαφών για άλλες δραστηριότητες που περιλαμβάνουν:

- μετατροπή των αλιευτικών σκαφών για εκπαιδευτικούς σκοπούς
- μετατροπή των αλιευτικών σκαφών για ερευνητικούς σκοπούς

ΠΟΡΟΙ

Πηγές χρηματοδότησης για την υλοποίηση του Άξονα προτεραιότητας μπορούν να αποτελέσουν:

- το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ) ή / και
- το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ή / και,
- Ιδιωτικές επενδύσεις

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Όνομασία δείκτη	Στόχος 2013
Αριθμός αλιευτικών λιμένων – καταφυγίων, όπου βελτιώθηκαν οι εγκαταστάσεις	65
Έκταση των νέων δημιουργούμενων θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών	16 km ²

Συμβολή του Άξονα προτεραιότητας 3 στο Περιβάλλον : Η αναβάθμιση του βιολογικού πλούτου αποτελεί σημαντική θετική επίπτωση της εφαρμογής του Άξονα. Αυτό επιτυγχάνεται μεταξύ των άλλων με τους τεχνητούς υφάλους, με την περιβαλλοντική στήριξη των περιοχών του δικτύου προστατευόμενων περιοχών Natura 2000, με συλλογικές δράσεις πάνω σε περιβαλλοντικά θέματα, με την προώθηση της καινοτομίας στην βελτίωση της περιβαλλοντικής συμβατότητας των παραγωγικών μεθόδων του αλιευτικού κλάδου.

3.5 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4 : ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η αλιευτική δραστηριότητα συγκεντρώνεται σε μεγάλο βαθμό στις νησιωτικές και παράκτιες περιοχές της χώρας. Η ανάπτυξη της Αλιείας διαχρονικά έχει ως αποτέλεσμα την εμφάνιση φαινομένων εξάρτησης ορισμένων περιοχών της χώρας από την αλιευτική δραστηριότητα, περιοχές οι οποίες χαρακτηρίζονται αφενός από σημαντικά δημογραφικά και κοινωνικοοικονομικά προβλήματα και αφετέρου από τις ελλείψεις που παρατηρούνται σε βασικές υποδομές. Από την άλλη, τα φυσικά πλεονεκτήματά τους, σε συνδυασμό με ελκυστικότητά τους ως τουριστικοί προορισμοί αποτελούν ένα θετικό πλαίσιο που μπορεί να αξιοποιηθεί προκειμένου να αντιστραφούν οι αρνητικές εξελίξεις και να επιτευχθεί η αειφόρο ανάπτυξη των περιοχών αυτών. Τόσο οι παράκτιες όσο και κυρίως οι νησιωτικές περιοχές της χώρας, χαρακτηρίζονται από την ύπαρξη σημαντικού αριθμού αλιευτικών περιοχών

(περιοχή η οποία βρέχεται από θάλασσα ή λίμνη ή περιλαμβάνει τεχνικές λίμνες ή εκβολές ποταμού), δηλαδή περιοχών των οποίων η κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από την εξέλιξη της αλιευτικής δραστηριότητας.

Κατά συνέπεια απαιτείται η ενίσχυσή τους για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής σε αυτές, στο πλαίσιο μιας συνολικής στρατηγικής, τα βασικά χαρακτηριστικά της οποίας είναι:

- Εφαρμογή μίας ολοκληρωμένης πολιτικής για την ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των περιοχών παρέμβασης
- Η πολιτική για την ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών θα αποτελέσει μέρος μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης με σαφή γεωγραφική αναφορά και προσαρμοσμένης στις τοπικές συνθήκες.
- Η στρατηγική που υιοθετείται θα είναι όσον το δυνατόν περισσότερο αποκεντρωμένη, θα ευνοεί τη συμμετοχή των τοπικών παραγόντων, θα στηρίζεται σε προσέγγιση από τα κάτω προς τα άνω και θα διασφαλίζει τη σημαντική συμμετοχή των παραγόντων του ιδιωτικού τομέα.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Στρατηγικός στόχος του Άξονα Προτεραιότητας είναι Η ενίσχυση της αειφόρου ανάπτυξης των επιλεγμένων αλιευτικών περιοχών που θα στηρίζεται στη δημιουργία ενός προτύπου πολυαπασχόλησης και διασύνδεσης των τομέων παραγωγής μεταξύ τους σε αυτές

Γενικοί στόχοι του Άξονα Προτεραιότητας είναι:

- Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των αλιευτικών περιοχών, μέσω της αναδιάρθρωσης και του αναπροσανατολισμού της παραγωγικής τους βάσης και της δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης εκτός του αλιευτικού τομέα.

- Η βελτίωση της ελκυστικότητας των αλιευτικών περιοχών μέσω της ενίσχυσης βασικών υποδομών και της προστασίας του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Ο στρατηγικός και οι γενικοί στόχοι του Άξονα Προτεραιότητας επιτυγχάνονται με την επίτευξη των ακόλουθων ειδικών στόχων :

- Αύξηση της προστιθέμενης αξίας των αλιευτικών προϊόντων.
- Προώθηση του οικοτουρισμού με στόχο την αναδιάρθρωση και τον αναπροσανατολισμό των οικονομικών δραστηριοτήτων σε αλιευτικές περιοχές.
- Διατήρηση και δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.
- Προαγωγή της ποιότητας του παρακτίου περιβάλλοντος των αλιευτικών περιοχών
- Προστασία και αναβάθμιση της φυσικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς στις αλιευτικές περιοχές.
- Ενίσχυση βασικών στοιχείων τεχνικής υποδομής και υπηρεσιών για τη βελτίωση της ελκυστικότητας των αλιευτικών περιοχών.
- Διάδοση βέλτιστων πρακτικών μέσω της προαγωγής της διαπεριφερειακής και διακρατικής συνεργασίας μεταξύ των παραγόντων των αλιευτικών περιοχών.

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Οι παραπάνω στόχοι θα επιτευχθούν με την υλοποίηση μέτρων στις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Αναδιάρθρωση και αναπροσανατολισμός των οικονομικών δραστηριοτήτων, ιδίως με την προώθηση του οικοτουρισμού, υπό την προϋπόθεση ότι οι δράσεις που θα προταθούν δεν θα έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση της αλιευτικής προσπάθειας.
- Διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων μέσω της προώθησης της πολλαπλής απασχόλησης για αλιείς μέσω της δημιουργίας πρόσθετων θέσεων απασχόλησης εκτός αλιευτικού τομέα
- Εκσυγχρονισμός ή δημιουργία μικρών εγκαταστάσεων υποδομής που σχετίζονται με την αλιεία και τον τουρισμό και στήριξη υπηρεσιών που παρέχονται προς όφελος των μικρών κοινοτήτων αλιέων.
- Προστασία περιβάλλοντος με στόχο τη διατήρηση της ελκυστικότητάς του, την αναβίωση και ανάπτυξη οικισμών και χωριών στις περιοχές παρέμβασης και την προστασία - αναβάθμιση της φυσικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αλιευτικού τομέα και αύξηση της προστιθέμενης αξίας των αλιευτικών προϊόντων.
- Ανασύσταση του παραγωγικού δυναμικού του αλιευτικού κλάδου σε περίπτωση που έχει πληγεί από φυσικές ή βιομηχανικές καταστροφές
- Απόκτηση δεξιοτήτων και διευκόλυνση της κατάρτισης και της εφαρμογής της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής.
- Προαγωγή της διαπεριφερειακής / διακρατικής συνεργασίας μεταξύ των παραγόντων σε περιοχές αλιευτικών δραστηριοτήτων ,μέσω της δικτύωσης και της διάδοσης βέλτιστων πρακτικών.

Τα ανωτέρω μέτρα θα γίνουν στα πλαίσια μιας συνολικής στρατηγικής με την οποία θα επιδιωχθεί η στήριξη της υλοποίησης των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής. Στρατηγική αυτή θα υποστηριχθεί και από άλλα Ταμεία εκτός του Ε.Τ.Α

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Ο προσδιορισμός των περιοχών που θα επιλεγούν για χρηματοδότηση στηρίζεται στα ακόλουθα κριτήρια επιλογής:

- Μία αλιευτική περιοχή η οποία επιλέγεται για την παροχή βοήθειας είναι περιορισμένης έκτασης και κατά κανόνα μικρότερη από μία περιοχή του επιπέδου NUTS III (Νομός).
- Η περιοχή θα πρέπει να είναι συνεκτική από γεωγραφική, οικονομική και κοινωνική άποψη.
- Η βοήθεια χορηγείται κατά προτεραιότητα σε περιοχές:
  - Με χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού, ή
  - Περιοχές φθίνουσας αλιευτικής δραστηριότητας, ή
  - Μικρές αλιευτικές κοινότητες.

Η αλιευτική περιοχή βρέχεται από θάλασσα ή λίμνη ή περιλαμβάνει τεχνικές λίμνες ή εκβολές ποταμού.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Τα μέτρα για τη συνδρομή της αειφόρου ανάπτυξης των αλιευτικών περιοχών υλοποιούνται σε συγκεκριμένες περιοχές παρέμβασης από Ομάδες Τοπικής Δράσης για τις Αλιευτικές Περιοχές (ΟΤΔ-ΑΛΙΕΙΑΣ), οι οποίες είναι αντιπροσωπευτικές των δημοσίων και ιδιωτικών εταίρων των κοινωνικοοικονομικών τομέων της περιοχής και, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, διαθέτουν επαρκή διοικητική και οικονομική ικανότητα για να διαχειρίζονται τη συνδρομή και να εξασφαλίζουν ότι οι ενέργειες ολοκληρώνονται επιτυχώς.

Η ΟΤΔ-ΑΛΙΕΙΑΣ θα πρέπει να βασίζεται, όποτε αυτό είναι δυνατό, σε υφιστάμενους, έμπειρους οργανισμούς.

Κάθε ΟΤΔ-ΑΛΙΕΙΑΣ θα προτείνει και θα εφαρμόσει μία ολοκληρωμένη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της οποίας θα στηρίζεται στην «από τη βάση» προσέγγιση, σε συμφωνία με τη Διαχειριστική Αρχή. Η περιοχή που καλύπτεται από μία ΟΤΔ-Α θα πρέπει να είναι συνεκτική και να διαθέτει επαρκή κρίσιμη μάζα από την άποψη των ανθρώπινων, χρηματοδοτικών και οικονομικών πόρων για τη στήριξη μιας αειφόρου στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.

ΠΟΡΟΙ

Τα ανωτέρω μέτρα θα γίνουν στα πλαίσια μιας συνολικής τοπικής στρατηγικής με την οποία θα επιδιωχθεί η στήριξη της υλοποίησης των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής. Η Στρατηγική αυτή θα υποστηριχθεί και από άλλα Ταμεία εκτός του Ε.Τ.Α. Έτσι η χρηματοδότηση των παρεμβάσεων στις αλιευτικές περιοχές μπορεί να γίνει μέσω:

- του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας (Ε.Τ.Α.) στο πλαίσιο του παρόντος Άξονα Προτεραιότητας, ή / και
- του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.) ή / και
- Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου , ή / και
- Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ή/ και
- Ιδιωτικές πιστώσεις

Ποσοτικοποιημένοι στόχων

Στο Άξονα Προτεραιότητας θα ενταχθούν 9 περιοχές παρέμβασης. Το αποτέλεσμα των παρεμβάσεων που θα συγχρηματοδοτηθούν αφορά σε ωφελούμενο πληθυσμό 220.000 κατοίκων αλιευτικών περιοχών.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΠΡΩΝ

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΣΤΟΧΟΣ 2013
Αριθμός Περιοχών που θα ενταχθούν	9

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΣΤΟΧΟΣ 2013
Ωφελούμενος Πληθυσμός (αριθμός κατοίκων)	220,000

Συμβολή του Άξονας προτεραιότητας 4 στο Περιβάλλον : Οι αλιευτικές περιοχές εντοπίζονται κυρίως σε μέρη όπου το περιβάλλον αποτελεί ένα σημαντικό κεφάλαιο για την οικονομία και συνδέεται ποικιλοτρόπως με τα κοινωνικά και πολιτιστικά τους χαρακτηριστικά. Με αυτή την έννοια η ενίσχυση που παρέχεται από τον Άξονα προτεραιότητας 4 δεν μπορεί παρά να συμβάλλει θετικά στην προστασία και αναβάθμιση των φυσικών πόρων σε κατεύθυνση αειφορικής αξιοποίησης τους από τις τοπικές κοινωνίες.

3.6 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5 : ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

3.6.1 ΥΔΑΤΙΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΛΙΕΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το υδάτινο περιβάλλον που σχετίζεται με τον αλιευτικό Τομέα χαρακτηρίζεται από μεγάλη θαλάσσια έκταση, όπου δραστηριοποιείται μεγάλος αριθμός επαγγελματικών σκαφών, περιλαμβάνει δε ιδιαίτερα εκτεταμένη ακτογραμμή (περίπου 16.500 Km), με μεγάλη οριζόντια κατάτμηση (περίπου 3.500 νησιά κλπ) κατά μήκος της οποίας συγκεντρώνεται η πλειοψηφία του πληθυσμού (90%). Η παράκτια ζώνη χαρακτηρίζεται από την παρουσία πολλών και σημαντικών Λιμνοθαλάσσιων Οικοσυστημάτων, που διαθέτουν άμεση και αμφίδρομη λειτουργική σχέση με το εκτεταμένο παράκτιο θαλάσσιο οικοσύστημα. Στα εσωτερικά νερά, καταγράφεται σημαντικός αριθμός λιμναίων – ποτάμιων και παραποτάμιων οικοσυστημάτων.

Τα επιφανειακά νερά χρησιμοποιούνται κυρίως στη γεωργία, την αλιεία, την βιομηχανία και την ύδρευση οικισμών, τα υπόγεια νερά κυρίως για ύδρευση και άρδευση ενώ τα Λιμναία – Λιμνοθαλάσσια καθώς και τα παράκτια νερά για αλιεία, αναψυχή και τουρισμό.

Η ρύπανση – αλλοίωση αυτών των υδάτινων οικοσυστημάτων οφείλεται σε χερσαίες δραστηριότητες (γεωργία, οικισμοί, βιομηχανία, βιοτεχνία, κ.λ.π.), στην ναυσιπλοΐα αλλά και στην αλόγιστη και μη αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων.

Τα τελευταία χρόνια, με την πιο συστηματική εφαρμογή της Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας, (ΜΠΕ κλπ), την εισαγωγή των αρχών της Αειφορείας σχεδόν σε όλες τις δράσεις (Τουρισμός, Γεωργία, Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια κ.λ.π.), αλλά και την ολοένα αυξανόμενη περιβαλλοντική ευαισθησία των Ελλήνων, παρατηρείται στασιμότητα ή βελτίωση στις περιβαλλοντικές – οικολογικές επιπτώσεις, στα υδάτινα και θαλάσσια οικοσυστήματα της χώρας.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Η προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος, ιδιαίτερα αυτού που σχετίζεται με τον αλιευτικό τομέα.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- η ορθολογική διαχείριση των ιχθυοαποθεμάτων λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των παραμέτρων που απειλούν το θαλάσσιο περιβάλλον, όπως υπεραλίευση, ρύπανση, κλιματολογικές αλλαγές, αλλά και άλλες αντικρουόμενες χρήσεις ξηράς-θάλασσας.
- η προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος στα πλαίσια της αειφόρου ανάπτυξης των υδατοκαλλιέργειών και η ευζωία των εκτρεφόμενων οργανισμών.
- Η δημιουργία ενός Εθνικού Δικτύου Υγροτοπικών, Παράκτιων και Θαλάσσιων Οικοσυστημάτων
- Ορθολογική εκμετάλλευση των λιμνοθαλασσών και άλλων ιχθυοτρόφων παράκτιων σχηματισμών

ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- Ολοκλήρωση των μελετών καθορισμού Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιέργειών (ΠΟΑΥ & θεσμοθέτηση τους, στήριξη της υδατοκαλλιέργειας που είναι σύμφωνη με τους περιβαλλοντικούς περιορισμούς που απορρέουν από τον ορισμό των περιοχών του Natura 2000 σύμφωνα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ, στήριξη της βιολογικής υδατοκαλλιέργειας κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 και ενθάρρυνση της μετεγκατάστασης των πλωτών μονάδων, ιδιαίτερα αυτών που βρίσκονται σε κλειστούς κόλπους, δίνοντας την δυνατότητα της επαναφοράς της δομής των βιοκοινωνιών αλλά και της βελτίωσης της παραγωγής των μονάδων
- Εκσυγχρονισμός και ενίσχυση της αλιευτικής νομοθεσίας με μέτρα που στοχεύουν στην προσαρμογή της αλιευτικής προσπάθειας, στην ενίσχυση της πολυειδικής προσέγγισης της αλιευτικής διαχείρισης και στην προστασία των αλιευτικών πόρων με σταδιακή εφαρμογή μιας περιβαλλοντικής προσέγγισης της αλιείας μέσω της διαχείρισης του οικοσυστήματος.
- Μέτρα για το περιορισμό των παρεπιπτόντων και απορριπτόμενων ειδών από την αλιεία και μέτρα για την επεξεργασία των καταλοίπων
- Προώθηση της αλιευτικής και υδατοκαλλιεργητικής έρευνας σε καινοτόμες και φιλικές προς το περιβάλλον τεχνικές και τεχνολογίες.
- Περιβαλλοντική πιστοποίηση & σήμανση κυρίως μέσω της ενίσχυσης των μηχανισμών πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων
- Συμμετοχή στο κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου των παρακτίων και εσωτερικών υδάτων που οργανώθηκε με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001, καθορισμός Θαλασσίων Προστατευομένων Περιοχών και οργάνωση της διαχείρισής τους, ενίσχυση των μέτρων που στοχεύουν στη προστασία και την ανάπτυξη της υδρόβιας πανίδας και χλωρίδας συμβάλλοντας ταυτόχρονα στη βελτίωση του υδάτινου περιβάλλοντος, τα οποία έχουν σχέση: α) με την κατασκευή ή την τοποθέτηση στατικών ή κινητών εγκαταστάσεων για την προστασία και την ανάπτυξη της υδρόβιας πανίδας & χλωρίδας ή με την αποκατάσταση εσωτερικών υδάτων, συμπεριλαμβανομένων των τόπων ωοτοκίας και των οδών μετανάστευσης για τα μεταναστευτικά είδη ή β) εφόσον αφορούν άμεσα τις αλιευτικές δραστηριότητες, με την προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος στο πλαίσιο του NATURA 2000, μέτρα προστασίας και διαχείρισης βιοτόπων – οικοτόπων, προστασίας ειδών & περιοχών ιδιαίτερου φυσικού κάλλους που αφορούν λίμνες και θάλασσα

- Προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού, τουρισμού οικολογικού ενδιαφέροντος (με έμφαση στον αλιευτικό τουρισμό)
- Μέτρα παρακολούθησης της ποιότητας των νερών και καταπολέμησης της θαλάσσιας ρύπανσης.

ΠΟΡΟΙ

Πηγές χρηματοδότησης για την υλοποίηση του Άξονα προτεραιότητας μπορούν να αποτελέσουν:

- Κοινοτικές πιστώσεις (Ε.Τ.Π.Α κλπ), ή / και ,
- Το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ή / και
- Ιδιωτικές πιστώσεις

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Όνομασία δείκτη εκροών	Στόχος 2013
Εξέλιξη επενδύσεων σχετικών με το περιβάλλον (εκτός Ταμείου Αλιείας)	35

3.6.2 ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ – ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια δραστηριοποιούνται στη νησιωτική και παράκτια ζώνη όπου η διατήρηση ή ενίσχυση της απασχόλησης δρα πολλαπλασιαστικά στην ανάπτυξη των περιοχών αυτών.

Το υπάρχον επίπεδο εκπαίδευσης των εργαζομένων του τομέα χαρακτηρίζεται σε γενικές γραμμές χαμηλό αν και σημειώνονται διαφοροποιήσεις μεταξύ των επιμέρους κλάδων. Έτσι, το επίπεδο εκπαίδευσης των εργαζομένων στις θαλάσσιες ιχθυοκαλλιέργειες είναι σχετικά υψηλότερο σε σχέση με το επίπεδο των εργαζομένων στους άλλους κλάδους της αλιείας. Όμως οι εξελίξεις στην αλιευτική τεχνολογία είναι ραγδαίες και είναι απαραίτητο να υπάρξουν ενέργειες εκπαίδευσης.

Οι συνθήκες εργασίας είναι εξαιρετικά δύσκολες στον τομέα και ιδιαίτερα στη θαλάσσια αλιεία (αλιευτικά σκάφη) και στις εγκαταστάσεις υδατοκαλλιέργειας και κατά συνέπεια θεωρείται φυσιολογική η χαμηλή παρουσία γυναικών στην αγορά εργασίας του τομέα. Σε ορισμένες ωστόσο περιοχές και σε συγκεκριμένες δραστηριότητες (όπως υδατοκαλλιέργειες & μεταποίηση) η συμμετοχή των γυναικών είναι μεγαλύτερη και σημαντική, ενδεικτική της επιθυμίας τους να εργαστούν στον τομέα της αλιείας, να βελτιώσουν τις γνώσεις τους καθώς και την οικονομική κατάστασή τους και των οικογενειών τους.

Η συνεχής εκπαίδευση των εργαζομένων, η αρχική κατάρτιση των νεοεισερχομένων, η εν γένει δυνατότητα πρόσβασης στην πληροφόρηση και γνώση, καθώς επίσης και η προώθηση της απασχόλησης επιστημόνων στις εξειδικευμένες επιχειρήσεις του τομέα, δρουν προς όφελος της παραγωγικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Η διατήρηση, ενίσχυση και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού του τομέα, με παράλληλη στήριξη της ισότητας των ευκαιριών.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Η ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου κεφαλαίου και των επιχειρήσεων. Με στόχο την αύξηση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων, επιχειρήσεων & εργοδοτών στις ανάγκες του διεθνούς ανταγωνισμού, στις συνεχείς τεχνολο-

γικές αλλαγές & τις παραγωγικές αναδιαρθρώσεις αλλά και αποσκοπώντας στην βελτίωση της ποιότητας στην εργασία & στο εργασιακό περιβάλλον, βασικά αξιοποιώντας την δια βίου μάθηση, προωθείται:

- Αύξηση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων
- Αναβάθμιση των δεξιοτήτων στους αυτοαπασχολούμενους
- Καταπολέμηση των διακρίσεων στη απασχόληση και προώθηση της ισότητας των δύο φύλων

ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ

Μέτρα για την ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων θα περιλαμβάνουν :

- Διευκόλυνση των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα των ΜΜΕ για πρόσβαση σε εξωτερικές δράσεις ειδίκευσης και κατάρτισης
- Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων με ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση (συμπεριλαμβανομένου του e-learning) και ενεργοποίηση των εργοδοτών στην οργάνωση και υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης
- Δημιουργία πλαισίου κινήτρων για την ενθάρρυνση των επιχειρήσεων να συνδέσουν την πορεία της επιχείρησης με τα οφέλη για τους εργαζόμενους (profit sharing, bonus κτλ.)
- Ενίσχυση των επιχειρήσεων για την παροχή της κατάλληλης εκπαίδευσης προς το ανθρώπινο δυναμικό τους για την τόνωση της επιχειρηματικότητας και τη βελτίωση βασικών δεξιοτήτων – key skills

Μέτρα για την ενίσχυση της συμμετοχής των αυτοαπασχολούμενων σε προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων θα περιλαμβάνουν :

- Προγράμματα κατοχύρωσης επαγγελματικής ιδιότητας
- Βελτίωση των δεξιοτήτων για την εφαρμογή νέων τεχνολογιών
- Αναβάθμιση δεξιοτήτων για την ασφάλεια και υγιεινή στην επαγγελματική δραστηριότητα και την παραγωγική διαδικασία

Μέτρα για τη καταπολέμηση των διακρίσεων στην απασχόληση και προώθηση της ισότητας των φύλων θα περιλαμβάνουν :

- Δημιουργία ενδοεπιχειρησιακών δομών για τη καταπολέμηση των διακρίσεων στην απασχόληση και την υποστήριξη των γυναικών.
- Έμφαση στην κατάρτιση εργαζομένων και διευθυντικών στελεχών σε θέματα ισότητας και ενσωμάτωση της έννοιας της ισότητας στις διοικητικές πρακτικές.

ΠΟΡΟΙ

Πηγές χρηματοδότησης για την υλοποίηση του Άξονα προτεραιότητας μπορούν να αποτελέσουν:

- Το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ή / και,
- Κοινοτικές πιστώσεις(Ε.ΚΤ. κλπ), ή / και
- Ιδιωτικές επενδύσεις

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Ονομασία δείκτη εκρμών	Στόχος 2013
Εξέλιξη ενεργειών κατάρτισης	15

Συμβολή του Άξονας προτεραιότητας 5 στο Περιβάλλον : Η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και του ανθρώπινου δυναμικού αποτελεί στρατηγική επιδίωξη του Άξονα προτεραιότητας στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης του αλιευτικού τομέα της χώρας.

3.7 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6: ΧΡΗΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

3.7.1 ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ & ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ύπαρξη μιας εκτεταμένης ακτογραμμής μήκους άνω των 16.000 χιλιομέτρων (η μεγαλύτερη της Ευρωπαϊκής Ένωσης) ο πολύ μεγάλος αριθμός των νησιών, νησίδων & βραχονησίδων (3.500), σε συνάρτηση με το μεγάλο αριθμό των αλιευτικών σκαφών επαγγελματικής και ερασιτεχνικής αλιείας, δημιουργούν την ανάγκη έντασης των επιθεωρήσεων & ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων, που διενεργούνται από τις κατά τόπους 181 Λιμενικές Αρχές με περιπολικά σκάφη, αεροσκάφη & οχήματα.

Στα πλαίσια αυτά και για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 τίθεται οι εξής στόχοι :

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Η συμβολή των επιθεωρήσεων και ελέγχων της αλιευτικής δραστηριότητας στην βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων, στην προστασία των υδρόβιων πόρων αλιευτικού ενδιαφέροντος και στην εφαρμογή των αρχών άσκησης υπεύθυνης αλιείας & υδατοκαλλιέργειας

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Ειδικότερα οι παρεμβάσεις των ελέγχων στα πλαίσια επίτευξης του βασικού στόχου αποσκοπούν στη επίτευξη των εξής επί μέρους στόχων :

Η Εντατικοποίηση των ελέγχων σε όλους τους τύπους και τις προδιαγραφές των αλιευτικών σκαφών (μηχανές, μήκος κλπ) .

Η συνεχής βελτίωση της παρακολούθησης των μεγεθών του αλιευτικού στόλου και της λειτουργίας του Κοινοτικού Αλιευτικού Μητρώου (ΚΑΜ).

Η εντατικοποίηση των ελέγχων και συνέχιση της στατιστικής καταγραφής του ερυθρού τόνου.

Η αυστηρότερη επιτήρηση του θαλάσσιου χώρου και η παρακολούθηση αλιευτικών σκαφών τρίτων χωρών.

Η εντατικότερη άσκηση επιθεωρήσεων και ελέγχων κατά τις εκφορτώσεις των αλιευτικών σκαφών στα λιμάνια, Ιχθυόσκαλες και προβλήτες.

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Οι παραπάνω στόχοι θα επιτευχθούν με την υλοποίηση μέτρων στις ακόλουθες κατηγορίες :

- Μέτρα για την επέκταση του Δορυφορικού Συστήματος Καταγραφής Στίγματος (VMS), με τη δημιουργία περιφερειακών κέντρων παρακολούθησης
- Μέτρα για την ενίσχυση των αρμόδιων Υπηρεσιών επιθεωρήσεων και Ελέγχων
- Μέτρα για τη κατάρτιση του ασχολούμενου προσωπικού στις αρμόδιες ελεγκτικές Υπηρεσίες .
- Μέτρα για την εφαρμογή πρότυπων έργων επιθεώρησης & παρατήρησης κλπ.

ΠΟΡΟΙ

Η χρηματοδότηση των παρεμβάσεων στις επιθεωρήσεις και τους ελέγχους μπορεί να γίνει μέσω:

- Του κανονισμού «για τη θέσπιση Κοινοτικών μέτρων για την εφαρμογή της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής καθώς και στο τομέα του Δικαίου της Θάλασσας» ή άλλα Κοινοτικά Μέσα ή / και
- Του Προγράμματος Δημόσιων επενδύσεων (ΠΔΕ)
- Άλλων πόρων

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΦΡΩΝ	
Όνομασία δείκτη	Στόχος 2013
Αριθμός επιθεωρήσεων & ελέγχων ανά έτος Τιμή Βάσης έτος 2005: 7.950	8.000
ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	
Όνομασία δείκτη	Στόχος 2013
Ημέρες αφαίρεσης αδειών ανά έλεγχο. Τιμή βάσης έτος 2005 : 2,017	1,90

Συμβολή του Άξονας προτεραιότητας 6 στο Περιβάλλον : Η διαρκής προσπάθεια επίτευξης των στόχων αειφορίας αποτελεί ένα κοινωνικό συμβόλαιο για την προστασία των συμφερόντων τόσο της παρούσας, όσο και των μελλοντικών γενεών στην εξασφάλιση της καλής ποιότητας του περιβάλλοντος και επάρκειας των φυσικών πόρων. Ο ρόλος του ελέγχου είναι σημαντικός για την τήρηση των όρων του συμβολαίου αυτού. Η επάρκεια των επιχειρησιακών μέσων είναι καθοριστικής σημασίας τόσο λόγω των πολυάριθμων πιέσεων που υφίσταται το περιβάλλον όσο και λόγω των φυσικών ιδιοτεροτήτων της χώρας (μεγάλο μήκος ακτογραμμής και έκταση θαλάσσιας περιοχής, πολυάριθμα νησιά). Εκτιμάται ότι η συμβολή του άξονα 6 μπορεί να έχει πολλαπλασιαστικά θετικά αποτελέσματα για την επιτυχία του Στρατηγικού Σχεδισμού.

3.7.2 ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ –ΔΕΔΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Είναι γνωστό ότι η αλιευτική διαχείριση εξαρτάται από τα στοιχεία και την επιστημονική γνώση ενώ η επιστημονική συμβουλή είναι βασική προϋπόθεση για την αλιευτική διαχείριση σύμφωνα με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική (ΚΑ.Π.). Η νέα Κ.Α.Π. υποστηρίζει ότι το σύνολο των κοινοτικών διαχειριστικών μέτρων για την αλιεία θα πρέπει να βασίζονται σε επιστημονικές συμβουλές οι οποίες είναι ανεξάρτητες από οποιαδήποτε μη επιστημονική βάση. Τα διαχειριστικά μέτρα γίνονται όλο και περισσότερο σύνθετα όσο τα ιχθυοαποθέματα απειλούνται από την υπεραλίευση, ρύπανση, κλιματικές αλλαγές και άλλες αντικρουόμενες χρήσεις της θάλασσας και των ωκεανών.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Η επιτάχυνση του προγράμματος της συλλογής των αλιευτικών στοιχείων για την στήριξη της διαμόρφωσης της αλιευτικής πολιτικής, την αποτελεσματικότερη διαχείριση των κοινών αλιευτικών πόρων και την βέλτιστη εκμετάλλευση και διατήρηση των αποθεμάτων.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Συλλογή αλιευτικών στοιχείων (αλιευτική ικανότητα, αλιευτική προσπάθεια, απορρίψεις, εκφορτώσεις, βιολογική δειγματοληψία, μεταποίηση, κοινωνικά και οικονομικά στοιχεία αλιευτικού κλάδου)
- Εθνικός και διεθνής συντονισμός και επιστημονική ενημέρωση

- Εκτίμηση της βιομάζας των αποθεμάτων βενθοπελαγικών και μικρών πελαγικών ψαριών
- Εκτίμηση εκφορτωμένων και απορριπτόμενων αλιευμάτων
- Εκτίμησης της κοινωνική και οικονομική κατάσταση του αλιευτικού κλάδου
- Δημιουργία πολυετών σειρών συγκεντρωτικών και επιστημονικών στοιχείων και καταχώρηση τους σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων
- Παρακολούθηση των μεταναστεύσεων των μεγάλων πελαγικών ψαριών

ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΣΤΟΧΩΝ

Για την επίτευξη των στόχων είναι απαραίτητο να ληφθούν μέτρα για :

- Την οργάνωση δικτύου διεθνούς συντονισμού και επιστημονικής ενημέρωσης.
- Την οργάνωση ειδικής επιστημονικής επιτροπής συντονισμού της αλιευτικής ερευνητικής πολιτικής και γνωμοδότησης για την ποιότητα των αλιευτικών στοιχείων.
- Την οργάνωση Εθνικού δικτύου συλλογής αλιευτικών, κοινωνικών και οικονομικών στοιχείων του αλιευτικού κλάδου (αλιευτική ικανότητα, αλιευτική προσπάθεια, απορρίψεις, εκφορτώσεις, βιολογική δειγματοληψία, μεταποίηση, κοινωνικά και οικονομικά στοιχεία αλιευτικού κλάδου)

ΠΟΡΟΙ

Η χρηματοδότηση των παρεμβάσεων στις επιθεωρήσεις και τους ελέγχους θα γίνει μέσω:

- Συγχρηματοδοτήσεις από Κοινοτικούς πόρους εκτός του Ε.Τ.Α. ή / και
- Εθνικών Προγραμμάτων μέσω του Προγράμματος Δημόσιων Επενδύσεων (ΠΔΕ)

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΦΡΩΝ	
Όνομασία δείκτη	Στόχος 2013
Διατιθέμενες πιστώσεις/ έτος Τιμή Βάσης έτος 2005 1.800.000 Ευρώ	+ 20%
ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	
Όνομασία δείκτη	Στόχος 2013
Αριθμός ειδών που μελετούνται τα αποθέματά τους/ έτος Τιμή Βάσης έτος 2005: 20	30

Οι εκτιμώμενες Δημόσιες Δαπάνες που απαιτηθούν για την συλλογή των αλιευτικών δεδομένων από το 2007 έως το 2013 θα φθάσουν τα 14.000.000 Ευρώ. Η εκτιμώμενη Κοινοτική συμμετοχή θα φθάσει τα 7.000.000 Ευρώ (50%) ενώ η Εθνική τα 7.000.000 Ευρώ.

Συμβολή του Άξονας προτεραιότητας 6, στο Περιβάλλον : Η χάραξη ορθών στρατηγικών αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προβλημάτων απαιτεί την μέγιστη δυνατή αξιοπιστία στην εκτίμηση της φέρουσας ικανότητας των υδάτινων οικοσυστημάτων, των παραγόντων που καθορίζουν την αφθονία των αλιευτικών αποθεμάτων (αλλά και γενικά των φυσικών πόρων) καθώς και των μηχανισμών που ρυθμίζουν τις παραμέτρους αυτές. Για την εκτίμηση των προηγούμενων συνιστωσών σημαντική είναι η συλλογή αξιόπιστων στοιχείων αλλά και η επιλογή των βέλτιστων επιστημονικών μεθόδων επεξεργασίας τους. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η εκτίμηση της αποδοτικότητας των μέτρων που λαμβάνονται και παρέχεται η δυνατότητα εντοπισμού και διόρθωσης των αναποτελεσματικών στρατηγικών ή τροποποίησης τους ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες.

3.7.3 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο στόλος της Ελληνικής υπερπόντιας αλιείας αποτελείται από μηχανότρατες που δραστηριοποιούνται στα ύδατα Τρίτων χωρών και σε διεθνή ύδατα υπό όρους & προϋποθέσεις στο πλαίσιο αλιευτικών συμφωνιών της Ε.Κ. με τρίτες χώρες και δευτερευόντως στο πλαίσιο ιδιωτικών αλιευτικών συμφωνιών. Ο ελληνικός υπερπόντιος στόλος σταδιακά συρρικνώνεται και το έτος 2005, ο ελληνικός υπερπόντιος στόλος ανήρχετο σε 27 σκάφη. Τα πλέον εμπορικά είδη των αλιευόμενων ειδών είναι: σουπιές, φαγκριά, γαρίδες, μπαρμπούνια, χταπόδια, συναγρίδες, γλώσσες και λυθρίνια.

Για τις αλιευτικές συμφωνίες που συνάπτει η Ευρωπαϊκή Ένωση με τις Τρίτες Χώρες δεν διαφαίνονται καλές προοπτικές, καθόσον οι οικονομικές απαιτήσεις των Τρίτων χωρών, σε συνάρτηση με τις εκχωρούμενες από αυτές αλιευτικές δυνατότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι υπερβολικές, η κατάσταση των αποθεμάτων δεν είναι καλή, οι συνθήκες εργασίας σε πολλές από αυτές τις χώρες λόγω ειδικών καθεστώτων είναι δύσκολες και σε ορισμένες περιπτώσεις απαγορευτικές. Ως εκ τούτου υπάρχει σημαντική υποχρησιμοποίηση των αλιευτικών δυνατοτήτων από τα κράτη μέλη, γεγονός που προκαλεί προβληματισμό για το μέλλον των συμφωνιών. Η Ελλάδα έχει εξασφαλίσει λιγοστές αλιευτικές δυνατότητες στη Σενεγάλη, Γουινέα Μπισσάου, Γουινέα Κονάκρι, και Μοζαμβίκη, τις οποίες υποχρησιμοποιεί για τους λόγους που προαναφέρθηκαν.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Η διασφάλιση της επιβίωσης και της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού αλιευτικού στόλου Υπερπόντιας Αλιείας.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Διατήρηση των αλιευτικών δυνατοτήτων των ελληνικών αλιευτικών σκαφών, τα οποία υποχρησιμοποιούν τις περιορισμένες αλιευτικές δυνατότητες που εκχωρούνται από τις αλιευτικές συμφωνίες και εξασφάλιση νέων αλιευτικών δυνατοτήτων .
- Επέκταση αλιευτικών συμφωνιών με τη σύναψη νέων συμφωνιών με Τρίτες Χώρες.
- Εξασφάλιση επαρκούς εφοδιασμού της εγχώριας και κοινοτικής αγοράς.

ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΣΤΟΧΩΝ

Για την επίτευξη των στόχων θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για:

- συμμετοχή σε διαπραγματεύσεις για αλιευτικές συμφωνίες και συμφωνίες εταιρικής σχέσης στον τομέα της αλιείας
- έκδοση νέου νομικού πλαισίου (επικαιροποίηση εθνικής νομοθεσίας)
- εκσυγχρονισμό των αλιευτικών σκαφών για τη βελτίωση των όρων υγιεινής και ασφάλειας επί του σκάφους και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αλιευτικού στόλου υπερπόντιας αλιείας

ΠΟΡΟΙ

Η χρηματοδότηση των παρεμβάσεων που αφορά τις αλιευτικές δραστηριότητες εκτός κοινοτικών υδάτων μπορεί να γίνει μέσω:

- του κανονισμού «για τη θέσπιση Κοινοτικών μέτρων για την εφαρμογή της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής καθώς και στο τομέα του Δικαίου της Θάλασσας» ή / και
- του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας ή / και
- Του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ή/ και
- Ιδιωτικών πόρων

3.8 : ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Ο τομέας της Αλιείας απασχολεί άμεσα 38.151 άτομα στους τρεις (3) επί μέρους κλάδους (31.000 στη συλλεκτική αλιεία, 5.215 στις υδατοκαλλιέργειες και 1.936 στη μεταποίηση & εμπορία των αλιευτικών προϊόντων). Η βασική πρόβλεψη για την εφαρμογή και την υλοποίηση της Στρατηγικής Ανάπτυξης της Αλιείας την επόμενη περίοδο 2007-3013 όσον αφορά την απασχόληση και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού είναι:

- Η περαιτέρω ενίσχυση της συμβολής του τομέα της αλιείας στο οικονομικό και κοινωνικό ιστό των παράκτιων και νησιωτικών περιοχών σε όρους απασχόλησης. Η διατήρηση των εργαζομένων στους τόπους καταγωγής τους και η διαφοροποίηση, θα συμβάλει στην ανάπτυξη περιοχών όπου η αλιεία παίζει σημαντικό οικονομικό ρόλο.
- Η διατήρηση (κυρίως) των θέσεων απασχόλησης στο κλάδο της θαλάσσιας αλιείας και του αλιευτικού στόλου. Η διατήρηση των θέσεων απασχόλησης θα επιτευχθεί όχι μόνο με μέτρα & δράσεις του άξονα προτεραιότητας 1 (εκσυγχρονισμοί σκαφών, μέτρα κοινωνικού και οικονομικού χαρακτήρα), αλλά και μέσα από τις πολιτικές που θα εφαρμοστούν στα πλαίσια των αξόνων προτεραιότητας, 3 , 4 και 5.
- Η ενίσχυση της απασχόλησης και η αύξηση των θέσεων εργασίας στην υδατοκαλλιέργεια και στη μεταποίηση & εμπορία αλιευτικών προϊόντων. Παράλληλα θα ενισχυθεί η απασχόληση σε συναφείς οικονομικούς κλάδους της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης, όπως είναι οι μεταφορές, η ενέργεια , το εμπόριο (χονδρικό και λιανικό), η διατροφή, ο τουρισμός κλπ.
- Η διατήρηση αλλά και η ενίσχυση της απασχόλησης μέσω της διαφοροποίησης και της πολυαπασχόλησης στις αλιευτικές περιοχές, ιδίως σε εκείνες όπου θα εφαρμοστούν ολοκληρωμένες τοπικές πολιτικές για την αειφόρο ανάπτυξη τους.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ

Οι Στρατηγικές, οι Γενικοί και Ειδικό Στόχοι του Εθνικού σχεδίου, και οι νέες πολιτικές του τομέα της αλιείας θα έχουν θετική επίπτωση στη οικονομική βιωσιμότητα των κλάδων του τομέα και αναλυτικά :

- **Θαλάσσια αλιεία** (συλλεκτική Αλιεία): Η πολιτική της βιώσιμης εκμετάλλευσης των έμβιων πόρων και η αειφορική διαχείριση θα εξασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη οικονομική βιωσιμότητα της αλιευτικής δραστηριότητας, την εξασφάλιση θέσεων εργασίας και εισοδήματος των εργαζομένων στην αλιεία και την παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας και ανταγωνιστικής τιμής για τον καταναλωτή.
- **Υδατοκαλλιέργεια**: Η πολιτική για την αειφορική ανάπτυξη του κλάδου των υδατοκαλλιεργειών, και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των παραγομένων προϊόντων και των επιχειρήσεων ενισχυμένη και με τη χορήγηση ενισχύσεων, θα εξασφαλίσει μακροπρόθεσμα την οικονομική βιωσιμότητα του κλάδου και των εργαζομένων σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον, ιδιαίτερα σε νησιωτικές και παράκτιες περιοχές .
- **Μεταποίηση και εμπορία αλιευτικών προϊόντων**. Η πολιτική για την ανάπτυξη βιώσιμων επιχειρήσεων και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας

του κλάδου της μεταποίησης με τη χορήγηση ενισχύσεων, θα εξασφαλίσει μακροπρόθεσμα την οικονομική βιωσιμότητα του κλάδου και των εργαζομένων .

- **Αλιευτικές περιοχές:** Η πολιτική για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών με τη δημιουργία ενός προτύπου πολυαπασχόλησης και διασύνδεσης των διαφόρων τομέων μεταξύ τους, θα οδηγήσει μακροπρόθεσμα και στη βελτίωση της ανάπτυξης και της οικονομικής βιωσιμότητας των περιοχών αυτών και των κατοίκων. Η πολιτική αυτή η οποία θα προέλθει από μια προσέγγιση “bottom-up” και θα εφαρμοστεί σε τοπικό επίπεδο από τις Τοπικές Ομάδες Δράσεις Αλιείας, δίνει μια νέα διέξοδο στην ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών ιδιαίτερα αυτών που έχουν μια μορφή εξάρτησης από την αλιείας.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ Γ' ΚΠΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ-ΣΥΝΑΦΕΙΑ & ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ
ΜΕΤΑΞΥ Ε.Σ.Σ.Α. ΑΛΙΕΙΑΣ, Ε.Σ.Π.Α. & Ε.Σ.Σ.Α. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ 2007-2013

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΣΥΝΑΦΕΙΑ & ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ Ε.Σ.Σ.Α. ΑΛΙΕΙΑΣ, Ε.Σ.Π.Α. & Ε.Σ.Σ.Α. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

4.1 ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ Ε.Σ.Σ.Α. ΑΛΙΕΙΑΣ, Ε.Σ.Π.Α. & Ε.Σ.Σ.Α. - ΚΥΡΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΥ

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Αλιείας (ΕΣΣΑΑΛ) και το Εθνικό Σχέδιο Στρατηγικής Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΣΣΑΑ) αποτελούν τα δύο προγραμματικά κείμενα, όπου περιγράφεται η στρατηγική της χώρας για την ανάπτυξη του τομέα γεωργίας και των αγροτικών περιοχών /περιοχών της υπαίθρου όπως επίσης και του τομέα της αλιείας και των αλιευτικών περιοχών.

Η επιλεχθείσα στρατηγική θα υλοποιηθεί μέσω δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, που είναι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 (ΠΑΑ), το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο για την Αγροτική Ανάπτυξη (ΕΓΤΑΑ) και το ΕΠ Αλιείας 2007-2013 (ΕΠΑΛ), που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ).

Τα δύο προγραμματικά έγγραφα και τα αντίστοιχα ΕΠ σε επίπεδο στρατηγικής και στόχων είναι απόλυτα συνεκτικά και συμπληρωματικά με το ΕΣΠΑ και τα ΕΠ που θα χρηματοδοτηθούν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία κατά τη Δ΄ Προγραμματική περίοδο.

Τα δύο Προγράμματα (ΠΑΑ και ΕΠΑΛ) περιλαμβάνουν τρεις κοινές βασικές ενότητες παρεμβάσεων που στοχεύουν:

- στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενή τομέα (γεωργία – αλιεία)
- στην προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο διαχείριση των πόρων
- στη διαφοροποίηση της οικονομίας των αγροτικών περιοχών και των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία.

Κατά τη Δ΄ Προγραμματική περίοδο, τόσο μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων όσο και μέσω κυρίως του ΕΓΤΑΑ, επιχειρείται να διασφαλισθούν οι ομαλές συνθήκες μετάβασης των αγροτικών περιοχών στα νέα δεδομένα που διαμορφώνει η αναθεώρηση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ) και η αναγκαιότητα μείωσης της αλιευτικής προσπάθειας στα κράτη μέλη για την προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος. Η προσαρμογή στα νέα δεδομένα και η μείωση της εξάρτησης σε όρους απασχόλησης και εισοδήματος των περιοχών της υπαίθρου δεν μπορεί να εξυπηρετηθεί μόνο από τους πόρους των δύο Ταμείων (ΕΓΤΑΑ και ΕΤΑ) και προϋποθέτει τη διαθεση σημαντικών πόρων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής.

Η βελτίωση των φυσικών και τεχνολογικών δομών προσπελασιμότητας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη μείωση του κόστους μεταφοράς των γεωργικών προϊόντων από τις περιοχές παραγωγής στους τόπους κατανάλωσης, στο εσωτερικό της χώρας αλλά και στο εξωτερικό. Κατά συνέπεια, το σύνολο των παρεμβάσεων που σχετίζονται με την αναβάθμιση και τη δημιουργία υποδομών στον τομέα των μεταφορών στις περιοχές της υπαίθρου θα καλυφθεί από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής.

Παράλληλα, οι παρεμβάσεις του ΕΣΠΑ για την επέκταση των ευρυζωνικών δικτύων στο σύνολο της χώρας θα συμβάλλουν στη μείωση του χάσματος ως προς τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών.

Σημαντική είναι η συμβολή των παρεμβάσεων του ΕΓΤΑΑ για την επίτευξη των προτεραιοτήτων της εθνικής περιβαλλοντικής πολιτικής για την προστασία των εδαφών, των υδάτων και των ευαίσθητων οικολογικά περιοχών, μέσω των αγροπεριβαλλοντικών δράσεων του Άξονα Προτεραιότητας 2 του ΠΑΑ «Βελτίωση του περιβάλλοντος

και της Υπαίθρου», αλλά και της επίτευξης των στόχων του Κίτο (δασοπεριβαλλοντικά μέτρα) στο πλαίσιο του ίδιου Άξονα Προτεραιότητας.

Οι παρεμβάσεις για την δημιουργία/επέκταση/αναβάθμιση των υποδομών που σχετίζονται με την διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων και την προμήθεια πόσιμου ύδατος στις αγροτικές περιοχές θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής

Η διαφοροποίηση της οικονομίας των αγροτικών περιοχών/περιοχών της υπαίθρου καθώς και των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία, αλλά και η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων τους, θα εξυπηρετηθεί από το σύνολο των Ταμείων. Η θέσπιση κριτηρίων διαχωρισμού μεταξύ των ομοειδών αυτών κατηγοριών πράξεων πρέπει, κατά βάση, να αντανάκλα τις προτεραιότητες των επιμέρους πολιτικών των ταμείων (περιφερειακή πολιτική, πολιτική αγροτικής ανάπτυξης, αλιευτική πολιτική), το σύνολο των οποίων, όμως, επηρεάζεται από τη διάσταση του χώρου. Ωστόσο, η μεγάλη έκταση των αγροτικών περιοχών, το μήκος της ακτογραμμής και το πλήθος των νησιών καθιστούν απαγορευτική την υιοθέτηση του «χωρικού – γεωγραφικού» κριτηρίου ως μόνου κριτηρίου διαχωρισμού των πράξεων των Ταμείων, διότι είναι δεδομένο ότι οι πόροι του ΕΓΤΑΑ και του ΕΤΑ δεν επαρκούν για να καλύψουν επαρκώς τις ανάγκες των περιοχών, όπου τα εν λόγω ταμεία παρεμβαίνουν με δράσεις ομοειδείς.

Ως εκ τούτου τα κριτήρια διαχωρισμού των ομοειδών πράξεων που θα ενισχυθούν από τα διάφορα ταμεία στις αγροτικές και τις αλιευτικές περιοχές αποτελούν ένα συγκερασμό χωρικών – γεωγραφικών, οικονομικών και διοικητικών κριτηρίων, που, ειδικότερα, σχετίζονται με:

- Την κλίμακα και το ύψος του προϋπολογισμού των έργων
- Το είδος του τελικού δικαιούχου.για τα μικρά δημόσια έργα
- Την επαγγελματική ιδιότητα του εν δυνάμει δικαιούχου (π.χ. γεωργοί και αλιείς), το είδος της επένδυσης (π.χ. ίδρυση ή εκσυγχρονισμός), τον κλάδο της οικονομικής δραστηριότητας, αλλά και την περιοχή παρέμβασης του Άξονα 3 «Ποιότητα Ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της Αγροτικής Οικονομίας», του Άξονα Προτεραιότητας 4 «Προσέγγιση LEADER» για το ΠΑΑ και του Άξονα Προτεραιότητας 4 «Προσέγγιση LEADER» του το Ε.Π Αλιείας 2007 -2013, για τα καθεστώτα ενίσχυσης
- Τη φύση και τους ειδικότερους στόχους των έργων. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα θεματικά πεδία διαχωρισμού:
  - οι παρεμβάσεις για την προστασία και ανάδειξη της αγροτικής / αλιευτικής πολιτιστικής κληρονομιάς ενισχύονται αποκλειστικά από το ΕΓΤΑΑ ή ΕΤΑ αντίστοιχα.
  - οι παρεμβάσεις για τη βελτίωση των υποδομών στους τομείς της υγείας-πρόνοιας και της εκπαίδευσης δύνανται ενισχύονται αποκλειστικά από το ΕΤΠΑ
  - οι παρεμβάσεις στον τομέα του πολιτισμού με σκοπό την προστασία και ανάδειξη των μνημείων και αρχαιολογικών χώρων, η πλειονότητα των οποίων βρίσκεται σε αγροτικές περιοχές, δύνανται να ενισχυθούν από το ΕΤΠΑ
  - Οι παρεμβάσεις στον τομέα του περιβάλλοντος σε ό,τι αφορά στις περιοχές Natura 2000 θα ενισχυθούν κατά προτεραιότητα από το ΕΤΠΑ, πλην των εισοδηματικών ενισχύσεων προς παραγωγούς, οι οποίες θα καλυφθούν από το ΕΓΤΑΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τεχνικό εγχειρίδιο της DG Environment. Σε ότι αφορά τους υδάτινους πόρους, οτιδήποτε αφο-

ρά έγγειες βελτιώσεις και άρδευση (υποδομές, διαχείριση υδάτων) θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΓΤΑΑ, ενώ οι υπόλοιπες παρεμβάσεις θα καλυφθούν από το ΕΤΠΑ.

Τα ανωτέρω αποτελούν ενδεικτικές κατηγορίες κριτηρίων διαχωρισμού και θα εξειδικευτούν αναλυτικότερα σε επίπεδο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Η ενίσχυση του αποκεντρωμένου δικτύου Κοινωνικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών στις αγροτικές περιοχές μέσω των δράσεων του ΕΚΤ συμβάλει στην ενίσχυση της απασχόλησης και την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής.

Σε ό,τι αφορά στις αμιγώς τομεακές προτεραιότητες των δύο Προγραμμάτων για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενή τομέα, αυτές στοχεύουν στην εξυπηρέτηση του κεντρικού στρατηγικού στόχου του ΕΣΠΑ «Η Ελλάδα της νέας περιόδου 2007-2013 στοχεύει στην ανάδειξη της ως μιας εξωστρεφούς χώρας με ισχυρή διεθνή παρουσία: Μια Ελλάδα παραγωγική, ανταγωνιστική και με έμφαση στην ποιότητα και την καινοτομία» και την Θεματική Προτεραιότητα «Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας», με δεδομένο ότι σημαντικό τμήμα των ελληνικών εξαγωγών προέρχεται από τον πρωτογενή τομέα.

Η συνέργεια, συμπληρωματικότητα και συνοχή μεταξύ των Αξόνων Προτεραιότητας του ΕΣΣΑΑ και ΕΣΣΑΑΛ, αφενός, και των θεματικών και χωρικών προτεραιοτήτων του ΕΣΠΑ, αφετέρου, παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί, λαμβάνοντας υπόψη ότι υποδομές που σχετίζονται με υδατοκαλλιέργειες συγχρηματοδοτούνται μόνο από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ).

Συσχέτιση αξόνων προτεραιότητας αγροτικής ανάπτυξης και αλιείας με τις θεματικές προτεραιότητες του ΕΣΠΑ

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΣΠΑ		ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ	ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΩΣ ΤΟΠΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	ΧΩΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ
ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑΣ	•		(•)	(•)	•	
	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ					•	
	ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΣΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	•			(•)		•
	ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ LEADER	•					•
ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ	ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΛΙΕΙΑ						
	ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	•				•	
	ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΜΕΤΡΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ						
	ΔΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	•		(•)		•	•
	ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ				(•)	•	
	ΧΡΗΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ					•	

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Πίνακα, η Θεματική Προτεραιότητα «Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας» παρουσιάζει άμεση και σημαντική συνάφεια και συνέργεια:

- με τον Άξονα Προτεραιότητας 1 «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας» του ΠΑΑ, που αποτελεί ταυτόχρονα και Γενικό του Στόχο, και
- με τους Άξονες Προτεραιότητας 3 «Ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση τη αγροτικής οικονομίας» και 4 «Προσέγγιση Leader» του ΠΑΑ, κυρίως λόγω των δράσεων που περιλαμβάνουν και σχετίζονται με την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος της χώρας.

Κατ' αντιστοιχία, η Θεματική Προτεραιότητα «Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας» παρουσιάζει άμεση συνάφεια και συνέργεια με τους Άξονες Προτεραιότητας 2 «Υδατοκαλλιέργειες – μεταποίηση και εμπορία αλιευτικών προϊόντων» και 4 «Αειφόρος ανάπτυξη αλιευτικών περιοχών» του ΕΠΑΛ.

Στη Θεματική Προτεραιότητα «Κοινωνία της γνώσης και καινοτομία» υπάρχει έμμεση συνέργεια με τον Άξονα Προτεραιότητας 1 του ΠΑΑ «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας», κυρίως λόγω των μέτρων που περιλαμβάνει και αφορά στην εισαγωγή της καινοτομίας στην αγροτική παραγωγή, όπως επίσης έμμεση και με τον Άξονα Προτεραιότητας 3 του ΕΠΑΛ «Διάρθρωση του κλάδου & οικονομικό περιβάλλον - μέτρα συλλογικού ενδιαφέροντος», που περιλαμβάνει την ενίσχυση καινοτομικών δράσεων.

Στη Θεματική Προτεραιότητα «Απασχόληση και κοινωνική συνοχή» εντοπίζεται έμμεση συνέργεια με τους Άξονες Προτεραιότητας 1 «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας», και 3 «Ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας» του ΠΑΑ καθώς και τον Άξονα Προτεραιότητας 5 «Ανθρώπινο κεφάλαιο & κοινοτικές πολιτικές» του ΕΠΑΛ, καθώς στους Άξονες αυτούς περιλαμβάνονται δράσεις κατάρτισης γεωργών και αλιέων.

Στη Θεματική Προτεραιότητα «Ελκυστικότητα της Ελλάδος και των περιφερειών ως τόπου επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης» παρουσιάζεται άμεση συνέργεια με τους Άξονες Προτεραιότητας 1 «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας» και 2 «Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου» του ΠΑΑ καθώς και τους Άξονες Προτεραιότητας 2 «Υδατοκαλλιέργειες – μεταποίηση και εμπορία αλιευτικών προϊόντων», 4 «Αειφόρος ανάπτυξη αλιευτικών περιοχών», 5 «Ανθρώπινο κεφάλαιο & κοινοτικές πολιτικές» και 6 «Χρηστή διαχείριση της κοινής αλιευτικής πολιτικής Κ.Α.Π.» του ΕΠΑΛ, καθώς το σύνολο των δράσεων αφορά στην ενσωμάτωση της προστασίας του περιβάλλοντος στη γεωργική και αλιευτική δραστηριότητα.

Τέλος, έντονη χωρική διάσταση παρουσιάζουν οι Άξονες Προτεραιότητας 3 «Ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση τη αγροτικής οικονομίας» και 4 «Προσέγγιση Leader» του ΠΑΑ καθώς και ο Άξονας Προτεραιότητας 4 «Αειφόρος ανάπτυξη αλιευτικών περιοχών» του ΕΠΑΛ.

4.2 ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

Στο ΕΣΠΑ που εξελίσσεται παράλληλα με το ΚΠΣ, πέραν του στόχου της πλήρους απορρόφησης, προτάσσεται η **πολιτική μεγιστοποίησης της αναπτυξιακής απόδοσης των παρεμβάσεων**, σε πλήρη συνάφεια με τη μακροοικονομική πολιτική και σε συναρμογή του εθνικού σχεδιασμού με τον συγχρηματοδοτούμενο. Δομικά στοιχεία της πολιτικής αυτής αποτελούν η επιτελική εποπτεία του αναπτυξιακού προγραμματισμού και της εφαρμογής των πολιτικών, η ενίσχυση των ικανοτήτων των

φορέων προγραμματισμού, διαχείρισης, ελέγχου και υλοποίησης, η προώθηση νέων και βιώσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων και η ενδυνάμωση της εταιρικής σχέσης και της συνυπευθυνότητας των περιφερειακών και τοπικών αρχών. Κρίσιμη θεωρείται η περίοδος προσαρμογής για την αφομοίωση των μέσων που θα επιτρέψουν το σταδιακό μετασχηματισμό φορέων και διαδικασιών ώστε και η μετάβαση στο νέο σύστημα να συντελεστεί ομαλά και να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά τυχόν εκκρεμότητες κατά τη λήξη του Γ'ΚΠΣ.

Όργανα εποπτείας, παρακολούθησης και συντονισμού

α) Ετήσια Διάσκεψη Προέδρων Επιτροπών Παρακολούθησης (ΕΔΙΠ)

Η Διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών Παρακολούθησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ έχει ως αποστολή την παρακολούθηση της εφαρμογής των ΕΠ συνολικά αλλά και σε σχέση με τη θεματική, περιφερειακή και χωρική προσέγγιση του ΕΣΠΑ και τη συμπληρωματικότητα με το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΑ. Στο πλαίσιο αυτό η ΕΔΙΠ υποβάλλει σχετική ετήσια έκθεση στη ΔΕΠ και δίνει κατευθύνσεις στις Επιτροπές Παρακολούθησης των ΕΠ. Στην ΕΔΙΠ συμμετέχουν οι Πρόεδροι των Επιτροπών Παρακολούθησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, της Αρχής Πιστοποίησης, εκπρόσωποι των αρμόδιων Υπουργείων και αντιπρόσωποι των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και αντιπροσωπευτικών μη κυβερνητικών οργανώσεων. Πρόεδρος της ΕΔΙΠ είναι ο Υφυπουργός Οικονομίας & Οικονομικών, αρμόδιος για θέματα Κοινοτικών Προγραμμάτων.

Β) Εθνική Αρχή Συντονισμού Αναπτυξιακών Προγραμμάτων

Η Εθνική Αρχή Συντονισμού εδρεύει στο Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών, παρακολουθεί την ορθή εφαρμογή των ΕΠ και την αποτελεσματική λειτουργία των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ), διασφαλίζει τον ορθολογικό προγραμματισμό ενεργειών και πόρων και την τήρηση του Κοινοτικού κανονιστικού πλαισίου, εξασφαλίζει το συντονισμό μεταξύ των ΕΠ και των ΕΓΤΑΑ και ΕΤΑ, συντονίζει τη χρηματοδοτική στήριξη άλλων μέσων (ΕΤΕπ, Ταμείο Αλληλεγγύης, ΕΟΧ κλπ) και παρακολουθεί το σχεδιασμό και την εφαρμογή συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κρατικών ενισχύσεων για τις οποίες οι Διαχειριστικές Αρχές των ΕΠ διασφαλίζουν ότι τηρούνται οι κανόνες που βρίσκονται σε ισχύ τη χρονική στιγμή που λαμβάνει χώρα η έγκριση της κάθε ενίσχυσης.

Η Εθνική Αρχή Συντονισμού ενεργεί υποστηρικτικά της ΔΕΠ και της ΕΔΙΠ και αποτελεί το σύνδεσμο με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το ΕΣΠΑ.

Γ) Συντονισμός ΕΠ του ΕΣΠΑ με ΕΓΤΑΑ και ΕΤΑ

Για το συντονισμό των ΕΠ του ΕΣΠΑ με τα ΕΓΤΑΑ και ΕΤΑ, θεσπίζεται, στο πλαίσιο της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, μηχανισμός προώθησης της συμπληρωματικότητας των δράσεων σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς χάραξης πολιτικής, χωρικά (περιοχή παρέμβασης) και θεματικά (τομέας παρέμβασης), που λειτουργεί σε επίπεδο α) Προγραμματισμού, β) Παρακολούθησης υλοποίησης (Διαχειριστικές Αρχές), και γ) Επανεξέτασης Στρατηγικής (Εθνική Αρχή Συντονισμού και Διαχειριστικές Αρχές του ΠΑΑ και του ΕΠΑ).

- Στο πρώτο επίπεδο, ο μηχανισμός αυτός εξειδικεύει κατευθύνσεις για τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας και του διαχωρισμού των δράσεων και συντονίζει το πλαίσιο εφαρμογής τους, θεματικά και γεωγραφικά.
- Στο δεύτερο επίπεδο, οι Διαχειριστικές Αρχές (ΔΑ) των ΕΠ του ΕΣΠΑ, του ΠΑΑ και του ΕΠΑ τηρούν τις κατευθύνσεις κατά τη διαδικασία επιλογής των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων. Σε ετήσια βάση, συντάσσουν ειδική αναφορά για την πρόοδο

και αποτελεσματικότητα των δράσεων με χρήση των κωδικών θεματικής και χωρικής διάστασης και τις γνωστοποιούν στον μηχανισμό αυτό.

- Στο τρίτο επίπεδο και στο πλαίσιο της ανωτέρω ειδικής αναφοράς, ο μηχανισμός, εξετάζει την πρόοδο και αποτελεσματικότητα των δράσεων, προσδιορίζει την ανάγκη αναθεώρησης των κατευθύνσεων και της κατανομής των Κοινοτικών πόρων, συνεπεία αλλαγών στις προτεραιότητες (κοινοτικές, εθνικές, περιφερειακές) ή στις συνθήκες υλοποίησής τους και εισηγείται μέτρα στην ΕΔΙΠ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ Γ' ΚΠΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ε.Σ.Σ.Α.Α**

**ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ 2007-2013**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ε.Σ.Σ.Α.ΑΛ. 2007-2013**ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ε.Σ.Σ.Α.ΑΛ 2007-2013
(εκτίμηση των πόρων που πρέπει να διατεθούν για την εφαρμογή του Σχεδίου, με διάκριση μεταξύ Ε.Τ.Α. & άλλων κοινοτικών και εθνικών πηγών)***σε χιλιάδες ευρώ*

Αξονας Προτεραιότητας	Συνολικό Κόστος Ε.Σ.ΣΑ.ΑΛ	Δημόσια Δαπάνη	Κοινοτική Συμμετοχή		Εθνική Συμμετοχή			Ιδιωτική Συμμετοχή (ενδεικτική)
			Ε.Τ.Α.	Άλλα Ταμεία	Ε.Τ.Α.	Άλλα Συγχ/μενα	Μόνο Εθνική	
1	283.767	97.767	77.236	-	20.531	-	-	186.000
2	171.600	98.600	59.700	-	20.900	-	18.000	73.000
3	97.676	93.676	32.320	37.000	11.356	13.000	-	4.000
4	75.026	55.026	33.326	5.000	11.700	2.500	2.500	20.000
5	28.000	28.000	-	21.000	-	7.000	-	-
6	275.000	275.000	-	15.600	-	19.400	240.000	-
ΣΥΝΟΛΟ	931.069	648.069	202.582	78.600	64.487	41.900	260.500	283.000

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ Γ' ΚΠΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΕΤΑΙΡΟΥΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ 2007-2013

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΕΤΑΙΡΟΥΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ενόψει του σχεδιασμού της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 συγκροτήθηκε η Ομάδα Σχεδιασμού Προγράμματος - ΟΣΠ ΑΛΙΕΙΑΣ με την απόφαση συγκρότησης 173-28/2/2006 του Ειδικού Γραμματέα Προγραμματισμού & Εφαρμογών Γ' ΚΠΣ του ΥΠΑΑΤ και σε συνέχεια της 2/71159/0022/30-12-2006 συστατικής ΚΥΑ των Υπουργών ΥΠΑΑΤ, ΥΠΟΙΟ, ΥΠΕΣΔΑ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3312/2005 (ΦΕΚ 35/Α'/16-02-2005), στο άρθρο 19 του οποίου ρυθμίζεται η συγκρότηση Ομάδων Σχεδιασμού Προγραμμάτων (ΟΣΠ) στα Υπουργεία και τις Περιφέρειες, ενόψει του σχεδιασμού της προγραμματικής περιόδου 2007-2013.

ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΘΕΣΜΙΚΟΥΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ

Η διαβούλευση με τους θεσμικούς και λοιπούς κοινωνικούς εταίρους άρχισε αμέσως μόλις έγιναν γνωστά τα κείμενα του Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας.

Συγκεκριμένα:

1. Πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη στις 4-2-2005 Ημερίδα, σαν παράλληλη εκδήλωση της Έκθεσης «ΖΩΟΤΕΧΝΙΑ», με θέμα «Ανάπτυξη του τομέα της Αλιείας κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013». Την Ημερίδα παρακολούθησαν 190 εκπρόσωποι των τοπικών Υπηρεσιών, των Επαγγελματικών Οργανώσεων της Αλιείας, της Υδατοκαλλιέργειας, της Μεταποίησης και Εμπορίας αλιευτικών προϊόντων, εκπρόσωποι Υπουργείων, εκπρόσωποι Ερευνητικών Ινστιτούτων κλπ. Από τους κοινωνικούς εταίρους ζητήθηκαν προτάσεις για το Εθνικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Αλιείας της περιόδου 2007-2013.
2. Έχουν εκδοθεί από το Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων δύο (2) Εγκύκλιοι υπ αριθμ.225 / 20-1-2005 και 3720 / 18-11-2005, οι οποίες έχουν διαβιβαστεί σε 650 Συλλογικούς φορείς, Υπηρεσίες, Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ινστιτούτα. Στις εγκυκλίους αυτές καθορίζεται η διαδικασία κατάρτισης του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης για τον Τομέα της Αλιείας. Με τις εγκυκλίους αυτές ζητείται από τους εταίρους η υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων, για τις οποίες μάλιστα προτείνεται, για την καλύτερη επεξεργασία τους, να καταρτιστούν μέσα από συγκεκριμένες διαδικασίες, να υποβληθούν με συγκεκριμένη δομή και να σταλούν ταχυδρομικά ή ηλεκτρονικά.
3. Καθορίστηκαν με την Απόφαση αριθμ.1942/24-5-2005, σύμφωνα με το άρθρο 8 του σχεδίου κανονισμού για το Ε.Τ.Α, οι αντιπροσωπευτικοί εταίροι (θεσμικοί και κοινωνικοί), σε στενή συνεργασία με τους οποίους (εταιρική σχέση) θα καταρτιστεί το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Αλιείας (Ε.Σ.Σ.Α.ΑΛ) και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας 2007-2013 (Ε.Π.ΑΛ).
4. Πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 15-16 Απριλίου 2005, Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Προοπτικές Ανάπτυξης του Τομέα της Αλιείας 2007-2013». Το Συνέδριο παρακολούθησαν 500 σύνεδροι από 11 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και από τις δύο υπό ένταξη χώρες Ρουμανία και Βουλγαρία. Τα συμπεράσματα του Συνεδρίου διαβιβάστηκαν σε όλους τους φορείς, το Υπ. Οικονομίας και Οικονομικών και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στο πλαίσιο του Συνεδρίου από τους κοινωνικούς εταίρους υποβλήθηκαν προτάσεις, οι οποίες συζητήθηκαν και ενσωματώθηκαν στα συμπεράσματα του Συνεδρίου.
5. Συμμετείχαμε με εισήγηση στο συνέδριο της Εταιρείας Ανάπτυξης της Αλιείας (ΕΤΑΝΑΛ), η οποία διαχειρίζεται τις Ιχθυόσκαλες. Η εισήγηση είχε σαν θέμα την ανάπτυξη του τομέα της Αλιείας κατά την επόμενη προγραμματική περίοδο 2007-2013.

6. Συμμετείχαμε με εισηγήσεις στα Αναπτυξιακά Συνέδρια που διοργάνωσαν οι Περιφέρειες της χώρας σχετικά με τα αναπτυξιακά προγράμματα της περιόδου 2007-2013.
7. Πραγματοποιήθηκαν διαβουλεύσεις με τις οργανώσεις των Παραγωγών του Τομέα της Αλιείας (Αλιείς, Υδατοκαλλιεργητές, Μεταποιητές) και κατά την διάρκεια των διαβουλεύσεων του Συνεδρίου και εντός του 2006 στα πλαίσια των διαβουλεύσεων της ΟΣΠ ΑΛΙΕΙΑΣ, προκειμένου να ετοιμαστεί το Ε.Σ.Σ.Α.Α.
8. Στην ιστοσελίδα www.alieia.gr έχει δημιουργηθεί ειδική ενότητα με τίτλο: «**4^η Προγραμματική Περίοδος 2007-2013**», όπου παρουσιάζονται συνοπτικά οι εξελίξεις που αφορούν την κατάρτιση του Εθνικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Αλιείας καθώς και του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007-2013. Στην ιστοσελίδα μπορούν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς (συλλογικοί φορείς, υπηρεσίες, επιμελητήρια κλπ) να βρουν τα κείμενα που αφορούν τη νέα περίοδο για τον τομέα της αλιείας. Δηλαδή τα Εθνικά κείμενα (Εγκύκλιοι κλπ), τα Κοινωνικά κείμενα κλπ. Ενώ στο e-mail: infoalieia@mou.gr μπορούν όλοι οι φορείς να στέλνουν τις προτάσεις τους και να θέτουν τα ερωτήματά τους.
9. Για την αναγκαιότητα του συντονισμού και την επίτευξη της συμπληρωματικότητας των παρεμβάσεων των διαφόρων τομέων πολιτικής έχουν αρχίσει οι συναντήσεις και συσκέψεις (ενώ παράλληλα έχουν σταλεί και προτάσεις) με τις Υπηρεσίες των άλλων Υπουργείων που έχουν την ευθύνη χάραξης και εφαρμογής των πολιτικών αυτών. Παράλληλα συστάθηκε με την αριθμ.9154/ΕΥΣΣΑΑΠ 555/ 28-2-2006 Απόφαση του Υπ. Οικ. & Οικονομικών συντονιστική Ομάδα Εργασίας για τα προγράμματα των Διαρθρωτικών Ταμείων και ΕΓΤΑΑ – ΕΤΑ της προγραμματικής περιόδου 2007-2013, η οποία έχει ήδη πραγματοποιήσει σειρά συσκέψεων προκειμένου να εξετάσει και να συζητήσει θέματα όπως τα ακόλουθα :
  - Ανάλυση σημείων των Κανονισμών (Διαρθρωτικών Ταμείων και ΕΓΤΑΑ – ΕΤΑ) και εξεύρεση υποχρεώσεων που προκύπτουν για το ΕΣΠΑ –ΕΣΣΑΑΛ και τα επιμέρους επιχειρησιακά προγράμματα.
  - Καθορισμό τομέων παρέμβασης, οι οποίοι χρίζουν συντονισμού σε επίπεδο στρατηγικών σχεδίων (ΕΣΠΑ και ΕΣΣΑΑΛ). Προετοιμασία για οργάνωση θεματικών δικτύων στους τομείς που εμπλέκονται άλλοι φορείς χάραξης πολιτικής (ΥΠ. Ανάπτυξης, ΥΠΕΧΩΔΕ, Υπ. Απασχόλησης).
  - Εξέταση χρονοδιαγραμμάτων υποβολής ΕΣΠΑ – ΕΣΣΑΑΛ με βάση τους κανονισμούς και καθορισμός κοινού χρονοδιαγράμματος για τις απαιτούμενες διαδικασίες σχεδιασμού τους.
  - Οργάνωση εργασιών για την επίτευξη της συμπληρωματικότητας και της συνέργειας των δράσεων που θα ενισχυθούν από τα Διαρθρωτικά, το ταμείο Αγροτικής ανάπτυξης και το Ε.Τ.Α. Καθορισμός στρατηγικών προτεραιοτήτων και ενδεικτικών τομέων παρέμβασης με βάση κατευθυντήριες γραμμές και αναγνώριση τομέων που χρίζουν συντονισμό.
  - Συζήτηση επί του καθορισμού κοινών αρχών διαχείρισης, εφαρμογής και ελέγχου.
10. Το 1^ο Σχέδιο του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Αλιείας 2007-2013 (Ε.Σ.Σ.Α.ΑΛ) διαβιβάστηκε με το αριθμ.1880/28-6-2006 έγγραφο, στους αντιπροσωπευτικούς εταίρους οι οποίοι έχουν καθοριστεί με την αριθμ. 1942/24-5-2005 Απόφαση. Οι κοινωνικοί & λοιποί εταίροι ανταποκρίθηκαν στη πρόσκληση και είκοσι δύο (22) Φορείς απέστειλαν τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις τους.

11. Το πρώτο σχέδιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Αλιείας 2007-2013 (Ε.Σ.Σ.Α.ΑΛ) αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα www.alieia.gr, στην οποία μπορούσαν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς (συλλογικοί φορείς, υπηρεσίες, επιμελητήρια κλπ) να δουν το κείμενο και στο e-mail : infoalieia@mou.gr να στέλνουν τις προτάσεις τους και να θέτουν τα ερωτήματά τους.
12. Στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Επ. Προγράμματος Αλιείας 2000-2006 η οποία συνεδρίασε στις 2-7-2006 (9^η Συνεδρίαση) παρουσιάστηκε αναλυτικά το 1^ο Σχέδιο του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Αλιείας και αναπτύχθηκαν απόψεις και προτάσεις από τους συμμετέχοντες κοινωνικούς & λοιπούς εταίρους.
13. Οι προτάσεις των κοινωνικών εταίρων και των λοιπών φορέων οι οποίες είχαν σταλεί γραπτά ή είχαν αναπτυχθεί προφορικά κατά την συνεδρίαση της 9^{ης} Επιτροπής Παρακολούθησης, ελήφθησαν υπόψη για την σύνταξη του τελικού σχεδίου του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Αλιείας 2007-2013.

ΠΙΝΑΚΕΣ Ε.Σ.Σ.Α. ΑΛΙΕΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ 2007-2013

Παρατηρήσεις για την ανάγνωση των πινάκων

- Οι ποσότητες αναφέρονται σε τόνους, οι αξίες σε χιλιάδες ευρώ
- Αξίες των ετών 2000 και 2001 εκφράσθηκαν σε ευρώ με την ισοδυναμία 1 ευρώ = 340 δρχ
- Η μικρή παράκτια αλιεία αφορά σκάφη με ιπποδύναμη μικρότερη ή ίση των 19 HP
- Τυχόν μικροδιαφορές οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΠΙΝΑΚΕΣ**ΠΙΝΑΚΑΣ 1
ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ****Αριθμός Σκαφών ανά τύπο**

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Τράτες	361	353	338	339	330	330
Γρι-γρι	334	334	327	317	310	302
Πεζότρατες	401	401	378	373	372	367
Υπερ-Ατλαντικά	53	53	52	43	36	27
Παράκτια >12m	481	493	448	447	432	425
Παράκτια < 12m	18.181	18.240	17.739	17.342	17.049	16.818
	19.810	19.876	19.282	18.861	18.529	18.269
	100,0%	100,3%	97,3%	95,2%	93,5%	92,2%

Ολικά kW ανά τύπο

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Τράτες	105.169	103.978	98.686	98.770	96.291	96.275
Γρι-γρι	58.160	58.366	57.172	55.631	54.855	53.587
Πεζότρατες	24.803	24.803	23.316	22.927	22.889	22.570
Υπερ-Ατλαντικά	32.395	32.395	30.013	23.894	18.425	14.411
Παράκτια >12m	47.083	48.193	42.497	42.046	40.515	39.098
Παράκτια < 12m	354.204	356.604	343.028	326.147	317.499	311.619
	621.815	624.339	594.712	569.415	550.474	537.560
	100,0%	100,4%	95,6%	91,6%	88,5%	86,5%

Ολικά GT ανά τύπο

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Τράτες	29.116	29.546	28.315	29.440	30.399	31.433
Γρι-γρι	11.904	11.985	11.910	12.024	12.000	11.899
Πεζότρατες	2.755	2.755	2.566	2.523	2.518	2.475
Υπερ-Ατλαντικά	18.899	18.899	15.798	12.618	9920	7.224
Παράκτια >12m	8.827	9.165	8.265	8.192	7.901	7.672
Παράκτια < 12m	35.477	35.972	34.856	33.560	32.956	32.684
	106.978	108.322	101.710	98.357	95.694	93.387
	100,0%	101,3%	95,1%	91,9%	89,5%	87,3%

Μέσο μήκος ανά τύπο

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Τράτες	23,81	24,03	24,11	24,36	24,69	24,88
Γρι-γρι	17,99	18,04	18,15	18,38	18,53	18,67
Πεζότρατες	10,15	10,15	10,12	10,11	10,11	10,11
Παράκτια	6,74	6,77	6,75	6,74	6,75	6,77

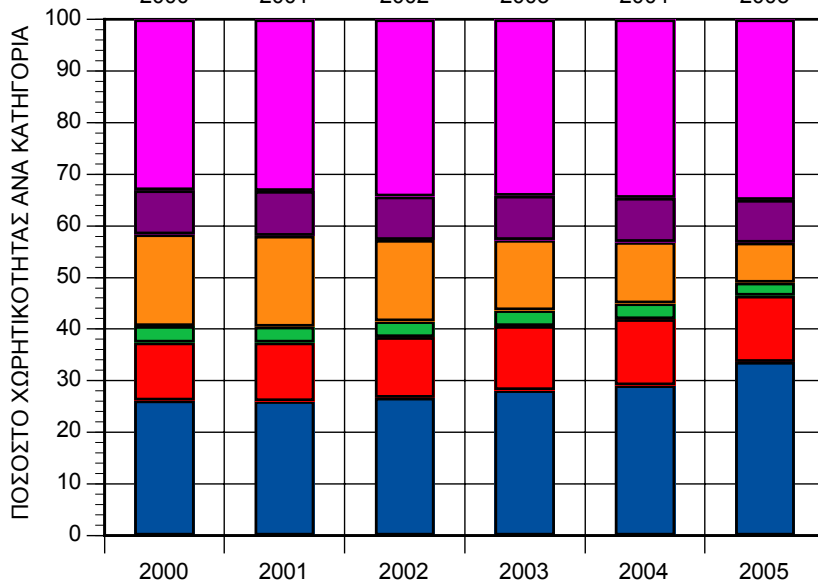
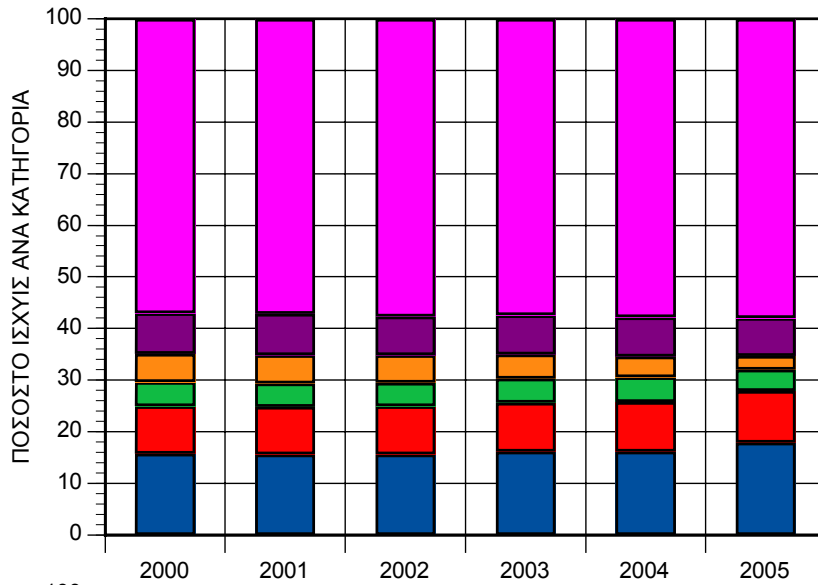
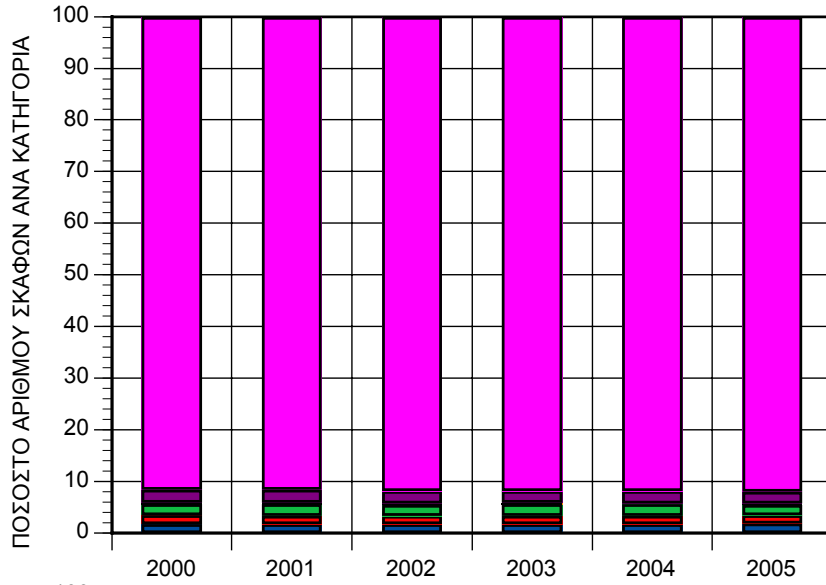
Μέση ηλικία από κατασκευής ανά τύπο

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Τράτες	27,2	26,2	25	23,9	22,6	21,6
Γρι-γρι	29,7	29,6	29,1	28,3	27,3	26,5
Πεζότρατες	42,3	42,3	42,1	42	42	42
Παράκτια	27,5	27,1	26,4	25,9	25,3	24,6

Πηγή : Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΠΙΝΑΚΑΣ 2
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 3
ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΞΙΑ ΑΛΙΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ ΑΛΙΕΙΑΣ

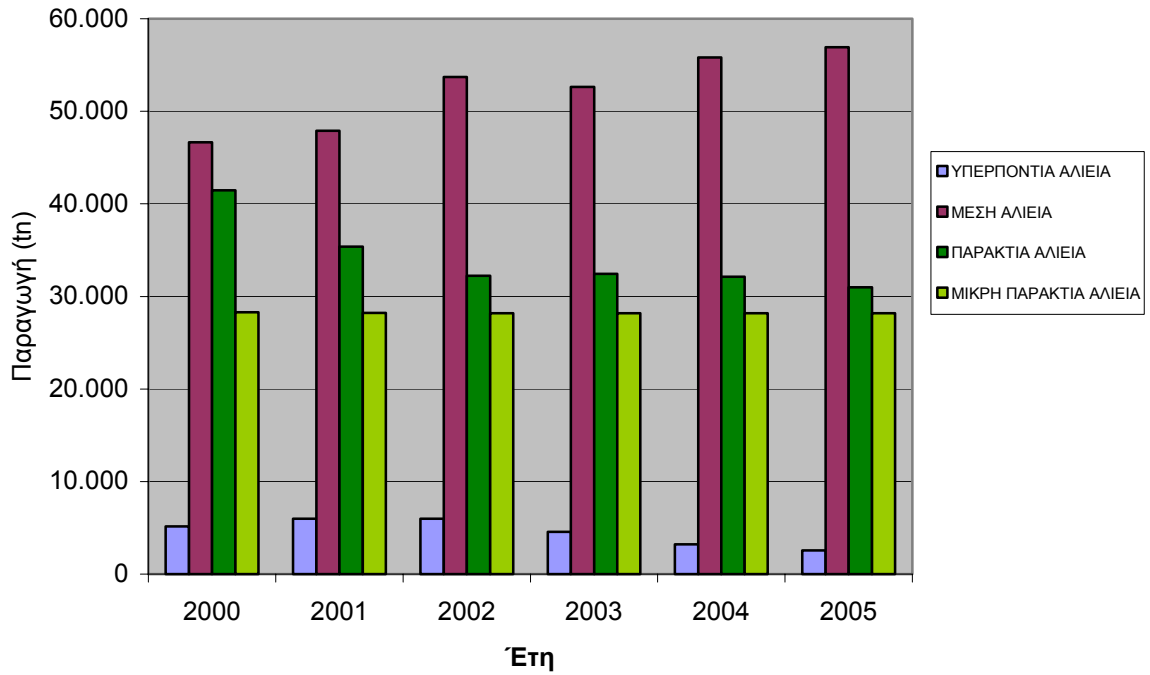
Ποσότητες σε τν., αξίες σε χιλιάδες €

ΕΙΔΟΣ ΑΛΙΕΙΑΣ	2000		2001		2002		2003		2004		2005	
	Ποσότητα τν.	Αξία '000 €	Ποσότητα τν.	Αξία '000 €	Ποσότητα τν.	Αξία '000 €	Ποσότητα τν.	Αξία '000 €	Ποσότητα τν.	Αξία '000 €	Ποσότητα τν.	Αξία '000 €
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	121.534,0	334.929,8	117.454,2	335.498,1	120.079,2	342.420,1	117.819,6	359.479,4	119.328,4	376.506,8	118.634,0	399.283,3
ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΑ ΑΛΙΕΙΑ	5.143,9	28.575,4	5.973,0	31.053,3	5.980,9	24.390,7	4.566,5	16.996,3	3.202,2	12.500,0	2.547,8	10.629,2
ΜΕΣΗ ΑΛΙΕΙΑ	46.634,9	94.722,1	47.897,4	98.635,4	53.689,4	112.267,4	52.618,6	126.032,0	55.803,7	148.123,0	56.917,1	161.216,2
ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΑΛΙΕΙΑ	41.480,8	126.809,2	35.361,9	121.143,7	32.220,6	121.197,1	32.446,2	131.886,2	32.134,2	131.318,9	30.980,8	142.873,0
ΜΙΚΡΗ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΑΛΙΕΙΑ	28.274,4	84.823,2	28.221,9	84.665,7	28.188,3	84.564,9	28.188,3	84.564,9	28.188,3	84.564,9	28.188,3	84.564,9

Πηγή: α) ΕΣΥΕ β) Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

Παραγωγή Θαλάσσιας Αλιείας 2000-2004

Παραγωγή των αλιευμάτων από τους διάφορους τύπους αλιείας

Πηγή : Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΠΙΝΑΚΑΣ 4
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ & ΕΛΕΓΧΟΙ ΤΗΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
(ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΣΑ)

<i>ΕΤΗ</i>	<i>Ανθρώπινο δυναμικό που ασχολήθηκε</i>	<i>Συνολικές Πιστώσεις που διατέθηκαν για επιθεωρήσεις και ελέγχους σε χιλ. ευρώ</i>	<i>Αριθμός Σκαφών που διατέθηκαν για Περιπολίες</i>	<i>Αριθμός Αεροσκαφών</i>	<i>Αριθμός Περιπ. Οχημάτων</i>
2000	1.370	31.500,0	141	4	297
2001	1.470	36.387,0	184	7	303
2002	1.483	48.883,0	203	7	322
2003	1.484	37.061,0	212	7	329
2004	1.484	33.295,0	203	7	322
2005	1581	33.500	203	7	322
ΣΥΝΟΛΟ	8.872	220.626	1146	39	1.895

ΠΗΓΗ : Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

**ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ & ΕΛΕΓΧΟΙ ΤΗΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΣ
(ΕΠΙΒΛΗΘΕΙΣΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ)**

ΕΤΗ	Συνολικός Αριθμός Επιθεωρήσεων	Αποφάσεις Επιβολής Κυρώσεων			Ύψος Επιβληθέντων Προστίμων σε χιλ. ευρώ			Ημέρες Αφαίρεσης Αδειών		
		Επαγγελματικά	Ερασιτεχνικά	Εκρηκτικά- Τοξικά	Επαγγελματικά	Ερασιτεχνικά	Εκρηκτικά- Τοξικά	Επαγγελματικά	Ερασιτεχνικά	Εκρηκτικά- Τοξικά
2000	6.105	381	813	32	310,00	298,30	187,20	5.150	3.290	8.030
2001	6.381	516	926	17	353,46	326,55	54,59	6.075	3.710	1.175
2002	7.494	709	1.198	21	580,88	472,98	60,41	10.175	2.935	3.710
2003	7.638	614	1.135	24	499,90	451,75	76,47	8.395	3.540	1.825
2004	3.561	499	1.139	20	402,20	432,45	102,20	7.700	3.232	1.095
2005	7.940	436	790	4	336,64	306,64	8,0	5985	5950	-
ΣΥΝΟΛΟ	39.119	3.155	6.001	113	2.483,08	2.288,67	488,87	43.480	22.657	15.835

πηγή : Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

**Αριθμός μονάδων Υδατοκαλλιεργειών και Ιχθυογεννητικών Σταθμών
την περίοδο 2000-2005 ανά είδος εκτροφής**

ΕΤΟΣ	Αριθμός μονάδων πάχυνσης και ΙΧΣ					
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Α. ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΝΕΡΑ						
<i>Πέστροφα</i>	96	90	88	90	93	94
<i>Κυπρίνος</i>	12	13	12	13	13	9
<i>Σολομός</i>	4	7	6	5	5	5
<i>Χέλια</i>	10	9	10	9	10	8
<i>Λοιπά είδη (Κέφαλοι, Τιλάπια, κ.λ.π.)</i>	10	11	11	9	8	6
Σύνολο	132	130	127	126	129	122
Β. ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ΝΕΡΑ						
<i>Τσιπούρα-Λαβράκι-Ν. είδη</i>	282	290	308	307	309	310
<i>Ιχθυογεννητικοί Σταθμοί Τσιπ.-Λαβρ.-Ν. ειδών</i>	36	41	39	38	38	39
<i>Οστρακοκαλλιέργειες</i>	564	566	574	575	577	553
<i>Γαριδοκαλλιέργειες</i>	1	1	1	1	1	1
<i>Πάχυνση μεγάλων πελα- γικών ψαριών (τόννος)</i>					1	1
<i>Σπογγοκαλλιέργειες</i>					4	4
Σύνολο	883	898	922	921	930	908
ΣΥΝΟΛΟ Α+Β	1.015	1.028	1049	1047	1059	1030

Πηγή : Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

Παραγωγή Υδατοκαλλιεργειών και Αλιείας Εσωτερικών υδάτων την περίοδο 2000-2005 ανά είδος εκτροφής

	Παραγωγή σε τόνους και εκατ. ιχθύδια					
ΕΤΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Α. ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΝΕΡΑ						
<i>Πέστροφα</i>	2.660	2.334	2.340	1.925	2.188	2.445,74
<i>Κυπρίνος</i>	166	126,8	121	150	165,9	107,06
<i>Σολομός</i>	12	26,05	20	18,5	14,22	5,81
<i>Χέλια</i>	675	735,08	664,2	420	556,25	373,08
<i>Λοιπά είδη (Κέφαλοι, Τιλάπια, κ.λ.π.)</i>	143	117,7	90	116	148,3 & 0,132 ⁹	83,00
Σύνολο	3.656	3.340	3.235	2.629,50	3.072,67 & 0,132	3.014,69
Β. ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ΝΕΡΑ						
<i>Τσιπούρα-Λαβράκι-Ν. είδη</i>	50.295,7 ¹	58.108 ³	62.457 ⁵	66.376 ⁷	64.784,9 ¹⁰	76.423,75 ¹²
<i>Ιχθυογεννητικοί Σταθμοί Τσιπ.-Λαβρ.-Ν. ειδών</i>	193,744 ²	250,989 ⁴	269,506 ⁶	238,355 ⁸	289,668 ¹¹	300,904 ¹³
<i>Οστρακοκαλλιέργειες</i>	32.550	31.981	31.823	31.540,68	37.794,06	26.065,90
<i>Γαριδοκαλλιέργειες</i>	0	0	4	0	0	7,10
Σύνολο	82.845,816 & 193,744	90.089 & 250,989	94.334,68 & 269,506	97.916,68 & 238,355	102.577,9 & 289,668	102.496,75 & 300,904
ΣΥΝΟΛΟ Α+Β	86.501,816 & 193,744	93.429 & 250,989	97.569,68 & 269,506	100.546,18 & 238,355	105.650,57 & 289,800	105.511,44 & 300,904
Γ. ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΕΣ (εκτατικό σύστημα εκτροφής)	1.623	1.503	1.300	1.337,10	1.302,10	1.058,66
Δ. ΛΙΜΝΕΣ-ΠΟΤΑΜΙ (αλιεία εσωτερικών υδάτων)	1.810	1.676	1.700	1.828,60	1.941,50	1.001,50
ΣΥΝΟΛΟ Γ+Δ	3.433	3.179	3.000	3.165,70	3.243,60	2.060,43

Πηγή : Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Νέα είδη

¹1.232,7 τόν., ²9.469.820 ιχθύδια, ³1.990 τόν., ⁴10.053.166 ιχθύδια, ⁵1.956 τόν., ⁶17.547.964 ιχθύδια, ⁷3.125 τόν., ⁸16.596.233 ιχθύδια
⁹ άτομα γόνου διακοσμητικών ειδών, ¹⁰3.043,2 τόν., ¹¹14.758.000 ιχθύδια, ¹²1.999,2 τόν. από τα οποία 587,7 τόν. είναι ερυθρός τόννος, ¹³17.483.000 ιχθύδια

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

Αξία παραγωγής των προϊόντων Υδατοκαλλιέργειας και Αλιείας Εσωτερικών Υδάτων την περίοδο 2000-2005 ανά είδος εκτροφής

Αξία της παραγωγής σε χιλ. ευρώ						
ΕΤΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Α. ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΝΕΡΑ						
<i>Πέστροφα</i>	8.742,00	9.012,00	10.530,00	4.620,00	5.418,93	8.456,90
<i>Κυπρίνος</i>	604,00	480,00	484,00	525,00	596,89	445,07
<i>Σολομός</i>	88,00	258,00	210,00	179,45	135,88	60,12
<i>Χέλια</i>	4.655,00	4.137,00	4.981,50	2.436,00	4.268,92	3.770,57
<i>Λοιπά είδη (Κέφαλοι, Τιλάπια, κ.λ.π.)</i>	629,00	510,00	315,00	556,80	649,18	465,21
Σύνολο	14.718,00	14.397,00	16.521,00	8.317,25	11.069,87	13.197,87
Β. ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ΝΕΡΑ						
<i>Τσιπούρα-Λαβράκι-Ν. είδη</i>	223.448,00	224.023,00	230.707,00	292.653,00	281.730,00	323.232,78
<i>Ιχθυογεννητικοί Σταθμοί Τσιπ.-Λαβρ.-Ν. ειδών</i>	44.055,00	54.159,00	68.951,00	57.246,00	63.320,00	65.996,62
<i>Οστρακοκαλλιέργειες</i>	9.314,00	9.385,00	11.902,00	12.459,00	15.490,00	11.326,30
<i>Γαριδοκαλλιέργειες</i>	0,00	0,00	52,00	0,00	0,00	120,70
Σύνολο	276.817,00	287.567,00	311.612,00	362.358,00	360.540,00	400.676,40
ΣΥΝΟΛΟ Α+Β	291.535,00	301.964,00	328.133,00	370.675,25	371.609,87	413.874,27
Γ. ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΕΣ (εκτατικό σύστημα ε- κτροφής)	5.716,80	5.772,56	5.720,00	6.150,66	6.184,98	5.358,02
Δ. ΛΙΜΝΕΣ-ΠΟΤΑΜΙ (αλιεία εσωτερικών υ- δάτων)	2.911,23	2.855,47	3.460,15	4.145,55	4.611,37	2.398,90
ΣΥΝΟΛΟ Γ+Δ	8.628,03	8.628,03	9.180,15	10.296,21	10.796,35	7.756,92

Πηγή : Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

23	Κέρκυρας	1							1
24	Κεφαλονιάς- Ιθάκης	26	1	3					30
25	Κοζάνης							0	
26	Κορινθίας	20		1					21
27	Κυκλάδων	3							3
28	Λακωνίας							2	2
29	Λασιθίου	2		1					3
30	Λέσβου	5		1	2				8
31	Λευκάδας	1							1
32	Μαγνησίας	2						1	3
33	Μεσσηνίας	3						1	4
34	Ξάνθης				9			1	10
35	Πέλλας							2	2
36	Πιερίας	0		2	68			1	71
37	Πρέβεζας	11		1	8			8	28
38	Ροδόπης	1		1	3				5
39	Σάμου	1							1
40	Σερρών				3			6	9
41	Τρικάλων							5	5
42	Φθιώτιδας	27		7	14			2	50
43	Φωκίδας	12		3				1	16
44	Χαλκιδικής	4			3			1	8
45	Χανίων	1							1
46	Χίου	16		1					17
		310	1	39	553	1	4	122	1030

Πηγή : Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΠΙΝΑΚΑΣ 10
ΕΞΕΛΙΞΗ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

	Εισαγωγές		Εξαγωγές		Ισοζύγιο	
	Ποσót. (tv.)	Αξία ('000 €)	Ποσót. (tv.)	Αξία ('000 €)	Ποσót. (tv.)	Αξία ('000 €)
2000	170.193,2	325.617,1	90.800,6	260.450,5	-79.392,7	-65.166,6
2001	210.531,0	367.273,7	88.190,6	256.267,4	-122.340,4	-111.006,3
2002	273.884,4	460.015,9	88.667,8	302.288,0	-185.216,5	-157.727,9
2003	187.336,2	412.221,3	94.528,4	319.641,5	-92.807,7	-92.579,8
2004	173.494,8	390.435,0	98.046,1	338.812,9	-75.448,6	-51.622,1
2005	216.077,9	430.740,1	101.444,3	371.306,7	-114.633,6	-59.433,4

Πηγή: ΕΣΥΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ 11
ΕΞΕΛΙΞΗ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΝΩΠΩΝ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

	Εισαγωγές		Εξαγωγές		Ισοζύγιο	
	Ποσót. (tv.)	Αξία ('000 €)	Ποσót. (tv.)	Αξία ('000 €)	Ποσót. (tv.)	Αξία ('000 €)
2000	29.496,6	54.610,5	50.132,3	201.264,7	20.635,7	146.654,2
2001	21.141,8	61.736,3	51.591,4	188.219,7	30.449,7	126.483,3
2002	15.339,7	72.063,1	53.986,7	217.924,8	38.647,0	145.861,6
2003	14.004,9	68.719,8	56.415,2	237.505,4	42.410,3	168.785,6
2004	13.672,2	75.368,5	54.662,3	244.629,7	40.990,1	169.261,2
2005	13.956,9	70.245,6	58.931,0	265.889,1	44.974,1	195.643,5

Πηγή: ΕΣΥΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ 12
ΦΑΙΝΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Ποσότητες σε tv.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Συλλεκτική αλιεία	93.259,6	89.232,3	91.890,9	89.631,3	91.140,1	90.445,7
Μικρή παράκτια αλιεία	28.274,4	28.221,9	28.188,3	28.188,3	28.188,3	28.188,3
Υδατοκαλλιέργειες	89.934,8	96.608,0	100.569,7	103.711,9	108.894,2	107.571,9
Πρωτογενής παραγωγή	211.468,8	214.062,2	220.648,9	221.531,5	228.222,6	226.205,9
Εισαγωγές	114.609,2	122.735,3	182.737,4	112.496,7	112.062,2	126.261,6
Εξαγωγές	89.383,2	82.309,8	87.095,0	93.479,9	97.143,6	98.402,2

Φαινόμενη κατανάλωση 236.694,8 254.487,8 316.291,3 240.548,3 243.141,1 254.065,4

Σημ.: Έχουν αφαιρεθεί προϊόντα μη προς ανθρώπινη κατανάλωση

Πηγή: ΕΣΥΕ και Δ/νση Υδατ/γειών

ΠΙΝΑΚΑΣ 13
ΦΑΙΝΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΩΠΩΝ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Ποσότητες σε τν.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Συλλεκτική αλιεία	88.115,7	83.259,3	85.910,0	85.064,8	87.937,9	87.897,9
Μικρή παράκτια αλιεία	28.274,4	28.221,9	28.188,3	28.188,3	28.188,3	28.188,3
Υδατοκαλλιέργειες	89.934,8	96.608,0	100.569,7	103.711,9	108.894,2	107.571,9
Πρωτογενής παραγωγή	206.324,9	208.089,2	214.668,0	216.965,0	225.020,4	223.658,1
Εισαγωγές	29.496,6	21.141,8	15.339,7	14.004,9	13.672,2	13.956,9
Εξαγωγές	50.132,3	51.591,4	53.986,7	56.415,2	54.662,3	58.931,0
Φαινόμενη κατανάλωση	185.689,2	177.639,5	176.021,0	174.554,7	184.030,3	178.684,0

Πηγή: ΕΣΥΕ και Δ/νση Υδατ/γειών

ΠΙΝΑΚΑΣ 14
ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ

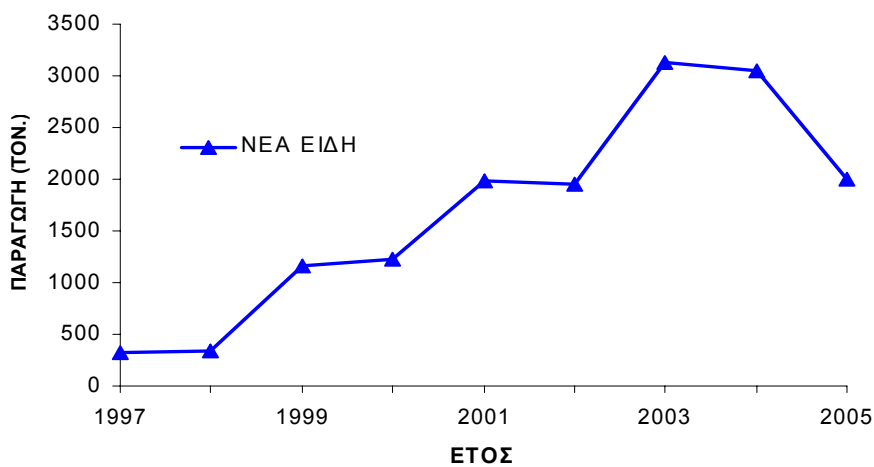
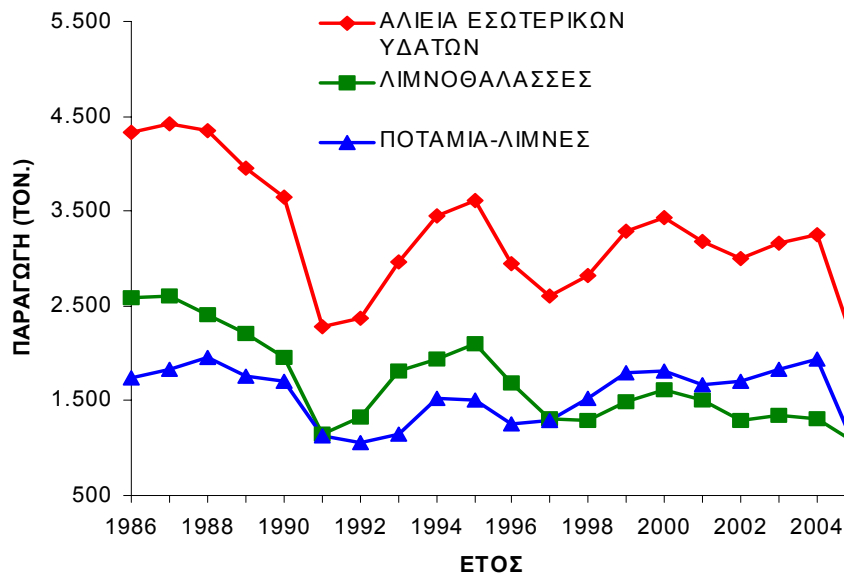
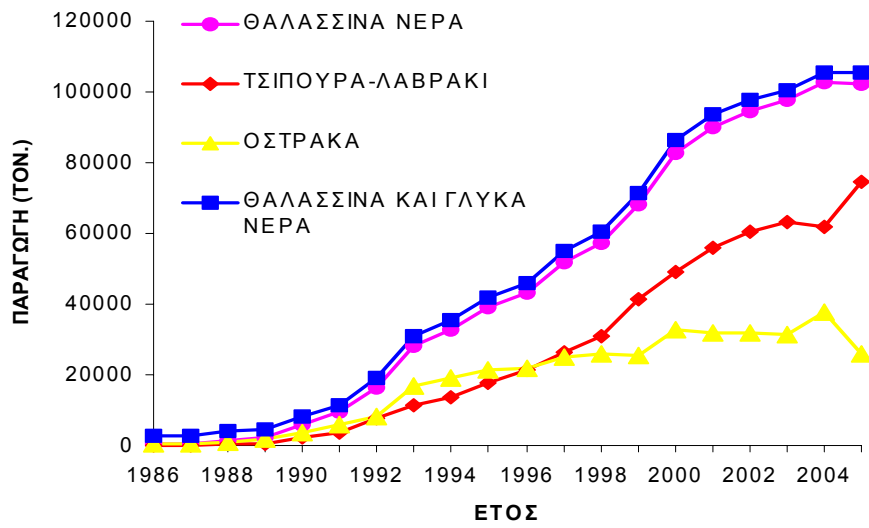
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Παραγωγή (τον.)						
Αλίπαστα	5.086,3	4.355,2	3.261,3	2.406,2	4.363,7	5.022,7
Κονσέρβες	4.063,5	4.346,3	4.667,6	4.641,3	5.624,0	4.865,3
Καπνιστά	1.848,3	1.010,0	1.379,5	2.561,1	756,3	1.041,8
Φιλέτα (*)						12.343,9
Ιχθυοπαρ/τα	133,0	581,4	64,7	875,5	517,4	55,5
Τυποποίηση	3.177,5	3.658,9	19.969,8	28.817,0	28.025,9	3.229,6
Κατάψυξη	38.711,7	31.827,7	19.662,1	15.748,5	22.446,4	30.874,5
Αποκελύφωση	508,4	191,5	151,8	263,0	341,2	1.850,6
Σύνολο	53.528,7	45.971,0	49.156,8	55.312,6	62.074,9	59.283,9
Αξία (χιλ. €)						
Αλίπαστα	12.998,2	12.270,0	13.772,9	9.418,0	17.513,1	28127,37
Κονσέρβες	15.207,6	14.281,2	15.551,1	15.377,9	18.626,1	19.730,0
Καπνιστά	7.593,8	5.885,9	5.935,7	11.684,4	4.852,3	8.634,9
Φιλέτα (*)						110.675,3
Ιχθυοπαρ/τα	2.072,1	1.744,7	199,3	2.474,8	2.344,0	519,6
Τυποποίηση	10.367,1	11.585,3	74.775,1	107.413,3	65.827,3	10.963,2
Κατάψυξη	216.744,1	84.436,5	59.848,9	50.226,6	74.512,5	110.304,0
Αποκελύφωση	1.613,2	745,9	497,0	1.121,4	888,1	5.417,5
Σύνολο	266.596,2	130.949,4	170.580,0	197.716,4	184.563,4	294.371,8

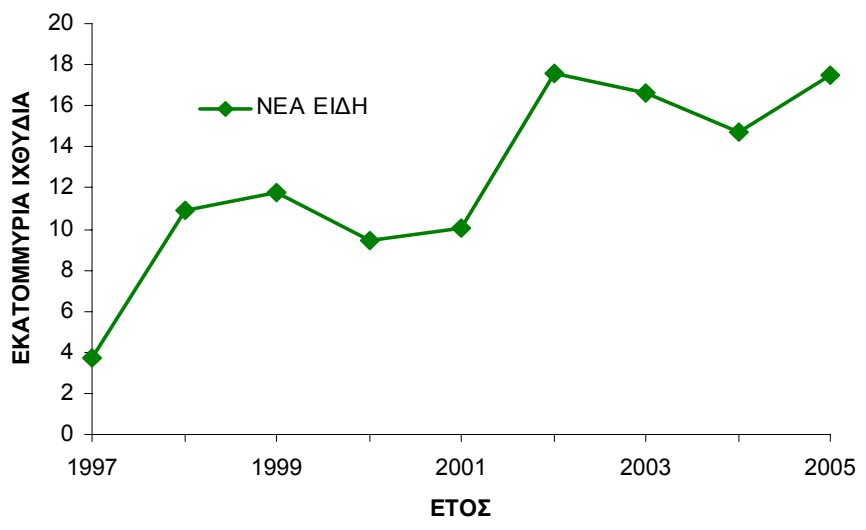
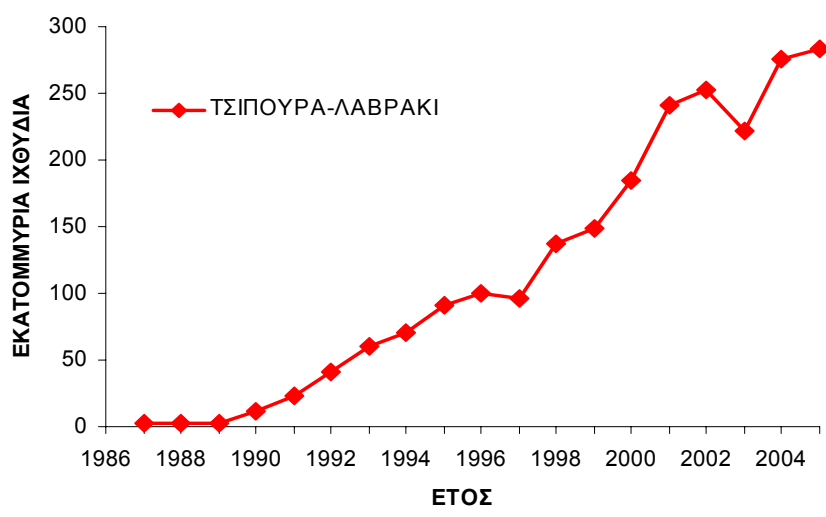
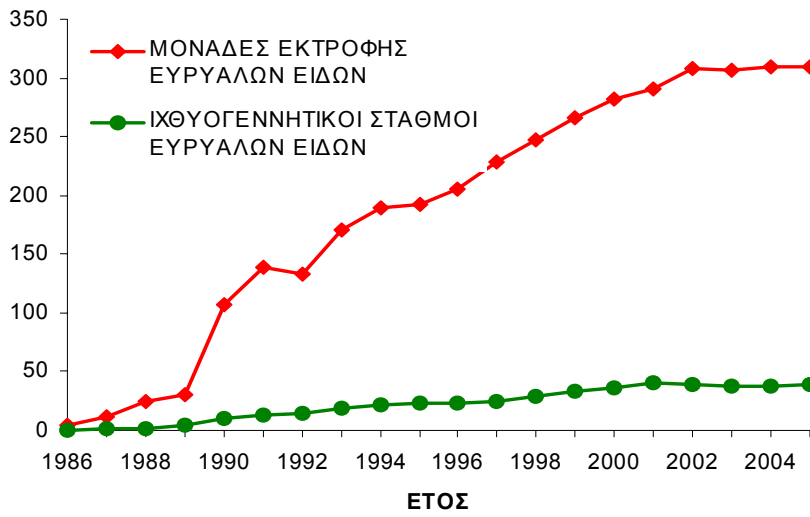
(*) Πριν το 2005 η παραγωγή φιλέτων καταχωρείται σε άλλες κατηγορίες

Πηγή: Δ/νση Αλιευτικών Εφαρμογών

ΕΞΕΛΙΞΗ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ (Πηγή: Δνση Υδατ/ργειών Ες.Υδάτων)

*****